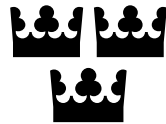

Internationellt bistånd

7

Förslag till statens budget för 2018

Internationellt bistånd

Innehållsförteckning

Tabellförteckning.....	4
Diagramförteckning	6
1 Förslag till riksdagsbeslut	7
2 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.....	9
2.1 Omfattning.....	9
2.2 Utgiftsutveckling	14
2.3 Mål.....	16
2.4 Resultatredovisning.....	16
2.4.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	16
2.4.2 Resultat.....	17
2.4.3 Analys.....	46
2.5 Den årliga revisionens iakttagelser.....	50
2.6 Politikens inriktning	50
2.7 Beskrivning av indikativ fördelning på verksamheter	58
2.8 Budgetförslag.....	60
2.8.1 1:1 Biståndsverksamhet	60
2.8.2 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	63
2.8.3 1:3 Nordiska Afrikainstitutet	64
2.8.4 1:4 Folke Bernadotteakademin	65
2.8.5 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	66
2.8.6 1:6 Utvärdering av internationellt bistånd	66

Tabellförteckning

Tabell 1.1	Anslagsbelopp	8
Tabell 1.2	Beställningsbemyndiganden.....	8
Tabell 2.1	Biståndsram, härledning av utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	13
Tabell 2.2	Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	14
Tabell 2.3	Härledning av ramnivån 2018–2020. Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	14
Tabell 2.4	Ramnivå 2018 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.....	14
Tabell 2.5	Utfall anslag 1:1 Biståndsverksamhet genom Sida.....	19
Tabell 2.6	Utfall anslag 1:1 Biståndsverksamhet genom UD m.fl.	20
Tabell 2.7	Områdesmässig fördelning av Sveriges bilaterala bistånd ¹	21
Tabell 2.8	Bidrag till de 15 största multilaterala organisationer och utvecklingsbanker	22
Tabell 2.9	Verksamhet med demokrati och mänskliga rättigheter som huvudsyfte respektive delsyfte	24
Tabell 2.10	Demokrati och mänskliga rättigheter: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU	25
Tabell 2.11	Verksamhet med jämställdhet som huvudsyfte respektive delsyfte	26
Tabell 2.12	Jämställdhet: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU	28
Tabell 2.13	Verksamhet med miljö och klimat som huvudsyfte respektive delsyfte ..	29
Tabell 2.14	Miljö, klimat och naturresurser: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU	31
Tabell 2.15	Verksamhet med minskad konflikt som huvudsyfte respektive delsyfte ..	32
Tabell 2.16	Fred och säkerhet: Indikatorer från multilaterala organisationer och EU.....	33
Tabell 2.17	Ekonomisk utveckling: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU	36
Tabell 2.18	Hälsa: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU	40
Tabell 2.19	Utbildning och forskning: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU	43
Tabell 2.20	Indikatorer från multilaterala organisationer och EU.....	45
Tabell 2.21	Anslaget 1:1 Biståndsverksamhet. Utvecklingssamarbete genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	58
Tabell 2.22	Biståndsverksamhet	59
Tabell 2.23	De 10 största kärnstöden till multilaterala organisationer	59
Tabell 2.24	Anslagsutveckling 1:1 Biståndsverksamhet	60
Tabell 2.25	Beställningsbemyndigande för anslaget 1:1 Biståndsverksamhet	61
Tabell 2.26	Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:1 Biståndsverksamhet	63
Tabell 2.27	Anslagsutveckling 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete.....	63

Tabell 2.28	Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	64
Tabell 2.29	Anslagsutveckling 1:3 Nordiska Afrikainstitutet	64
Tabell 2.30	Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:3 Nordiska Afrikainstitutet	64
Tabell 2.31	Anslagsutveckling 1:4 Folke Bernadotteakademin	65
Tabell 2.32	Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:4 Folke Bernadotteakademin	65
Tabell 2.33	Anslagsutveckling 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	66
Tabell 2.34	Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete.....	66
Tabell 2.35	Anslagsutveckling 1:6 Utvärdering av Internationellt bistånd.....	66
Tabell 2.36	Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:6 Utvärdering av internationellt bistånd.....	67

Diagramförteckning

Diagram 2.1	Utfall, Internationellt genom Sida respektive UD, m.fl. samt förvaltningsanslag för Sida och UD	18
Diagram 2.2	Demokrati och mänskliga rättigheter: insatsportföljens genomförande	23
Diagram 2.3	Demokrati och mänskliga rättigheter: Utveckling mot förväntade strategiresultat.....	23
Diagram 2.4	Jämställdhet: Insatsportföljens genomförande.....	25
Diagram 2.5	Jämställdhet: Utveckling mot förväntade strategiresultat	26
Diagram 2.6	Miljö och klimat: Insatsportföljens genomförande.....	28
Diagram 2.7	Miljö och klimat: Utveckling mot förväntade strategiresultat	28
Diagram 2.8	Fred och säkerhet: Insatsportföljens genomförande.....	31
Diagram 2.9	Fred och säkerhet: Utveckling mot förväntade strategiresultat	31
Diagram 2.10	Ekonomisk utveckling: Insatsportföljens genomförande.....	34
Diagram 2.11	Ekonomisk utveckling: Utveckling mot förväntade strategiresultat	34
Diagram 2.12	Hälsa: Insatsportföljens genomförande	37
Diagram 2.13	Hälsa: Utveckling mot förväntade strategiresultat.....	38
Diagram 2.14	Utbildning och forskning: Insatsportföljens genomförande.....	40
Diagram 2.15	Utbildning och forskning: Utveckling mot förväntade strategiresultat	40

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. fastställer biståndsramen för 2018 till 1 procent av vid budgeteringstillfället beräknad bruttonationalinkomst (BNI) för 2018 beräknat enligt EU-förordningen för nationalräkenskaperna ENS 2010 (avsnitt 2.1),
2. bemyndigar regeringen att under 2018 ställa ut statliga garantier för biståndsverksamhet som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 12 000 000 000 kronor (avsnitt 2.8.1),
3. bemyndigar regeringen att under 2018 för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* besluta om kapitaltillskott på högst 600 000 000 kronor till Swedfund International AB (avsnitt 2.8.1),
4. bemyndigar regeringen att under 2018 fullgöra Sveriges medverkan i kapitalhöjningen i Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB), vilket innebär inbetalningar som inklusive tidigare gjorda inbetalningar uppgår till högst 454 456 000 kronor (avsnitt 2.8.1),
5. godkänner att de medel som står till Sveriges förfogande inom Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB), återinvesteras i IDB (avsnitt 2.8.1),
6. för budgetåret 2018 anvisar ramanslagen under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, när det gäller anslag som står till regeringens disposition, enligt tabell 1.1,
7. bemyndigar regeringen att under 2018 besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom den tidsperiod som anges i tabell 1.2.

Riksrevisionen föreslår att riksdagen

8. för budgetåret 2018 anvisar ett ramanslag under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd för Riksrevisionen enligt tabell 1.1.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	
1:1 Bistandsverksamhet	41 606 382
1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 171 090
1:3 Nordiska Afrikainstitutet	16 103
1:4 Folke Bernadotteakademin	123 955
1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	50 000
1:6 Utvärdering av internationellt bistånd	17 679
Summa	42 985 209

Tabell 1.2 Beställningsbemyndiganden

Tusental kronor

Anslag	Beställningsbemyndiganden	Tidsperiod
1:1 Bistandsverksamhet	82 000 000	2019-2028
Summa beställningsbemyndiganden under utgiftsområdet	82 000 000	

2 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

2.1 Omfattning

Under utgiftsområdet Internationellt bistånd finns sex anslag: biståndsverksamhet, förvaltningsanslagen för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), Nordiska Afrikainstitutet (NAI), Folke Bernadotteakademin (FBA), Riksrevisionens anslag för internationellt utvecklingssamarbete samt anslaget för utvärdering av internationellt bistånd. De delar som inte finansieras från biståndsramen är förvaltningskostnader för samarbete inom Östersjöregionen samt garantiavgifter, avseende Nordiska investeringsbankens miljöinvesteringsslån, som inte klassificeras som bistånd.

Ramen för utgiftsområdet

Regeringens förslag: Riksdagen fastställer biståndsramen för 2018 till 1 procent av vid budgeteringstillfället beräknad bruttonationalinkomst (BNI) för 2018 beräknat enligt EU-förordningen för nationalräkenskaperna ENS 2010.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslår att biståndsramen för 2018 uppgår till 49,0 miljarder kronor, vilket motsvarar 1 procent av beräknad BNI enligt EU-förordningen för nationalräkenskaperna ENS 2010. Ökningen från 0,99 procent till 1 procent av beräknad BNI medför att biståndsramen tillförs 489 miljoner kronor.

I biståndsramen ingår ODA-fähiga kostnader, dvs. kostnader som klassificeras som bistånd (Official Development Assistance, ODA) i enlighet med den definition som används av biståndskommittén vid Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD/DAC). Majoriteten av kostnaderna återfinns under anslag inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

Det föreslagna beloppet för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd uppgår till 43,0 miljarder kronor. I utgiftsområde 7 ingår 1,9 miljoner kronor för garantiavgifter avseende Nordiska investeringsbankens miljöinvesteringsslån och 5,0 miljoner kronor som avser förvaltningsutgifter för samarbete inom Östersjöregionen som inte klassificeras som bistånd. Dessa kostnader ingår inte i biståndsramen.

I biståndsramen ingår kostnader från andra delar av statens budget som kan klassificeras som bistånd. Kostnaderna uppgår till 6,0 miljarder kronor 2018 och är en minskning med 3,4 miljarder kronor jämfört med föregående år (inklusive vårändringsbudget och förslag till höständringsbudget 2017). Detta beror bl.a. på att kostnaderna för asylmottagande i Sverige minskar jämfört med 2017. Som andel av biståndsramen uppgår kostnaderna inom andra utgiftsområden till 12,2 procent 2018, jämfört med 20,3 procent 2017 (inklusive vårändringsbudget och förslag till höständringsbudget 2017).

Kostnader inom andra utgiftsområden som ingår i biståndsramen

Nedan följer en beskrivning av de kostnader som ingår i biståndsramen men som återfinns under andra utgiftsområden.

Kostnader för mottagande av asylsökande

Kostnader för mottagande av asylsökande från låg- och medelinkomstländer under deras första år i Sverige ingår i den svenska biståndsramen. Sverige har i enlighet med OECD/DAC:s riktlinjer möjlighet att såväl kunna hjälpa en person i behov av skydd i ett flyktingläger i t.ex. Sudan, som bekosta omhändertagandet av en asylsökande under den första tiden han eller hon befinner sig i Sverige. Sverige ska vara en fristad för de som flyr undan förföljelse och förtryck och tar ett stort ansvar för det internationella skyddet av asylsökande.

Världen står inför de mest omfattande humanitära kriserna sedan FN bildades. I dag är 135 miljoner människor i behov av humanitär hjälp och antalet personer i nöd har fyrfaldigats sedan 2010. 65 miljoner människor är på flykt. Merparten av de som flyr befinner sig på flykt i sina hemländer eller i något angränsande land. Över 20 miljoner människor hotas av svält i nordöstra Nigeria, Sydsudan, Somalia och Jemen. En komplex kombination av konflikt och torka, där också klimatförändringarnas effekter spelar in, har bidragit till situationen. Uppemot 7 miljoner syrier befinner sig på flykt i sitt hemland. Libanon, Jordanien, Irak och Turkiet har tillsammans tagit emot över 4,8 miljoner syrier, varav drygt 2,7 miljoner i Turkiet. Sedan konflikten i Syrien bröt ut 2011 har också fler än 1 miljon syrier sökt skydd i något EU-land varav över 100 000 i Sverige. Syrier, irakier och afghaner har under det första halvåret 2017 utgjort de största grupperna av asylsökande i Sverige. För 2018 bedömer Migrationsverket att en tredjedel av antalet asylsökande kommer att komma från Syrien, Irak och Afghanistan. Nästa år antas ensamkommande barn utgöra närmare 8 procent av antalet asylsökande som kommer till Sverige, vilket kan jämföras med 22 procent 2015, drygt 7 procent 2016 och drygt 5 procent under perioden januari till juni 2017. Bland nya asylsökande var cirka 30 procent kvinnor 2015, vilket kan jämföras med 40 procent både 2016 och 2017.

Migrationens positiva bidrag till utveckling, inte minst genom remitteringar och en aktiv diaspora, måste tillvaratas. Regeringens förhoppning är att en global utveckling kommer till stånd, politiskt, ekonomiskt, socialt och ekologiskt, som innebär att allt färre människor ska lida nöd och tvingas på flykt.

Migrationsverket har enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. ett huvudansvar för mottagandet av asylsökande från det att ansökan om asyl lämnas in till dess att personen tas emot i en kommun, om uppehållstillstånd har beviljats, alternativt lämnar landet vid avslagsbeslut.

År 2018 beräknas den ODA-fähiga kostnaden för asylsökande från låg- och medelinkomstländer uppgå till 3,5 miljarder kronor, varav 2,8 miljarder kronor räknas in i biståndsramen, vilket motsvarar 5,6 procent av det totala biståndet. Det innebär en minskning med ca 3,6 miljarder kronor från 2017 (efter förslag i höständeringsbudgeten). Att kostnaden minskar under 2018 beror dels på en minskning av antalet asylsökande, dels på kortare handläggningstider.

För att beräkna den ODA-fähiga kostnaden görs först en bedömning av hur många personer som kommer att söka asyl i Sverige under det kommande året samt en beräkning av hur stor andel av dessa som antas komma från låg- och medelinkomstländer enligt OECD/DAC:s klassificering. Därefter räknas den genomsnittliga vistelsetiden i Migrationsverkets mottagande fram för dessa personer. I beräkningarna ingår tiden från ansökan till bosättning efter beslut om uppehållstillstånd eller till slutligt beslut om avvisning eller utvisning. Det är endast kostnader för det första årets vistelse i Sverige som klassificeras som bistånd. Den genomsnittliga vistelsetiden beräknad som antal dygn multipliceras med antalet asylsökande från ODA-fähiga länder samt kostnaden per person och dygn i mottagandet. Beräkningarna för 2018 bygger på en prognos om 27 000 asylsökande, varav 98 procent antas komma från låg- och medelinkomstländer. Den genomsnittliga dygnskostnaden uppskattas till 464 kronor per person och genomsnittligt antal dygn per person prognostiseras till 239.

Även kostnader under det första året för mottagandet av personer som vidarebosätts i Sverige och deras resor till Sverige ingår i avräkningen. Antalet vidarebosatta ökar jämfört med tidigare år från 3 400 personer under 2017 till 5 000 personer 2018 och 2019. Schablonbeloppet och resekostnad per person uppgår till 204 000 kronor under 2018. Totala kostnaden för vidarebosättningar 2018 uppgår till 562 miljoner kronor.

Föregående år har avräkningarna omfattat en andel av Migrationsverkets indirekta administrationskostnader. Från och med 2018 förändras modellen så att dessa kostnader inte längre avräknas biståndet. En annan förändring är att det 2017 infördes ett nytt ersättningssystem för utbetalningar till kommuner för mottagande av ensamkommande barn och unga. Det nya ersättningssystemet innebär att kommunerna ersätts för sina utgifter i nära anslutning till att kostnaderna uppstått. Det gör att dygnkostnaden, som beräknas utifrån de totala utgifterna och antalet inskrivna i mottagningssystemet, bättre överensstämmer med de kostnader som uppstått ett enskilt år. Vidare utgår det nya ersättningssystemet från schablonersättningar per asylsökande, vilket förväntas leda till bättre förutsägbarhet.

Kostnaderna för mottagande av asylsökande ingår i utgiftsområde 8 Migration. Den ODA-fähiga kostnaden per dygn belastar anslagen 1:1 *Migrationsverket* och 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader*. Kostnader för personer som vidarebosätts belastade tidigare utgiftsområde 8 anslag 1:3 *Migrationspolitiska åtgärder*, men belastar från och med 2018 utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrars etablering, anslag 1:2 *Kommunersättningar vid flyktingmottagande*.

Riksrevisionen har under 2015 och 2016 granskat om regeringen, Utrikesdepartementet och Sida hanterar en osäker finansiering så att svensk biståndsverksamhet ges förutsättningar att vara förutsägbar och långsiktig (RiR 2016:17). Regeringen återkom under december 2016, i en skrivelse till riksdagen (Skr. 2016/17:64 Riksrevisionens rapport om förutsägbarhet och långsiktighet inom biståndet), med en redovisning av vilka åtgärder som regeringen avser vidta med anledning av Riksrevisionens granskningsrapport.

På OECD/DAC:s högnivåmöte i februari 2016 beslutades det om en arbetsgrupp som ska

förtydliga riktlinjerna för rapportering av asylkostnader i givarlandet. Den ska även se över hur rapporteringen av asylkostnader kan bli mer transparent och internationellt jämförbar. Resultat av översynen är avsett att presenteras under slutet av 2017.

För att säkerställa transparens och bättre planeringsförutsättningar för biståndet genomför regeringen en heltäckande översyn av modellen för avräkningar av kostnader för asylmottagandet. Modellförslag utarbetas i enlighet med OECD/DAC:s riktlinjer. Arbetet kommer att slutredovisas i en kommande budgetproposition och en ny modell kommer då att användas.

EU-bistånd

I biståndsramen ingår även kostnader för det svenska bidraget till den del av EU:s gemensamma bistånd som finansieras genom EU:s reguljära budget. För 2018 uppgår dessa kostnader inom utgiftsområde 27 till 2,1 miljarder kronor, vilket motsvarar Sveriges del av de faktiska kostnaderna för biståndet inom den totala EU-budgeten 2016.

EU bedriver utvecklingssamarbete med nästan alla låg- och medelinkomstländer och inom ett stort antal sektorer. Allokering av resurser liksom utvecklingssamarbetets inriktning slås fast i s.k. externa finansiella instrument som har varierande geografiskt och tematiskt fokus.

I ministerrådets arbetsgrupper utarbetar Sverige tillsammans med övriga medlemsstater, Europeiska kommissionen och Europeiska utrikestjänsten (EEAS) EU:s gemensamma utvecklingspolitik. Sverige bidrar även till att påverka utformningen av EU:s bistånd i genomförandekommittéerna, expertgrupper och via berörda ambassader.

Utrikesförvaltningens förvaltningskostnader

I biståndsramen ingår biståndsrelaterade förvaltningskostnader för utlandsmyndigheter och enheter i Stockholm. OECD/DAC:s riktlinjer lägger fast ett antal principer för vad som kan räknas som förvaltningsresurser för policyarbete och genomförande av bistånd. OECD/DAC:s regler omfattar lönekostnader för personal med biståndsrelaterat arbete vid huvudkontor och vid utlandsmyndigheter samt drift av berörda myndigheter, inklusive kostnader för lokaler, it, fordon m.m. De kostnader inom utgiftsområde 1 om 416 miljoner kronor som ingår i biståndsramen 2018

utgörs av 2016 års faktiska utfall för dessa verksamheter. Kostnadsberäkningen grundas på tidsåtgång för biståndsrelaterat arbete på respektive utlandsmyndighet och UD-enhet i Stockholm. Det handlar t.ex. om dialog och rapportering om utvecklingspolitiska frågor och om värdlandets roll i utvecklingspolitiken i multilaterala forum såsom FN, samt i EU.

Övrigt

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) disponerar 115 miljoner kronor under utgiftsområde 6 för sin internationella biståndsverksamhet, som inkluderas i biståndsramen.

Vidare ingår i biståndsramen bidrag till World Maritime University (WMU) om 25 miljoner kronor inom utgiftsområde 22 och bidrag till demokratiinsatser i Ukraina och Vitryssland om ca 33 miljoner kronor inom utgiftsområde 5.

I biståndsramen inkluderas även den del av Sveriges bidrag till vissa FN-organ och andra internationella organisationers reguljära budget som belastar anslag inom andra utgiftsområden men som klassificeras som bistånd. Dessa organisationer är FAO, CITES, IAEA, ILO, IOM, ITU, IUCN, OSSE, UNCTAD, UNEP, UNESCO, UNIDO, UNO, UNPKO, UPU, WIPO, WHO, WMO och Europarådet. De kostnader om ca 300 miljoner kronor som ingår i biståndsramen 2018 utgörs av faktiskt utbetalt belopp 2016 till dessa organisationer.

Från och med 2011 fördelas stipendiemedel till universitet och högskolor avseende stipendier för särskilt kvalificerade studieavgiftsskyldiga studenter. Stipendiemedel som avser studenter från länder som enligt OECD/DAC klassificeras som mottagarländer för bistånd inkluderas i biståndsramen, i enlighet med OECD/DAC:s riktlinjer. De kostnader inom utgiftsområde 16 om ca 27 miljoner kronor som ingår i biståndsramen 2018 utgörs av 2016 års faktiska utfall. Från och med 2015 t.o.m. 2017 disponerade Konsumentverket 1 miljon kronor per år, för att tillhandahålla en webbaserad informationstjänst för remitteringar i syfte att öka synlighet och transparens och därigenom

öka konkurrensen och möjliggöra minskade avgifter vid remitteringar. Fr.o.m. 2018 t.o.m. 2020 föreslår regeringen ett utökat stöd till Konsumentverkets remitteringstjänst, Money from Sweden för att utveckla tjänsten och därigenom möjliggöra ytterligare sänkta avgifter för remitteringar. 2018 föreslås Konsumentverket disponera 3,7 miljoner kronor samt 2,8 miljoner kronor åren 2019 och 2020. Från och med 2018 föreslår regeringen att 50 miljoner kronor flyttas till utgiftsområde 8 Migration anslaget 1:3 *Migrationspolitiska åtgärder* för bidrag till Internationella migrationsorganisationen (IOM). Bidraget till IOM belastade under 2017 anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

För att förstärka handläggningen av biståndsverksamheten inom Regeringskansliet föreslår regeringen att 8,5 miljoner kronor fr.o.m. 2018 flyttas till utgiftsområde 1 Rikets styrelse anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* Finansiering sker genom att anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd minskas med motsvarande belopp.

Kapitaltillskott till Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (AIIB) utbetalas från utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning. Den del av kapitaltillskottet som klassificeras som bistånd, i enlighet med OECD/DAC:s riktlinjer, uppgår till 85 procent. Biståndsdelen av utbetalningen till AIIB om 195 miljoner kronor ingår i biståndsramen 2018 och utgörs av faktiskt utbetalt belopp 2017.

För 2018 föreslår regeringen att 8,4 miljoner kronor av de 195 miljoner kronor överförs till utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning anslag 1:14 *Vissa medlems- och garantiavgifter* som kompensation för valutafluktuationer i samband med utbetalning under 2017. 186,6 miljoner kronor avräknas från biståndsramen.

Tabell 2.1 Biståndsram, härledning av utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Miljoner kronor

	2016	2017 ¹	Förslag 2018	Beräknat 2019	Beräknat 2020
Biståndsram	43 366	46 129	48 950	50 900	53 040
Kostnader inom andra utgiftsområden	8 715	9 361	5 972	5 223	5 886
Varav:					
Asylkostnader ²	5 873	6 316	2 752	2 142	2 803
EU-bistånd	1 984	2 113	2 059	2 059	2 059
Utrikesförvaltningens förvaltningskostnader	448	451	416	425	435
Övrigt	410	481	745	597	589
Kostnader inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	34 651	36 768	42 978	45 677	47 154
Biståndsram i procent av beräknad BNI enligt ENS 1995 ³	1,02	1,03	1,04		
Biståndsram i procent av beräknad BNI enligt ENS 2010	0,98	0,99	1,0	1,0	1,0
Insatser inom utgiftsområde 7 som inte finansieras från biståndsramen ⁴	21				
Kostnader inom utgiftsområde 7 som inte finansieras från biståndsramen och inte definieras som bistånd ⁵	7	7	7	7	7
Totalt för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	34 679	36 775	42 985	45 684	47 161

¹Inklusive vårändringsbudget och förslag till höständringsbudget för 2017.²Beloppen för flyktingkostnader 2018-2020 baseras på Migrationsverkets prognos från juli 2017 av förväntat antal asylsökande. Beräkningarna för 2017 bygger på en prognos om 28 000 asylsökande, varav 98,4 procent antas komma från låg- och medelinkomstländer. Den genomsnittliga dygnskostnaden uppskattas till 914 kronor per person och genomsnittligt antal dygn per person prognostiseras till 273. Även kostnader under det första året för mottagandet av personer som vidarebosätts i Sverige och deras resor till Sverige ingår i avräkningen för 2017 och uppgår till 377 miljoner kronor. Den ODA-fähiga kostnaden för asylsökande från låg- och medelinkomstländer uppgår 2017 till 7,3 miljarder kronor, varav 6,3 miljarder kronor räknas in i biståndsramen.³Enligt det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet ENS 1995 uppskattas biståndsramen uppgå till 1,03 av BNI 2017. I september 2014 uppdaterades ENS 1995 till ENS 2010.⁴Ytterligare medel som tillförs utgiftsområde 7 för att delvis finansiera den del av kostnadsökningen vid utlandsmyndigheterna som Sida svarar för och som påverkas av den svenska kronans växelkurs gentemot andra valutor.⁵De delar som inte finansieras från biståndsramen är förvaltningskostnader för samarbete inom Östersjöregionen samt garantiavgifter, avseende Nordiska investeringsbankens miljöinvesteringsslån, som inte klassificeras som bistånd.

2.2 Utgiftsutveckling

Tabell 2.2 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd
Miljoner kronor

	Utfall 2016	Budget 2017 ¹	Prognos 2017	Förslag 2018	Beräknat 2019	Beräknat 2020
<i>Internationellt utvecklingssamarbete</i>						
1:1 Bistandsverksamhet	30 723	35 483	35 437	41 606	44 209	45 612
1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 071	1 103	1 130	1 171	1 265	1 336
1:3 Nordiska Afrikainstitutet	14	15	15	16	16	17
1:4 Folke Bernadotteakademin	103	107	109	124	126	128
1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	46	50	49	50	50	50
1:6 Utvärdering av internationellt bistånd	14	16	15	18	18	18
Summa Internationellt utvecklingssamarbete	31 971	36 775	36 754	42 985	45 684	47 161
Totalt för utgiftsområde 07 Internationellt bistånd	31 971	36 775	36 754	42 985	45 684	47 161

¹Inklusive vårandringsbudget och förslag till höständeringsbudget 2017.

Tabell 2.3 Härledning av ramnivån 2018–2020. Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd
Miljoner kronor

	2018	2019	2020
Anvisat 2017¹	34 990	34 990	34 990
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	20	40	62
Beslut	3 166	1 944	1 792
Varav BP18 ³	475	502	523
Övriga makroekonomiska förutsättningar	2 332	4 263	6 382
Volymer	8		9
Överföring till/från andra utgiftsområden			
Varav BP18 ³			
Övrigt	2 468	4 447	3 927
Ny ramnivå	42 985	45 684	47 161

¹Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2016 (bet. 2016/17:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

²Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2017. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2019–2020 är preliminär.

³Exklusive pris- och löneomräkning.

Tabell 2.4 Ramnivå 2018 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd
Miljoner kronor

	2018
Transfereringar ¹	39 529
Verksamhetsutgifter ²	3 449
Investeringar ³	7
Summa ramnivå	42 985

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2016 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

²Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

Biståndsramens storlek bestäms utifrån den procentsats, andel av bruttonationalinkomsten (BNI), som riksdagen beslutar om för varje enskilt år. Vid beräkningen av biståndsramen används den vid budgeteringstillfället senast tillgängliga BNI-prognosen. Den uppdaterade EU-förordningen för nationalräkenskaperna ENS 2010 som infördes i september 2014, medförde förändringar i beräkningsmetoden för BNI. Biståndsramen för 2018 beräknas därför som 1 procent av förväntad BNI enligt ENS 2010. Varje år rapporteras det totala svenska biståndet efter avslutat budgetår till OECD/DAC (som ansvarar för att sammanställa medlemsländernas biståndsstatistik). Vid rapporteringstillfället används den senast tillgängliga BNI-uppgiften från Statistiska centralbyrån för det år rapporteringen avser, vilket kan bidra till att det uppstår en skillnad i procentandel av BNI mellan den prognosbaserade budgeten och den rapporterade officiella statistiken. Skillnader mellan budgeterat internationellt bistånd och utfall kan också bero på att bidrag till de multilaterala finansieringsinstitutionerna rapporteras i sin helhet till OECD/DAC det år skuldsedeln läggs, medan bidraget i statens budget i stället fördelas över flera år, i den takt utbetalningar görs.

De asylkostnader som rapporterades till OECD/DAC för 2016, 7 029 miljoner kronor, skiljer sig från det som budgeterades i budgetpropositionen 2016, 8 173 miljoner kronor. Efter beslut om höständeringsbudget 2016 uppgick de budgeterade asylkostnaderna till 5 873 miljoner kronor. Skillnaden mellan budgetpropositionen 2016 och rapporteringen till OECD/DAC berodde framförallt på att antalet asylsökande minskade från prognostiserade 73 000 till ett utfall på 28 939.

Av det totala antalet asylsökande kom knappt beräknades, i budget, 98,3 procent komma från låg- och medelinkomstländer enligt OECD/DAC:s klassificering och det är endast kostnader för dessa personer under deras första år i Sverige, som ingår i biståndet. Motsvarande andel för utfallet som rapporterades till DAC var 97,5 procent. Samtidigt ökade dygnskostnaden från 499 till 739 kronor och den genomsnittliga vistelsetiden i mottagningssystemet ökade från 221 till 326 dygn. Dygnskostnaden ökade bl.a.

till följd av att antalet ensamkommande barn och unga i mottagningssystemet var fler än tidigare beräknat. Den längre vistelsetiden förklarades av att många av de asylsökande som kom under hösten 2015, liksom de som kom 2016, fick vänta på asylbeslut då Migrationsverkets prövningskapacitet inte var anpassad för att hantera den stora mängden ärenden som inkom 2015. Både det rapporterade utfallet till OECD/DAC och de budgeterade avräkningarna inkluderade kostnader för mottagande av personer som vidarebosattes i Sverige varav de budgeterade kostnader uppgick till 209 miljoner kronor medan utfallet till OECD/DAC var 206 miljoner kronor. Vidare ingick kostnader för självmant återvändande, varav 38 miljoner kronor ingick i budget och 32 miljoner kronor rapporterades till OECD/DAC. Från och med propositionen Höständeringsbudget för 2016 (prop. 2016/17:2) ingår inte dessa kostnader i biståndet och det lägre utfallet till OECD/DAC speglar det. I budget ingick även kostnader om 10 miljoner kronor för en planerad kartläggning av ensamkommande barns boenden, men dessa kostnader belastade aldrig 2016 och ingick därför inte i det rapporterade utfallet till OECD/DAC.

Kostnaderna för EU-biståndet, som ingår i biståndsramen och som grundar sig på faktiskt utfall två år tidigare, kan skilja sig mot det faktiska utfallet för gällande år, vilket är den summa som rapporteras till OECD/DAC. I rapporteringen ingår samtliga utgifter (se tabell 2.1) som kan klassificeras som bistånd enligt OECD/DAC:s definition. Se årsredovisning för staten 2016 för rapporterat utfall för biståndet 2006–2016.

2.3 Mål

Målet för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd är: att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck (prop. 2013/14:1 utg. omr. 7, bet. 2013/14:UU2) se även (skriv. 2013/14:131 utg. omr. 7, bet. 2013/14:UU20).

I likhet med utformningen av politiken inom andra utgiftsområden omfattas utgiftsområdet Internationellt bistånd av Sveriges politik för global utveckling som regeringen redogör för i propositionen Gemensamt ansvar – Sveriges politik för global utveckling. (prop. 2002/03:122, bet. 2003/04:UU3, rskr. 2003/04:112)

2.4 Resultatredovisning

Denna redovisning inkluderar resultat från det bilaterala och multilaterala utvecklings-samarbetet samt EU:s utvecklingssamarbete. Riksrevisionens internationella utvecklings-samarbete redovisas i avsnittet Riksrevisionen under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning. Redovisning för kostnader och resultat för mottagande av asylsökande görs i budgetpropositionen under utgiftsområde 8. Resultaten av civila krishanteringsinsatser redovisas under utgiftsområde 5 Internationell samverkan. Även Svenska institutet tilldelas medel från biståndsbudgeten. Dess verksamhet redovisas under utgiftsområden 5 och 7. Utrikesförvaltningens förvaltningskostnader redovisas under utgiftsområde 1. Vissa FN-organ får bidrag från andra utgiftsområden i tillägg till utgiftsområde 7 och redovisas under dessa.

2.4.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Utvecklingssamarbetet omfattar verksamheter på flera olika områden vilka alla bidrar till förbättrade levnadsvillkor för människor i fattigdom och förtryck. I redovisningen används följande övergripande bedömningsgrunder och resultatindikatorer vilka speglar olika verksamhetsområden:

- Demokrati och ökad respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer.
- Jämställdhet och kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna.
- Miljö- och klimatmässig hållbar utveckling och hållbart nyttjande av naturresurser.
- Fredliga och inkluderande samhällen.
- Inkluderande ekonomisk utveckling.
- Ökning av migrationens positiva utvecklingseffekter samt minskade negativa konsekvenser av ofrivillig och irreguljär migration.
- Jämlik hälsa.
- Likvärdig och inkluderande utbildning av god kvalitet samt forskning av hög kvalitet av relevans för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling.
- Räddande av liv, lindrad nöd och upprätthållen mänsklig värdighet.

Redovisning av resultat sker vidare mot av regeringen beslutade strategimål för biståndet vilka redogörs för i texten. Därutöver redovisas data för ett urval organisationsspecifika indikatorer. Redovisningen omfattar centrala åtgärder och insatser liksom resultat i förhållande till utgifter.

Resultat utgörs av förändring som skett till följd av såväl enskilda biståndsinsatser som av dialog och påverkansarbete.

Sveriges roll inom utvecklingssamarbetet är att stödja ländernas egna utvecklingsansträngningar. Resultaten uppnås gemensamt med nationella och internationella samarbetsorganisationer i ett lokalt sammanhang med många samverkande faktorer. Resultat som redogörs för är således ofta sådana som Sverige bidragit till, men som inte kan tillskrivas Sverige enbart.

De indikatorer som används inom utvecklingssamarbetet är, i linje med principerna för bistånds- och utvecklings-effektivitet, oftast land- och kontextspecifika. Data för dessa kan därför inte aggregeras kvantitativt.

Det bilaterala och multilaterala biståndet styrs av strategier som listas i bilaga 1. Dessa anger sedan 2013 mål i termer av resultat som utvecklingssamarbetet ska bidra till. Redovisningen omfattar en bedömning av i vilken grad utvecklingen gått i riktning mot förväntade resultat samt i vilken grad insatsportföljen för respektive resultat kunnat genomföras enligt plan.

I redovisningen och bedömningen av utvecklingssamarbetets resultat använder sig regeringen framför allt av myndigheters och multilaterala organisationers årsrapporter och årsredovisningar, svenska och internationella utvärderingar, analyser samt forskning. Dessa finns tillgängliga för mer detaljerad resultatinformation.

Mycket av underlagen bygger i sin tur på samarbetsländernas egen rapportering och system. Kapaciteten i samarbetsländerna avseende uppföljning, utvärdering och statistik utgör ibland en begränsning för rapporteringen av resultat. Inom utvecklingssamarbetet finns bl.a. insatser för att stärka ländernas kapacitet inom statistik och utvärdering.

Nytt policyramverk och nystart för PGU

I december 2016 presenterade regeringen ett policyramverk för svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd (skr. 2016/17:60). Det utgår från den utvecklingsdagordning som skapades 2015 i och med antagandet av Agenda 2030, slutdokumentet från den tredje internationella konferensen om utvecklingsfinansiering (Addis Ababa Action Agenda, AAAA), klimatavtalet från Paris och slutsatserna från den tredje världskonferensen om katastrof-riskreducering. Verksamhet inom åtta tematiska områden bidrar till det övergripande målet för utgiftsområdet. Fem tvärgående perspektiv, som utgör regeringens prioriteringar, ska integreras i all verksamhet. Till detta kommer det humanitära biståndet som utgår från internationell humanitär rätt, de humanitära principerna samt principer om gott humanitärt givarskap. Policyramverket konkretiseras i budgetpropositioner och genom instruktioner, i strategier och i regleringsbrev. Prioriteringar görs utifrån behov och kontext i varje enskilt land, region,

organisation etc. Den tematiska indelningen i denna resultatredovisning följer den indelning som görs i ramverket.

Under 2016 genomförde regeringen även en nystart av Sveriges politik för global utveckling (PGU). Genomförandet av Agenda 2030 förstärker behovet av en samstämmig politik som tar hänsyn till fattiga människors perspektiv, mänskliga rättigheter och planetens gränser. Nystarten av PGU innebar en ambitionshöjning och ett kunskapslyft inom Regeringskansliet och statliga myndigheter. Alla departement tog fram handlingsplaner för arbetet med PGU kopplat till Agenda 2030. I regeringens skrivelse till riksdagen Politik för global utveckling i genomförandet av Agenda 2030 (2015/16: 182) görs en fördjupad redovisning.

2.4.2 Resultat

Fördelningen av det svenska utvecklingssamarbetet

Riksdagen fastställde Sveriges biståndsram för 2016 till 0,98 procent av beräknad bruttonationalinkomst (BNI), beräknad enligt det europeiska regelverket för nationalräkenskaperna ENS 2010, vilket motsvarade 43,4 miljarder kronor. Utfallet av biståndet som redovisades till OECD:s biståndskommitté DAC (OECD/DAC) uppgick till 42,0 miljarder kronor motsvarande 0,94 procent av senast tillgängliga BNI-uppgift för 2016 enligt ENS 2010. Den svenska biståndsvolymen överstiger därmed FN:s mål om ett bistånd på 0,7 procent av BNI och gör att Sverige, räknat i procent av BNI, är en av de absolut största biståndsgivarna av OECD-länderna. Den främsta anledningen till att utfallet som redovisas till OECD/DAC understiger biståndsramen är att Sverige i december 2015 tidigarelade vissa utbetalningar avseende 2016 års bidrag, bl.a. till humanitära organisationer. Dessa utbetalningar bidrog till det höga utfallet 2015 men innebar en lika stor minskning 2016.

Merparten av det utfall som redovisas till OECD/DAC utgörs av verksamhet under utgiftsområde 7 (32 161 miljoner kronor 2016, 76,6 procent av utfallet). Dessutom förekommer kostnader inom andra utgifts-

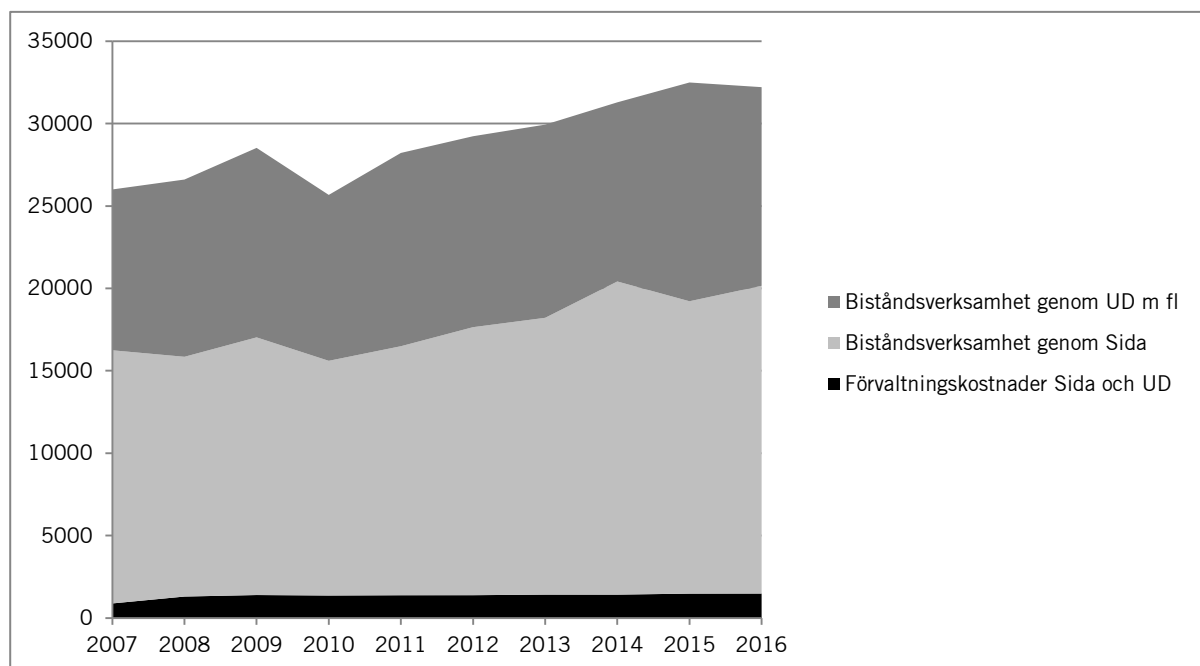
områden, s.k. avräkningar, vilka redovisas som bistånd enligt OECD/DAC:s regelverk. Dessa omfattar mottagande av asylsökande (7 029 miljoner kronor, 16,7 procent), EU:s gemensamma bistånd (2 059 miljoner kronor, 4,9 procent), utrikesförvaltningens förvaltningskostnader (416 miljoner kronor, 1,0 procent), samt bidrag till vissa FN-organ och andra internationella organisationers reguljära budget (325 miljoner kronor, 0,8 procent).

Delar av utvecklingssamarbetet bidrar också till generering av andra resurser för utveckling, t.ex. Sidas garantiverksamhet. 2016 fanns 37 beslutade garantier till ett värde av 5,3 miljarder kronor vilket resulterat i ett mobiliserat kapital om över 10 miljarder kronor.

Diagram 2.1 visar bistånd genom Sida respektive UD samt förvaltningsanslag för Sida och Regeringskansliet över en tioårsperiod.

Diagram 2.1 Utfall, Internationellt genom Sida respektive UD, m.fl. samt förvaltningsanslag för Sida och UD

Miljoner kronor

År

Bilateralt bistånd

Som bilateralt bistånd räknas allt bistånd som inte är kärnstöd till multilaterala organisationer. Det styrs av bilaterala, regionala och tematiska strategier. Merparten av det bilaterala biståndet hanteras av Sida. En del av det bilaterala biståndet kanaliseras genom multilaterala organisationer s.k. multi-bi-bidrag. Multi-bi-bidrag uppgick 2016 till 8,2 miljarder kronor. En

annan del kanaliseras genom organisationer i det civila samhället och uppgick till 7,8 miljarder kronor. Övrigt bilateralt bistånd, exklusive avräkningar, uppgick till 6,2 miljarder kronor.

Följande tabeller redovisar utgiftsutvecklingen för biståndsverksamhet genom Sida respektive genom UD m.fl., samt den områdesmässiga fördelningen.

Tabell 2.5 Utfall anslag 1:1 Biståndsverksamhet genom Sida

Tusental kronor

	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Humanitära insatser	3 022 999	2 801 099	3 588 885
Informations- och kommunikationsverksamhet	95 600	91 104	106 334
Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	1 695 292	1 628 074	1 721 001
Regionala och bilaterala strategier för Asien	1 509 530	1 375 888	1 457 883
Bilaterala strategier för Latinamerika	513 551	506 366	597 311
Regionala och bilaterala strategier för Afrika	5 029 752	4 913 665	4 449 617
Regionala och bilaterala strategier för Mellanöstern och Nordafrika	844 626	712 531	1 022 577
Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet	1 144 677	1 042 682	1 126 446
Särskilda insatser för mänskliga rättigheter och demokratisering	932 014	811 768	688 870
Globala insatser för miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling	734 490	713 567	727 016
Globala insatser för socialt hållbar utveckling	1 263 340	1 133 140	1 248 924
Globala insatser för ekonomiskt hållbar utveckling	687 486	573 990	516 975
Globala insatser för mänsklig säkerhet	197 082	184 665	224 190
Kapacitetsutveckling och utbyten	469 821	455 666	412 127
Forskningsamarbete	848 493	793 374	781 631
SUMMA	18 988 753	17 737 579	18 669 789

Tabell 2.6 Utfall anslag 1:1 Biståndsverksamhet genom UD m.fl.*Tusental kronor*

	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar	3 829 933	2 952 335	3 793 511
Multilaterala och internationella organisationer och fonder	5 999 208	9 170 400	6 501 634
Strategiskt inriktade bidrag	239 108	367 124	970 331
Globalt utvecklingssamarbete	38 358	39 879	36 236
SUMMA UD	10 106 607	12 529 738	11 301 712
Polismyndigheten	163 977	137 360	155 806
Kriminalvården	22 543	26 001	26 257
Åklagarmyndigheten	1 861	1 859	4 018
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	35 526	37 832	36 381
Domstolsverket	1 659	2 696	3 512
Folke Bernadotteakademin	79 397	80 723	96 173
Svenska institutet	218 287	226 239	189 948
Nordiska Afrikainstitutet	14 259	14 055	13 656
Kammarkollegiet	33 140	21 314	38 047
Kommerskollegium		8 816	13 468
Vetenskapsrådet	172 315	166 438	159 197
Riksgäldskontoret	5 499	6 125	4 111
Strålsäkerhetsmyndigheten	12 661	11 770	10 844
	761 124	741 228	751 418
SUMMA	10 867 731	13 270 966	12 053 130
SUMMA TOTALT ANSLAG 1:1 BISTÅNDSVERKSAMHET	29 856 484	31 008 545	30 722 920

Tabell 2.7 Områdesmässig fördelning av Sveriges bilaterala bistånd¹

Procent	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Demokrati och mänskliga rättigheter, inkl. jämställdhet och förvaltning	21,5	24,2	24,8	25,6	25,4	24,8
Miljö, klimat, energi	6,7	5,8	6,9	5,3	7,5	5,4
Fred och säkerhet	5,2	5,9	6,0	5,1	5,6	5,1
Ekonomisk utveckling ²	10,9	13,3	12,7	11,7	9,8	10,5
Hälsa ³	8,3	13,1	12,1	10,6	11,2	10,8
Utbildning och forskning	6,7	4,9	4,9	7,2	5,7	6,5
Humanitärt bistånd	15,8	14,8	14,1	18,2	15,3	17,2
Övrigt ⁴	24,9	17,8	18,5	16,4	19,5	19,7
SUMMA	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Totalt utbetalat, miljoner kronor	19 780	20 118	20 492	21 672	20 046	23 095

¹ Källa: Sveriges CRS-rapportering till OECD/DAC och enligt utrikesdepartementets beräkningar. Det bilaterala utfallet är exklusive avräkningar.

² Inkluderar följande DAC-kategorier: trade, industry, mineral/mining, agriculture, forestry, fishing, banking, financial services, business, transport, communications och energy.

³ Inklusive vatten, sanitet och befolkningsprogram.

⁴ Inkluderar följande DAC-kategorier: multisector, unspecified, administrative costs, general budget support samt other social infrastructure and services.

Det bilaterala biståndet ökade 2016. Området demokrati och mänskliga rättigheter inklusive jämställdhet och förvaltning är fortsatt det största inom det bilaterala biståndet. Över tid ser vi en ökning av andelen humanitärt bistånd. Det bilaterala stödet till miljö- och klimat har varit relativt stabilt över tid. Variationerna i tabellen återspeglar framför allt variationer i utbetalningar på energiområdet.

Multilateralt bistånd

Multilateralt bistånd definieras som det stöd som kanaliseras som kärnstöd till multilaterala organisationer, såsom FN:s fonder och program, Världsbanksgruppens regionala utvecklingsbanker och utvecklingsfonder. Kärnstöd avser icke öronmärkt stöd direkt till organisationens

centrala budget, såsom basbudgetstöd, årligt basbidrag, bidrag som lämnas efter påfyllnadsförhandlingar, uttaxerat bidrag/-medlemsavgift samt ägarkapital. Hit räknas även det statliga garantikapital som utställs till de multilaterala utvecklingsbankerna. Beslut om hur medlen ska användas fattas i organisationernas styrande organ där Sverige har inflytande genom sitt stöd.

Genom kärnstöd bidrar Sverige till organisationens samtliga resultat. Beslut om kärnstöd till multilaterala organisationer fattas av regeringen medan utbetalningar hanteras av Sida. Sveriges multilaterala bistånd, exklusive avräkningar, uppgick 2016 till 10,0 miljarder kronor. De 15 organisationer som tagit emot mest svenskt stöd återfinns i tabell 2.8.

Tabell 2.8 Bidrag till de 15 största multilaterala organisationer och utvecklingsbanker

Tusental kronor	Totalt svenskt bidrag	Varav kärnstöd (inklusive förskott)	Varav icke kärnstöd	Sveriges procentuella bidrag till organisationens totala kärnstödsinkomster	Sveriges ranking bland kärnstödsgivare
				2016 ¹	
World Bank Group (WBG) ²	3 541 654	2 175 052	366 602	3,46 %	7
United Nations Children's Fund (UNICEF)	2 101 975	1 025 000	1 076 975	11,2 %	2
United Nations Development Programme (UNDP)	2 040 650	615 000	1 425 650	11,6 %	2
United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR)	1 168 280	865 000	303 280	18 %	1
World Food Programme (WFP)	1 012 580	680 000	332 580	20,8 %	1
African Development Bank (AfDB)/African Development Fund (AfDF)	996 578	996 373	205	5,4 %	7
Global Fund to Fight Aids, Tuberculosis and Malaria (GFATM)	850 000	850 000	0	3,5 %	9
United Nations Population Fund (UNFPA)	784 115	504 000	280 115	6 %	1
Central Emergency Response Fund (CERF)	714 153	720 000	-5 847	19,3 %	1
United Nations Office of Co-ordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA)	630 254	195 000	435 254	14,6 %	2
United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA)	497 767	415 000	82 767	7,8 %	3
Green Climate Fund (GCF)	400 000	400 000	0	5,64 %	6
United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women (UN Women)	371 973	110 000	261 973	11,1%	3
Global Alliance for Vaccines and Immunization (GAVI)	300 000	300 000	0	2,5 %	9
International Organization for Migration	289 686	0	289 686	0	0

¹ Utbetalningarna i tabellen, som är nettoutbetalningar, skiljer sig från utfallen som redovisas till OECD/DAC. Det beror på att redovisningen till OECD/DAC avser lagda skuldsedlar medan tabellen visar faktiska utbetalningar. Utbetalningarna omfattar de utbetalningar som gjordes i slutet av 2015 avseende 2016 års verksamheter; till CERF (520 miljoner kronor), UNHCR (715 miljoner kronor), UNDP (470 miljoner kronor) och UNRWA (345 miljoner kronor). Kostnader för det svenska bidraget till EU:s gemensamma bistånd och utbetalningar till EDF, vilka klassificeras som kärnstöd enligt OECD/DAC:s regelverk, visas inte i tabellen.

² Kärnstöden gavs till International Development Association (IDA, 1 948 370 tusen kronor), IDA – Multilateral Debt Relief Initiative (IDA-MDRI, 176 680 tusen kronor) och International Bank for Reconstruction and Development (IBRD, 50 002 tusen kronor).

EU-biståndet

Genom medlemskapet i Europeiska unionen (EU) har Sverige och övriga medlemsstater förbundit sig att bidra finansiellt till unionens internationella utvecklingssamarbete. Beloppen bestäms av fasta beräkningsnycklar.

Det svenska bidraget till EU:s gemensamma bistånd uppgick till 2,1 miljarder kronor 2016, ungefär 2,5 procent av EU:s totala biståndsbudget. Sverige bidrog även med 0,5 miljarder kronor till Europeiska utvecklingsfonden (EDF). Detta belopp är exklusive 0,4 miljarder kronor som utbetalades i december 2015 för 2016 års verksamhet. EU-institutionerna finansierar biståndsinsatser i över 150 länder.

Redovisade resultatindikatorer är hämtade från EU:s resultatramverk. De avser genomgående resultat av insatser avslutade juli 2014 till juni 2015 vilket är senast tillgängliga data.

Demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer

Resultat bedöms utifrån hur utvecklings-samarbetet har bidragit till demokrati och respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer, och därmed till det av riksdagen beslutade målet om förbättrade levnadsvillkor för människor i fattigdom och förtryck.

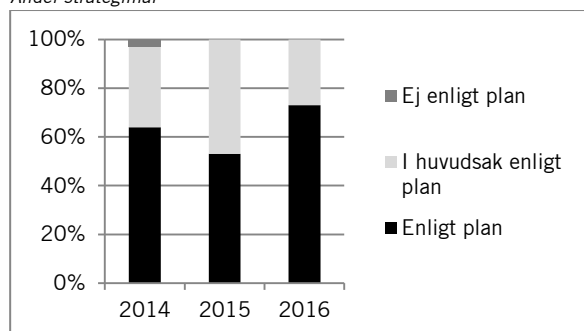
Bilateralt

Mål, beslutade av regeringen, gällande demokrati och respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer återfinns i nästan samtliga strategier för det bilaterala utvecklings-samarbetet. De avser främst stärkta demokratiska institutioner, rättssäkerhet, respekt för mänskliga rättigheter och ökad jämställdhet och stärkt civilsamhälle.

Även minskad sårbarhet för konflikt, mediernas oberoende och antikorrupsionsarbete omfattas. Insatsportföljerna för att uppfylla strategimålen har kunnat genomföras i hög utsträckning.

Diagram 2.2 Demokrati och mänskliga rättigheter: insatsportföljens genomförande

Andel strategimål

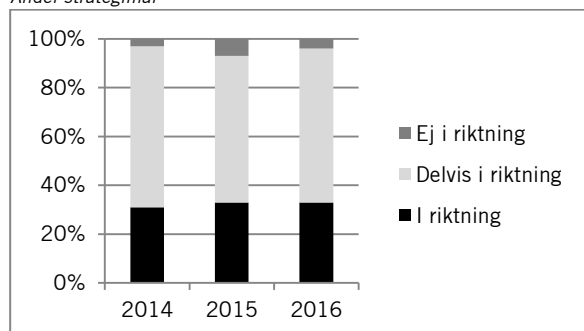

Källa: Sida, strategirapportering

Den faktiska utvecklingen har gått i önskvärd riktning i relation till en tredjedel av strategimålen och delvis i riktning mot knappt två tredjedelar av strategimålen.

Diagram 2.3 Demokrati och mänskliga rättigheter: Utveckling mot förväntade strategieresultat

Andel strategimål

Källa: Sida, strategirapportering

Insatserna har bl.a. bidragit till att stärka kapaciteten inom parlament och politiska partier. Stödet till demokratiska politiska partier och partisystem har utgjort en viktig del av demokratistödet, men möter i auktoritära stater och sköra demokratier ofta stora utmaningar.

Svenska partianknutna organisationer har bidragit till att stärka demokratiska partisystem och partier i samarbetsländerna, bl.a. genom att stärka partiernas interna demokrati och jämställdhet samt deras kapacitet att formulera program.

Oberoende media har stärkts bl.a. genom stöd till mediaprogram samt till ökad säkerhet för journalister, inte minst kvinnliga journalister,

och fortbildning av journalister. Detta har bidragit till ökad yttrandefrihet och ansvarsutkrävande.

Rättssäkerhet har ökat genom t.ex. tillgång till rättshjälp och stöd till hela rättskedjan. Polissamarbete har gett ökat förtroende för polisen hos allmänheten. I post-konfliktländer har samarbetet bidragit till stärkt övergångs-rättvisa och därmed sanning, rättvisa och återupprättelse för offren.

Lokala civilsamhällesorganisationer har genom svenskt stöd fått bättre förutsättningar att agera i sin egen rätt samt stärkt sin professionalitet. Stöd till kvinnoorganisationer och andra civilsamhällesorganisationer har bidragit till att synliggöra, stödja och stärka kvinnliga människorättsförsvarare och andra aktörer som försvarar kvinnors och flickors åtnjutande av mänskliga rättigheter.

Regeringen antog under året en ny strategi för stöd genom svenska civilsamhällesorganisationer med mål att bidra till ett gynnsamt klimat för civilsamhället att verka i. Regeringen gav även Sida i uppdrag att föreslå hur svenskt utvecklingsamarbete mer effektivt kan bidra till att motverka de senaste årens krympande demokratiska utrymme genom att stärka civilsamhället.

Sverige har gett stöd till stärkta offentliga institutioner med fokus på kvalitet och opartiskhet i myndighetsutövningen. Detta har bl.a. bidragit till förvaltningsreform, decentralisering, motverkande av korruption och ökad tillgänglighet för medborgarna till offentliga tjänster.

Försvarare av mänskliga rättigheter (MR-försvarare) och nätverk mellan dessa har stärkts, och lokala organisationer har med svenskt stöd bidragit bl.a. till att säkerställa rättighetsprovisioner i föreslagen lagtext.

Många insatser har varit inriktade på kvinnors och flickors åtnjutande av mänskliga rättigheter samt deras politiska deltagande. Det har skett bl.a. genom stöd till organisationer som arbetar med kvinnors rättigheter, kapacitetsstöd till kvinnliga politiker, genom lagstiftningsarbete och inom ramen för systerpartisamarbete. Barns rättigheter har stärkts bl.a. genom ett omfattande globalt stöd till Rädda barnen. En kartläggning visar att av totalt 42 strategier har sex ett starkt fokus på barns rättigheter och barnperspektivet, 20 har medelstarkt fokus och 16 lågt eller inget sådant fokus alls.

Mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning har stärkts bl.a. genom stöd till organisationer som försvarar dessa.

Miljöaspekter har integrerats, t.ex. genom insatser där medborgares inflytande i lokala miljörelaterade frågor stärkts.

78 procent av Sidas verksamhet har demokrati och mänskliga rättigheter antingen som huvudsyfte eller delsyfte. Andelen verksamhet med demokrati och mänskliga rättigheter som huvudsyfte har ökat under en femårsperiod medan andelen med detta som delsyfte har minskat något.

Tabell 2.9 Verksamhet med demokrati och mänskliga rättigheter som huvudsyfte respektive delsyfte

Procent av utbetalningar	2012	2013	2014	2015	2016
Huvudsyfte	37	39	38	40	41
Delsyfte	45	43	41	42	37

Källa: Sida, policymarkörer

Genom att rättighetsperspektivet är integrerat i alla sektorer bidrar det till att mänskliga rättigheter stärkts även inom områden såsom hälsa och utbildning.

Insatser för demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer har finansierats främst över stöd genom svenska organisationer i det civila samhället, regionala och bilaterala insatser för Afrika, särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet samt Reformsamarbete i Östeuropa, enligt tabell 2.5 Utfall anslag 1:1 *Biståndsverksamhet* genom Sida.

Multilateralt

Genom FN:s högkommissaries kontor för de mänskliga rättigheterna (OHCHR) som har det huvudsakliga ansvaret för FN:s arbete för de mänskliga rättigheterna, har Sverige bidragit till organisationens normativa arbete och till att stärka internationella instrument för mänskliga rättigheter, bekämpa straffrihet, stärka ansvarsutkrävande och rättsstatens principer, främja jämställdhet och motverka diskriminering. FN:s medlemstater ratificerade totalt 44 nya traktat, vilket får ses som en framgång.

OHCHR har i samarbete med andra FN-organ och civilsamhällesorganisationer fortsatt att utveckla indikatorer som mäter efterlevnaden av mänskliga rättigheter, inklusive med hänsyn

till genusperspektiv. OHCHR har också verkat för att minska diskriminering av bl.a. hbtq-personer. Vad gäller OHCHR:s utåtriktade mediearbete har det bidragit till att rapporteringen av könsrelaterat våld ökat med 40 procent år 2016. Vidare har OHCHR också verkat för ansvarsutkrävande i bl.a. Syrien och Tunisien.

Gentemot FN:s utvecklingsprogram UNDP, som är en viktig aktör för demokrati, mänskliga rättigheter och rättstaten, har Sverige särskilt drivit på för att organisationen ska stå upp för mänskliga rättigheter i de länder där man har verksamhet. UNDP har under året arbetat med nationella parlament, valmyndigheter och institutioner av vikt för rättsstaten samt förbättrat civilsamhällets förmåga att delta i viktiga utvecklings- och krisrelaterade processer i ett fyrtiotal länder. Fokus har legat på kvinnor, unga och andra exkluderade grupper.

International IDEA har genom sin verksamhet bidragit till att stärka demokratiska valprocesser och konstitutionsuppbyggnad på landnivå.

I förhandlingarna av Världsbanksgruppens nya ramverk för social och miljömässig hållbarhet har Sverige och den nordisk-baltiska valkretsen drivit igenom starkare skrivningar om mänskliga rättigheter, arbetstagares rättigheter, miljö och klimat, urfolks delaktighet samt transparens.

EU

Sverige har under året varit pådrivande för genomförandet av EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati 2015-2019 som bl.a. riktar in sig på att stärka lokala aktörer och civilsamhällesorganisationer och som lyfter fram kvinnor som nyckelaktörer för förändring. Sverige har vidare gett stöd till pilotprojektet för stöd till EU:s demokratistödjande arbete i utvalda partnerländer, vilket syftar till ett effektivare demokratistöd och främjande av samstämmighet mellan EU:s politikområden.

Tabell 2.10 Demokrati och mänskliga rättigheter: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU

Indikator	Institution	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Kommentar
Antal länder som på egen begäran tagit emot stöd för att stärka valförrättande organisationers funktion	UNDP	-	30	39	41	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 11,6 %
Antal länder som på egen begäran mottagit stöd för att stärka operativa institutioner som stöttar uppfyllandet av åtaganden om mänskliga rättigheter som ratificerats på nationell och internationell basis	UNDP	-	25	37	48	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 11,6 %
Antal länder där organisationen är verksam där mekanismer för översyn, ansvarsutkrävande och skydd har etablerats, eller kommit att bättre anpassas till internationella standards för mänskliga rättigheter	OHCHR	-	-	21	21	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: ca 12 %
Antal länder där organisationen är verksam där användandet av internationell människorättslag i domstolar har ökat avsevärt	OHCHR	-	-	10	10	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: ca 12 %
Antal människorättsförsvarare som fått EU-stöd	EU	-	32 000	87 000	-	
Män			9 400	81 000		
Kvinnor			10 000	8 700		
Uppgift saknas			12 600	71 100		
Antal val som fått stöd av EU där valprocessen av oberoende observatörer bedömts som fria och rättvisa	EU	-	19	4	-	
Antal individer som direkt dragit nytta av EU-finansierade program för justitie-, rättsstats- och säkerhetssektorreform.	EU	-	197 000	80 000	-	
Män			126 000	6 100		
Kvinnor			7 700	3 800		
Uppgift saknas			63 3000	70 000		

Jämställdhet

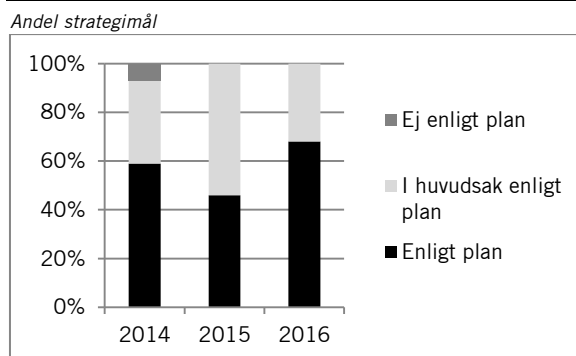
Resultat bedöms utifrån hur utvecklings-samarbetet har bidragit till jämställdhet och alla kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna, och därmed till det av riksdagen beslutade målet om förbättrade levnadsvillkor för människor i fattigdom och förtryck.

Bilateralt

Mål, beslutade av regeringen, gällande jämställdhet återfinns i nästan hälften av strategierna för det bilaterala utvecklings-samarbetet, vilket är en ökning från föregående år. Strategimålen avser bland annat kvinnors ökade deltagande och inflytande i demokratiska processer, tillgång till grundläggande hälsovård samt sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR). Därtill återspeglas jämställdhet i strategimål som rör t.ex. hälsa, ekonomisk utveckling och mänskliga rättigheter

där kvinnor och flickor ofta utgör uttalade målgrupper.

Insatsportföljerna för att uppnå strategimålen kunde huvudsakligen genomföras enligt plan.

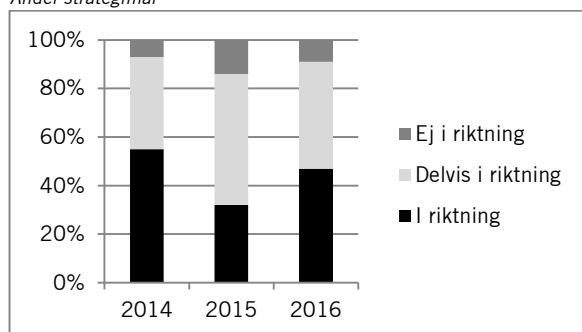
Diagram 2.4 Jämställdhet: Insatsportföljens genomförande

Källa: Sida, strategirapportering

Den faktiska utvecklingen har gått i önskvärd riktning, respektive delvis i önskvärd riktning i relation till knappt hälften av strategimålen.

Diagram 2.5 Jämställdhet: Utveckling mot förväntade strategieresultat

Andel strategimål

Källa: Sida, strategirapportering

Insatserna har främst bidragit till stärkande av kvinnors ekonomiska egenmakt, politiska deltagande och inflytande, SRHR, utbildning och säkerhet. Ofta har olika aspekter av jämställdhet adresserats tillsammans, t.ex. har arbete mot könsrelaterat våld adresserats i kombination med arbete för SRHR, och politiskt inflytande eller ekonomiskt deltagande med förändringar i lagstiftning.

Goda resultat uppvisas i främjandet av kvinnors politiska deltagande i flera av Sveriges samarbetsländer i Afrika söder om Sahara. Genom svenskt utvecklingssamarbete har kvinnor och kvinnors perspektiv i allt högre grad inkluderats i olika politiska forum, såväl lokalt som nationellt och internationellt.

Kvinnors ekonomiska egenmakt har stärkts bl.a. genom att kvinnor nåtts inom jordbruksutveckling samt fått stöd och finansiering för företagande.

Jämställdhet har också stärkts genom jämställdhetsintegrerade förvaltningsstöd i samarbetsländer, t.ex. jämställdhetsbudgetering som synliggjort genusperspektivet i budgetarbetet. För att stärka basen i jämställdhetsarbetet har Sverige stöttat kvinnoorganisationer som därmed fått bättre förutsättningar att verka för jämställdhet i sina miljöer. Bidrag till kvinnoorganisationer ökade med 35 procent jämfört med föregående år. Samarbetet har även omfattat arbete med män och pojkar i förändringsarbetet för jämställdhet, inklusive normativ förändring, som bl.a. är viktigt för att minska könsrelaterat våld.

Såväl i samarbetsländer som i internationella fora har Sverige bidragit till dialogen kring jämställdhet och till att tydliggöra att frågan är nära kopplad till hållbar utveckling.

Sida har, som en del av Jämställdhet i myndigheter, fortsatt genomförandet av sin handlingsplan för jämställdhetsintegrering. 86 procent av Sidas verksamhet har jämställdhet antingen som huvudsyfte eller delsyfte. Andelen verksamhet med jämställdhet som huvudsyfte har ökat över en femårsperiod medan andelen med jämställdhet som delsyfte har minskat något.

Tabell 2.11 Verksamhet med jämställdhet som huvudsyfte respektive delsyfte

Procent av utbetalningar	2012	2013	2014	2015	2016
Huvudsyfte	14	14	16	18	18
Delsyfte	71	72	74	71	68

Källa: Sida, policymarkörer

Jämställdhetsinsatser har finansierats främst över regionala och bilaterala strategier för Afrika, stöd genom svenska organisationer i det civila samhället, humanitära insatser och globala insatser för socialt hållbar utveckling, enligt tabell 2.5 Utfall anslag 1:1 *Biståndsverksamhet* genom Sida.

Multilateralt

Systematiskt påverkansarbete inom multilaterala organisationer har lett till att för Sverige prioriterade mål och områden inom jämställdhet såsom kvinnors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna, frihet från våld, medverkan i fredsprocesser, politiskt deltagande och inflytande, ekonomiska rättigheter och egenmakt samt SRHR har inkluderats i organisationers och högnivåforums policydokument, rekommendationer och handlingsplaner. Vidare har vikten av, och kvinnors rätt till, informations- och kommunikationsteknologi (ICT) inkluderats i specifika FN-rapporter och rekommendationer efter svenskt påverkansarbete.

Genom UN Women har Sverige bl.a. bidragit till att ett stort antal länder, med en total befolkning på över en miljard kvinnor och flickor, stärkt sin lagstiftning avseende våld mot kvinnor och flickor. Sverige har även bidragit till att stärka UN Women som samordnande aktör för arbetet med jämställdhet och kvinnors egenmakt inom ramen för genomförandet och uppföljningen av Agenda 2030.

UN Women har under 2016 bidragit till att 70 länder integrerat utvecklingsmålen i sina budgetar och institutioner, med ett särskilt fokus på att säkerställa att normer och standarder är kompatibla med genusaspekterna av Agenda 2030.

Kvinnors och ungdomars tillgång till SRHR har stärkts genom Sveriges stöd till FN:s befolkningsfond UNFPA. Svenskt stöd till UNFPA under 2016 har bland annat bidragit till att förhindra 11,7 miljoner oplanerade graviditeter, 3,7 miljoner osäkra aborter och 29 000 fall av mödradödlighet. Svenskt stöd till UNFPA har också medverkat till att 11,4 miljoner människor i humanitära situationer har fått tillgång till vård och tjänster för SRHR efter att de utsatts för könsbaserat våld. Inför beslut i styrelsen om en ny fyraårig strategisk plan för UNFPA (2018-2021) har Sverige drivit på för rättighetsaspekterna inom SRHR.

Sveriges stora ökning av stöd till Unicef 2016 åtföljdes av tydliga svenska krav på satsningar på flickor och unga kvinnor. Unicefs nya strategiska plan 2018-2021 leder till en ökad inriktning på ungdomars hälsa.

Genom ett aktivt styrelsearbete har Sverige varit pådrivande i Världsbanksgruppens jämställdhetsarbete. Sverige har bl.a. bidragit till att jämställdhet nu är ett av fem prioriterade områden i Världsbanksgruppens fond för de fattigaste länderna, IDA. Där finns nu åtaganden såsom att använda könsuppdelad statistik för att förbättra finansiell inkludering, analysera segregation på arbetsmarknaden, förbättra kunskap om könsskillnader samt att öka tillgång till mödravård och reproduktiv hälsovård.

Inom ramen för ett Världsbanksinitiativ har även en databas tagits fram, som belyser 173 länders lagstiftning utifrån ett jämställdhetsperspektiv samt dess påverkan på kvinnors möjligheter. Detta används för att följa upp och driva på för global jämställdhet. Initiativet som fått svensk finansiering, bidrar till att förbättra förutsättningarna för kvinnors ekonomiska egenmakt, röst och deltagande i näringslivet.

The International Fund for Agricultural Development (IFAD), Food and Agriculture Organisation (FAO), WFP och UN Women har i ett gemensamt program nått fler än 30 000 kvinnor i sju utvecklingsländer och har bidragit positivt till att stärka kvinnornas ekonomiska egenmakt.

EU

Jämställdhetsperspektivet integreras alltmer i hela EU:s utrikes- och utvecklingspolitik i enlighet med EU:s Gender Action Plan II vilken togs fram med Sveriges aktiva medverkan och som avser EU:s samtliga externa politikområden. Sverige har sedan den började gälla 2016 drivit på för dess genomförande.

Andelen insatser som på något sätt främjar jämställdhet och kvinnors egenmakt rapporteras vara 52 procent. Sverige har kontinuerligt förespråk och fått gehör för jämställdhetsintegrering av centrala dokument och stärkta skrivningar om SRHR, samt drivit på för frågor om flickors och kvinnors representation och deltagande. Sverige har också verkat aktivt för genomförandet av FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet i EU:s insatser och för inrättandet av EU:s högnivå-rådgivare för jämställdhet och 1325-frågor. Sverige har därutöver bidragit aktivt till utformningen av EU:s arbete mot sexuellt och könsrelaterat våld i konflikter samt kontinuerligt lyft frågan om kvinnors situation och aktörsroll i konflikter.

EU:s riktade jämställdhetsinsatser inom utvecklingssamarbetet har haft ett huvudfokus på att stärka kvinnors rättigheter, minska våldet mot kvinnor och flickor, förbättra arbetsmarknaden för kvinnor, främja kvinnors yttrandefrihet och politiska deltagande samt att motverka könsstämpning. EU har bl.a. bidragit till att 13 miljoner kvinnor fått tillgång till preventivmedel och till utbildad personal vid 8,1 miljoner förlossningar. Under 2016 allokades 11 miljoner euro mot könsstämpning till Afrika söder om Sahara.

Tabell 2.12 Jämställdhet: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU

Indikator	Institution	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Kommentar
Andel projekt som har genomgått en jämställdhetsanalys och där åtgärder och uppföljning sker	WBG	54 %	55 %	64 %	60 %	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 3,5 %
Antal länder med nationella handlingsplaner om jämställdhet som inkluderar reproduktiva rättigheter med tillhörande mål och budgetallokeringar	UNFPA	-	63	71	74	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 6 %
Antal länder som implementerar nationella handlingsplaner om kvinnor, fred och säkerhet	UN Women	-	53	58	63	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 11,1 %
Andel EU-finansierat samarbete som bidrar till jämställdhet och stärkt egenmakt för kvinnor	EU	-	31 %	51 %		

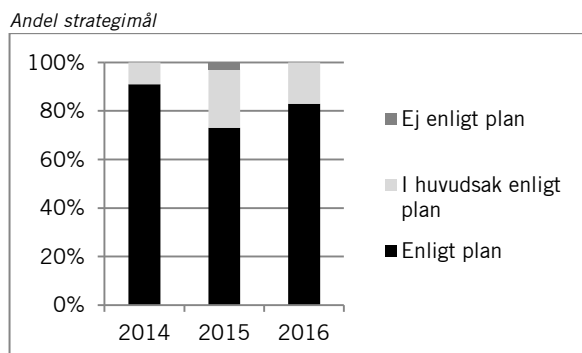
Miljö, klimat och naturresurser

Resultat bedöms utifrån hur utvecklings-samarbetet har bidragit till miljö- och klimatmässig hållbar utveckling och hållbart nyttjande av naturresurser, och därmed till det av riksdagen beslutade målet om förbättrade levnadsvillkor för människor i fattigdom och förtryck.

Bilateralt

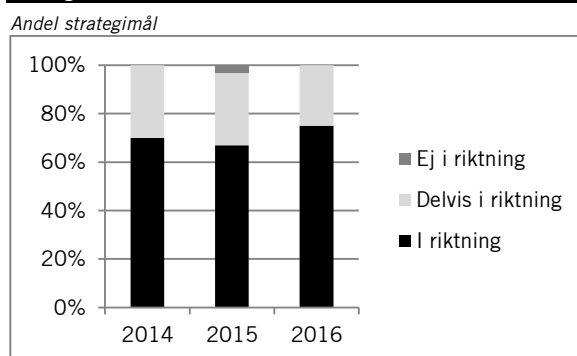
Mål, beslutade av regeringen, gällande miljö och klimat återfinns i knappt hälften av strategierna för det bilaterala utvecklingssamarbetet. Strategimålen avser främst stärkt motståndskraft och förbättrad anpassningsförmåga mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer, stärkt institutionell kapacitet och kompetens samt hållbar förvaltning av naturresurser.

Insatsportföljerna för att uppfylla strategimålen har kunnat genomföras i mycket hög utsträckning.

Diagram 2.6 Miljö och klimat: Insatsportföljens genomförande

Källa: Sida, strategirapportering

Den faktiska utvecklingen har gått i önskvärd riktning i relation till tre fjärdedelar av strategimålen och delvis i riktning mot en fjärdedel av strategimålen.

Diagram 2.7 Miljö och klimat: Utveckling mot förväntade strategieresultat

Källa: Sida, strategirapportering

Insatserna har haft en inriktning mot stöd för länders och organisationsers deltagande i klimatförhandlingar inom ramen för klimat, biologisk mångfald och kemikalier, upprättande av nationella ramverk för klimatfinansiering och mer inkluderande och transparenta institutioner samt insatser inom bl.a. områdena klimat-anpassat jordbruk och infrastruktur, jordbruks- och fiskemetoder som tar hänsyn till biologisk mångfald och åtgärder för att värna känsliga ekosystem, förnybar energi och energieffektivisering.

Sidas särskilda satsning på förnybar energi och energieffektivisering i Afrika (Power Africa) söder om Sahara har utöver förbättrad tillgång till el bidragit till en begynnande minskning av koldioxidutsläpp samt till att mobilisera privat och institutionellt kapital, bl.a. genom användandet av garantiinstrumentet.

Sidas samarbete med Afrikanska Unionen (AU-kommissionen), FN:s ekonomiska kommission för Afrika och Afrikanska utvecklingsbanken liksom Economic Community of West African States (ECOWAS) har resulterat i en mer samlad och välgrundad afrikansk röst i de globala klimatförhandlingarna. Stödet till ett mer klimatanpassat jordbruk inklusive diversifiering av grödor och breddad inkomstgenerering har bidragit till riskspridning och ökade inkomster.

Stöd till strålsäkerhet i Östeuropa har inneburit stärkt kapacitet hos ländernas strålsäkerhetsmyndigheter, stärkt skydd vid kärntekniska anläggningar, ökad kunskap och medvetenhet kring regionala spridningsfrågor samt bidragit till att övertäckningen av det havererade kärnkraftverket i Tjernobyl slutligen genomförts.

Sidas insatser som främjar samverkan mellan medborgare och lokalförvaltningar i flera länder bidrog till stärkandet av lokal hållbar förvaltning av naturresurser inklusive fiske, stärkt lokal demokrati, ökat inflytande för fattiga kvinnor och män samt ökad transparens och stärkt ansvarsutkrävande.

Havs- och vattenmyndigheten har bidragit till ökad kapacitet hos utvecklingsländerna inom havs- och vattenförvaltning genom framtagande av kriterier som tar större hänsyn till kuststaternas rättigheter vid fördelning av fiskemöjligheter. Havsrelaterad verksamhet fick också ökat fokus i strategier beslutade av regeringen 2016.

Flera samarbeten har bidragit till ökad motståndskraft och minskad sårbarhet för extrema väderhändelser och katastrofer. Bland annat har svenskt stöd till multilaterala och regionala aktörer i Sydostasien bidragit till förbättrad samverkan kring tidiga bevaknings- och varningssystem längs kuster och viktiga floder.

Stöd till avloppsrening har bidragit till minskade utsläpp i flera länder.

Vissa insatser har särskilt stärkt kvinnors motståndskraft, anpassning och deltagande i klimatfrågan i sin närmiljö. Under 2016 har Sida förstärkt arbetet med att säkerställa att miljö- och klimataspekter beaktas och integreras i verksamheten som helhet.

Under 2016 har det också skett en påtaglig ökning av insatser som integrerar miljö/klimat, jämställdhet, demokrati och mänskliga rättig-

heter, t.ex. i den nya strategin för regionalt utvecklingssamarbete i Asien och Oceanien.

Totalt 44 procent av Sidas verksamhet har miljö antingen som ett huvudsyfte eller som ett delsyfte. Andelen verksamhet med miljö som huvudsyfte ökade under året medan andelen med miljö som delsyfte minskade något. Tabellen nedan visar även andelen verksamhet syftande till klimatanpassning, utsläppsminskning av växthusgaser respektive biologisk mångfald. Observera att en enskild insats kan ha flera huvud- och delsyften samtidigt.

Tabell 2.13 Verksamhet med miljö och klimat som huvudsyfte respektive delsyfte

Procent av utbetalningar	2012	2013	2014	2015	2016
Miljö					
Huvudsyfte	10	12	11	11	13
Delsyfte	37	34	31	33	31
Klimatanpassning					
Huvudsyfte	3	3	3	3	5
Delsyfte	17	17	19	20	20
Utsläppsminskning av växthusgaser					
Huvudsyfte	2	2	3	3	3
Delsyfte	13	16	15	17	11
Biologisk mångfald					
Huvudsyfte	2	1	1	1	2
Delsyfte	7	10	11	10	7

Källa: Sida, policymarkörer

Insatser inom området miljö och klimat har finansierats främst över globala insatser för miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling, bilaterala och regionala insatser för Afrika, reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet samt stöd genom organisationer i det svenska civila samhället, enligt tabell 2.5 Utfall anslag 1:1 *Biståndsverksamhet* genom Sida.

Multilateralt

Sverige har också fortsatt vara en av världens största givare till de multilaterala miljö- och klimatfonderna. Sverige är bl.a. den största givaren per capita till både Gröna klimatfonden (GCF) och Globala miljöfonden (GEF). Under GCF:s initiala påfyllnadsperiod (2015-2018) bidrar Sverige med fyra miljarder kronor. Detta har gjort Sverige till en inflytelserik aktör. Bland annat har Sverige nått framgång vad gäller förbättrad tillgång till klimatfinansiering för de minst utvecklade länderna och små ö-nationer med utvecklingsstatus och därigenom bistått

dessa i genomförandet av sina nationella klimatplaner och ett framgångsrikt genomförande av Parisavtalet.

GCF har sedan november 2015 beviljat stöd till 43 projekt och program och därmed allokerat ca 2,2 miljarder US-dollar. Dessa förväntas nå 128 miljoner människor och leda till 978 miljoner ton i minskade koldioxidutsläpp (vilket motsvarar utsläppen från ca 214 miljoner bilar eller 326 kolkraftverk). Faktiska resultat kommer dock att kunna utläsas tidigast om några år.

GEF har med svenskt stöd spelat en unik roll som finansiell mekanism åt FN:s fem klimat- och miljökonventioner och dess verksamhet har varit avgörande för att arbetet i dessa konventioner ska kunna leverera resultat och bidra till utvecklingsländernas uppfyllande av Paris-avtalet och 2030-Agendan.

Sverige har även bidragit till jämställdhetsstrategier inom olika miljö- och klimatfonder och arbetat för att jämställdhetsintegrera Parisavtalet bl.a. genom att, med regionalt stöd, sätta kvinnor i fokus för klimatförändringar och klimaträttvisa. Sverige bidrog även till etablerandet av Women's Global Call for Climate Justice – ett uppdrag som stöds av mer än 7 700 organisationer.

Sverige har vidare aktivt verkat för att öka samverkan med den privata sektorn samt ställa om globala finansiella flöden i en koldioxidsnål- och klimatrezilient riktning.

I påfyllnadsförhandlingarna till IDA fick Sverige igenom ett antal nya åtaganden inom klimat som gör IDA till en nyckelspelare i genomförandet av Parisavtalet. Världsbanksgruppen ska utveckla klimatrisk-analyser, öka den förnybara energiproduktionen i IDA-länderna, säkerställa att alla bankens landstrategier reflekterar mottagarländernas nationella klimatplaner och ge stöd till implementeringen av minst tio sådana planer. Dessutom ska man applicera ett s.k. skuggpris på koldioxid inom all verksamhet i relevanta sektorer.

Genom UNDP har Sverige bidragit till miljö- och klimatbistånd på landnivå. Det har bl.a. möjliggjort insatser för utsatta människor att motverka och anpassa sig till effekterna av klimatförändring. Sverige har även fått UNDP

att utveckla det stöd man erbjuder länder kring havsfrågor. UNDP har under året ökat kapaciteten att skydda och återställa hälsan, produktiviteten och motståndskraften i hav och marina ekosystem i 30 länder.

Sverige har bidragit till FAO:s program för genomförande av det s.k. hamnstatsavtalet som syftar till att bekämpa illegalt, orapporterat och oreglerat fiske. Sverige har vidare bidragit till att värna ursprungsbefolkningars kollektiva rättigheter till skog och mark bl.a. genom Internationella Insamlingsstiftelsen för Mark- och Skogsrättigheter som inrättades i Sverige under året.

EU

Sverige har verkat för ökad finansiering till klimatinsatser och för stöd till partnerländers genomförande av sina nationella klimatplaner. Sverige är också en av få givare som stödjer miljö- och klimataspekter av EU-närmandet, som en del av reformarbetet i Östeuropa och på Västra Balkan. Det har omfattat institutionellt stöd och investeringsstöd, och synergier har skapats med EU:s program. Sverige har vidare bidragit till att stärka samstämmigheten mellan EU:s utvecklingssamarbete samt klimat- och energipolitik. Detta arbete utmynnade bl.a. i antagandet av rådsslutsatser om energi och utveckling i november 2016.

Inom hållbar energi har fokus legat på dialog med EU:s medlemsstater och partnerländer om genomförande av SDG 7 liksom på partnerskap såsom Afrika-EU Energy Partnership och Sustainable Energy for All. Även stöd till att bevara och behålla ekosystem har varit prioriterade i EU:s utvecklingssamarbete.

En extern utvärdering visar att EU:s utvecklingssamarbete signifikant bidragit till de övergripande målen på miljö- och klimatområdet. Det har satt igång processer som sannolikt leder till att utvecklingsländernas förmåga att utvecklas i en koldioxidsnål och klimatrezilient riktning har förbättrats.

Samarbetet har också förbättrat kapaciteten att integrera miljö- och klimatförändringar i nationella policyer, planer och program liksom att förhindra eller minska förlusten av biologisk mångfald.

Tabell 2.14 Miljö, klimat och naturresurser: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU

Indikator	Institution	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Kommentar
Installerade Megawatt förnybar energi	AfDB	-	-	24	41	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 5,4 %, 5,5 % respektive 3,5 %
	GEF	290	190	150	999	
	WBG	904	2 532	2 461	2 486	
Minskade utsläpp av växthusgaser (miljoner ton)	GEF	64,8	64,7	574	346	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 5,5 %
Effektivt bevarande och förvaltning av naturskyddsområden (miljoner ha)	GEF	22,8	5,7	50,6	148	Sveriges av totalt kärnstöd 2016: 5,5 %
Antal länder/regioner med klimatstrategier (a) framtagna och/eller (b) genomförda med EU-stöd	EU	-	49	12	-	
Antal hektar skyddad mark som administreras med EU-stöd	EU	-	13,8 milj	3,9 milj	-	
Antal små och medelstora företag som tillämpar hållbara konsumtions- och produktionssätt.	EU	-	3 900	6 200	-	

Fred och säkerhet

Resultat bedöms utifrån hur utvecklings-samarbetet har bidragit till fredliga inkluderande samhällen, och därmed till det av riksdagen beslutade målet om förbättrade levnadsvillkor för människor i fattigdom och förtryck.

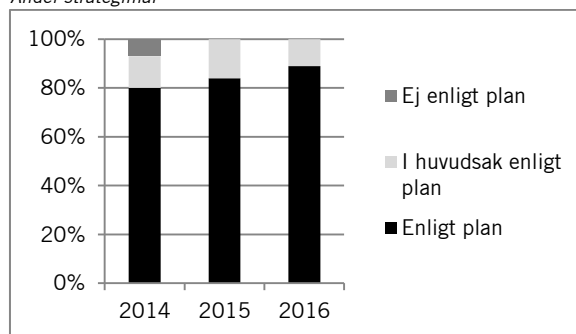
Bilateralt

Mål, beslutade av regeringen, gällande fred och säkerhet återfinns i en tredjedel av strategierna för det bilaterala utvecklingssamarbetet. Det är en ökning från föregående år. De förväntade strategieresultaten avser främst förbättrad kapacitet hos aktörer på lokal, nationell och regional nivå att lösa konflikter på fredlig väg. Andra förväntade resultat är kvinnors ökade inflytande och deltagande i fredsprocesser, minskat könsrelaterat våld samt ökad mänsklig säkerhet.

Insatsportföljerna för att uppfylla strategimålen har kunnat genomföras i mycket hög utsträckning.

Diagram 2.8 Fred och säkerhet: Insatsportföljens genomförande

Andel strategimål

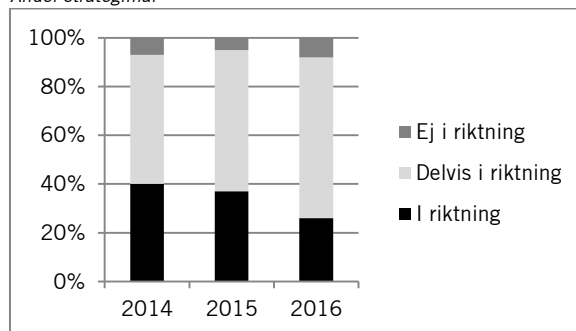

Källa: Sida, strategirapportering

Den faktiska utvecklingen har gått i önskvärd riktning i relation till cirka en fjärdedel av strategimålen och delvis i riktning mot två tredjedelar av strategimålen.

Diagram 2.9 Fred och säkerhet: Utveckling mot förväntade strategieresultat

Andel strategimål

Källa: Sida, strategirapportering

En allt större andel av det bilaterala utvecklingssamarbetet går till stater som är konfliktdrabbade och av DAC kategoriseras som "sviktande" ("fragile").

Biståndsinsatser har bland annat bidragit till fredsavtalet i Colombia och kvinnors meningsfulla deltagande i de formella fredsförhandlingarna. Kvinnors deltagande i fredsförhandlingar har också skett genom stöd till Women's Advisory Committee (WAC) som medverkar i fredsförhandlingarna gällande Syrien. Stödet har lett till att antalet kvinnor i fredsprocessen ökat och till en framtidsvision om att 30 procent i politiska organ under och efter en övergångsperiod i Syrien ska vara kvinnor.

Sveriges stöd för brett folkligt stöd i fredsprocessen i Myanmar har också genomförts framgångsrikt och bl.a. bidragit till att reducera spänningar på lokal nivå och därmed till att förhindra konflikter.

I Afrika söder om Sahara har Sverige bidragit med att stärka den afrikanska freds- och säkerhetsarkitekturen, inklusive Afrikanska Unionens kapacitet att hantera och lösa konflikter på fredlig väg. En ny strategi för samarbetet med regionen framtagna under året har ett fortsatt fokus på fred- och säkerhet och kapacitetsutveckling av regionala organisationer.

Verksamhet finansierad över den globala strategin för mänsklig säkerhet har bidragit till stödet för inkluderande fredsprocesser och kvinnors deltagande i dialog och förtroendeskapande processer i konflikt- och postkonfliktländer. Internationella organisationers och nationella institutioners kapacitet och förmåga till relevant respons har stärkts. Stödet har också bidragit till att stärka skyddet av civila mot risker förknippade med minor, andra explosiva lämningar av krig och okontrollerad spridning av små och lätta vapen. Motverkandet av väpnat våld generellt såväl som mot sexuellt våld i väpnad konflikt har stärkts.

FBA, som finansieras över anslag 1:4 *Folke Bernadotteakademin*, har främst bidragit med teknisk rådgivning, utbildning och sekonderingar. FBA har bl.a. utbildat FN-anställda på central nivå och palestinska diplomater i praktisk diplomati och genomfört medlingsutbildning i Afghanistan.

Genom Internationella dialogen för freds- och statsbyggande, där Sverige är medordförande, enades FN, Världsbanksgruppen, givare, civil-

samhället och nätverk av sviktande stater om en handlingsplan, Stockholmsdeklarationen, för hur sviktande stater i framtiden ska skyddas från krig och konflikter. I denna deklaration har Sverige medverkat till en tydlig inkludering av jämställdhet.

Regeringen har under året även tagit ett nytt fredsinitiativ som framförallt består av ett nätverk av seniora kvinnliga medlare och en stödfunktion för politisk dialog och fredsprocesser.

57 procent av Sidas verksamhet hade minskad konflikt antingen som ett huvudsyfte eller som ett delsyfte. Andelen verksamhet med minskad konflikt som huvudsyfte minskade något under året medan andelen med detta som delsyfte ökade tydligt.

Tabell 2.15 Verksamhet med minskad konflikt som huvudsyfte respektive delsyfte

Procent av utbetalningar	2012	2013	2014	2015	2016
Huvudsyfte	11	11	9	8	7
Delsyfte	32	38	41	42	50

Källa: Sida, policymarkörer

Insatser för fred och säkerhet har finansierats främst över regionala och bilaterala strategier för Afrika, globala insatser för mänsklig säkerhet, och bilaterala strategier för Latinamerika, enligt tabell 2.5 Utfall anslag 1:1 *Biståndsverksamhet* genom Sida

Multilateralt

Sverige har bidragit till fredliga och inkluderande samhällen genom framför allt UNDP, FN:s barnfond UNICEF, UN Women, UNFPA, United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC), FN:s fredsbyggande fond (PBF), Världsbanksgruppen och FN:s särskilda representant för förebyggande av våld mot barn (SRSG). Sverige har genom UNDP bl.a. bidragit till att nationella och lokala förvaltningar har stärkt sin förmåga att upprätthålla grundläggande samhällsfunktioner, rättvisa och säkerhet i krissituationer.

Sverige har varit drivande i det internationella arbetet för att stärka förebyggande av väpnad konflikt och fredsbyggande i FN, bl.a. som viceordförande för FN:s fredsbyggandekommitté och medlem av FN:s fredsbyggandefond. Sverige har också i FN-arbetet satt kvinnor, fred och säkerhet i centrum, bl.a. i arbetet med resolutioner, uttalanden och rapportering.

FN:s landprogram har fått en mer konfliktkänslig ansats tack vare svenskt stöd till gemensamt program mellan UNDP och UNDPA där freds- och utvecklingsrådgivare tillsatts i 40 länder för att arbeta med konfliktanalys, rådgivning och dialog. Genom UN Women har Sverige bl.a. bidragit med att bistå länder med att ta fram nationella handlingsplaner för att stoppa och förebygga våld mot kvinnor och genomföra FN:s säkerhetsrådsresolution 1325.

Sverige antog en ny handlingsplan för genomförande av FNs säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet 2016-2020.

IDA har kraftigt ökat sitt fokus på sviktande stater, något som Sverige aktivt har drivit i sitt samarbete med Världsbanksgruppen.

Konfliktförebyggande och fredsbyggande är huvudprioriteringar under Sveriges medlemskap i FN:s säkerhetsråd, liksom kvinnor, fred och säkerhet.

EU

Under 2016 har Sverige varit aktiva inom förhandlingar inom bland annat Capacity Building in Support of Security Development (CBSD), som handlar om hur EU kan ge stöd till kapacitetsbyggande hos militära aktörer i utvecklingsländer. Sverige har välkomnat initiativet, men samtidigt betonat vikten av att följa DAC:s kriterier för bistånd (ODA).

Sverige har även haft en drivande roll inom EU för kvinnor, fred och säkerhet och vikten av kvinnors deltagande i fredsarbetet, bl.a. genom att bidra till inrättandet av en befattning som högnivårådgivare om jämställdhet och kvinnor, fred och säkerhet inom EU:s utrikestjänst (EEAS) och bidra till att EEAS tagit fram en studie om arbetet med jämställdhet och mänskliga rättigheter i EU:s krishanteringsinsatser.

EU:s freds- och stabiliseringsinstrument (IcSP) som används för att reagera på kriser som kräver en snabb respons utnyttjades under året bl.a. för krishanteringsinsatser i Ukraina, Georgien, Etiopien, Centralafrikanska republiken, Burundi, Libyen, Pakistan och mot Daesh globala terror. Instrumentet bidrar till ett långsiktigt fredsbyggande genom kapacitetsutveckling för civilsamhället, rättsväsende och internationell medling. IcSP har under året bidragit till medling och dialog i bl.a. Tanzania, Sri Lanka, Nigeria, Libyen, Syrien och Somalia.

Under 2016 fortsatte EU att investera och utveckla kapacitet att förebygga konflikter och system för tidig varning, vilket är betydligt mer kostnadseffektivt än senare agerande. Arbeta pågår även för förbättrat förebyggande av våld mot kvinnor. En EU-omfattande strategisk ram för stöd till reform av säkerhetssektorn har antagits.

Tabell 2.16 Fred och säkerhet: Indikatorer från multilaterala organisationer och EU

Indikator	Institution	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Kommentar
Antal länder där Unicef har bidragit till att data om våld mot och utnyttjande av barn löpande samlas in och publiceras	Unicef	-	25	30	29	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 11,2 %
Antal lokalsamhällen som mottagit stöd av UNFPA och som därefter tillkännagivit att de tar avstånd från könsstämpning (kumulativt)	UNFPA	2 538	2 021	2 920	2 906	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 6 %
Antal personer som direkt dragit nytta av EU-finansierade program syftande till att stödja civil fredsbyggnad i post-konfliktsituationer och/eller förebyggande av konflikt	EU	-	651 000	404 000	-	

Ekonomisk utveckling

Resultat bedöms utifrån hur utvecklings-samarbetet har bidragit till en inkluderande ekonomisk utveckling,

och därmed till det av riksdagen beslutade målet om förbättrade levnadsvillkor för människor i fattigdom och förtryck.

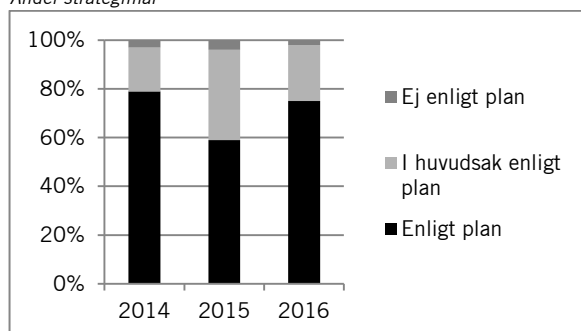
Bilateralt

Mål, beslutade av regeringen, gällande ekonomisk utveckling återfinns i ungefär hälften av strategierna för det bilaterala utvecklings-samarbetet. Strategimål för ekonomisk utveckling avser främst förbättrade möjligheter till produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor, ett hållbart och inkluderande affärsklimat, samt ökad social trygghet.

Insatsportföljerna för att uppfylla strategimålen har kunnat genomföras i hög utsträckning.

Diagram 2.10 Ekonomisk utveckling: Insatsportföljens genomförande

Andel strategimål

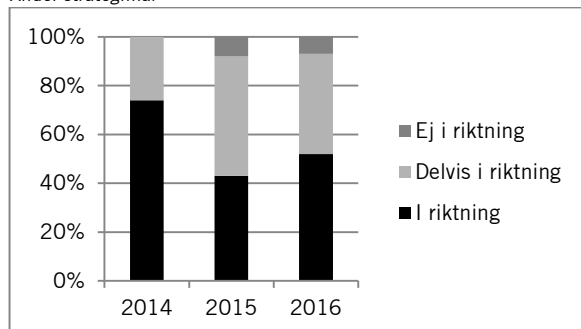

Källa: Sida, strategirapportering

Den faktiska utvecklingen har gått i önskvärd riktning i relation till över hälften av strategimålen och delvis i riktning mot knappt hälften av strategimålen.

Diagram 2.11 Ekonomisk utveckling: Utveckling mot förväntade strategieresultat

Andel strategimål

Källa: Sida, strategirapportering

Sidas insatser har primärt legat inom näringslivsutveckling, handel, lantbruk, samt sociala trygghetssystem med syfte att stödja en mer inkluderande ekonomisk utveckling. Många insatser inom t.ex. handel, lantbruks- och marknadsutveckling samt social trygghet inkluderar jämställdhets- och miljöaspekter. Bland annat stöttar Sida arbetet för kvinnors

ekonomiska egenmakt genom samarbete med International Labour Organisation (ILO) och i Kambodja bidrar Sverige till ökade förutsättningar för social dialog och förbättrade villkor för kvinnor verksamma inom textilindustrin, i ett offentligt-privat samarbete där också fackföreningar är involverade. Sverige bidrar även till förbättrade arbetsvillkor genom ett liknande program i Bangladesh.

Sveriges bistånd har också bidragit till kvinnors företagande i ett stort antal utvecklingsländer genom entreprenörsutbildningar, förbättrad tillgång till krediter och kvinnors inkludering i program för jordbruksutveckling.

Under 2016 har Sida bedrivit utvecklingsarbete i linje med Agenda 2030s budskap om "Leave No-One Behind". Genom att knyta insatser för lantbruksutvecklingen till de allra fattigaste får dessa grupper möjlighet att få del av den ekonomiska utvecklingen. Vidare har förutsättningarna för sysselsättningskapande och inkomstbringande ekonomisk aktivitet förbättrats genom stöd till företagare inom jordbruket och genom att stödja en företagsmiljö som främjar små och medelstora företag. Stöd till social trygghet utgör del av ansatsen att främja förutsättningarna för att människor som lever i fattigdom och utsatthet ska kunna delta i arbetslivet.

Sidas och Kommerskollegiums handelsrelaterade insatser (Aid for Trade) har bl.a. bidragit till att stärka länders handelspolitiska kapacitet och förmåga att konstruktivt delta i förhandlingar och dra nytta av handelsavtal. De har också bidragit till att bygga upp infrastruktur och till stärkt produktiv kapacitet nödvändig för att delta i internationella värdekedjor. Handelsrelaterade insatser har bidragit till ökad sysselsättning, jordbruksutveckling och uppbyggnad av oberoende institutioner.

Arbetet med tillgång till ICT har bidragit till att ge människor som lever i fattigdom ökad tillgång till offentlig service, information, hälsa samt har ökat graden av inflytande, delaktighet och egenmakt.

Swedfund International AB, har genom sin verksamhet bidragit till fattigdomsminskning genom hållbart företagande och privatsektorutveckling. Swedfund har använt riskkapital, etableringsstöd och kunskapsöverföring och därigenom ökat investeringar i låg- och medelinkomstländer främst i Afrika söder om

Sahara. Regeringen har tillskjutit nytt kapital till bolaget under 2016 och 2017 vilket bl. a. möjliggjort ökade investeringar i förnybar energi.

Sida har bidragit till att bygga upp en infrastruktur och kapacitet för att möjliggöra ökat deltagande i internationella värdekedjor. Handelsprocedurerna i Östafrika har förbättrats avsevärt genom stöd till bl.a. Trade Mark East Africa. Till exempel har borttagandet av icke-tariffära handelshinder i Östafrikanska Unionen lett till en reducering av tiden det tar att importera och exportera varor från ett östafrikanskt land till ett annat. Gränsövergångarna har effektiviserats vilket inte minst gynnar fattiga kvinnor som bedriver handel över gränserna.

Garantier har bidragit till att öka tillgången till finansiering för mikro-, små och medelstora företag för investeringar bl.a. inom områden som hälsa, jordbruk, marknadsutveckling, förnybar energi och annan infrastruktur.

Stödet till sociala trygghetssystem har utvecklats vilket innebär att fattiga människor fått bättre motståndskraft mot ekonomiska chocker vilket särskilt gynnar fattiga kvinnor och barn.

Insatser för ekonomisk utveckling har finansierats främst över regionala och bilaterala strategier för Afrika, stöd genom svenska organisationer i det civila samhället, forsknings-samarbete samt globala insatser för socialt hållbar utveckling, enligt tabell 2.5 Utfall anslag 1:1 *Biståndsverksamhet* genom Sida.

Multilateralt

Sveriges kärnstöd till UNDP har bidragit till organisationens arbete med inkluderande ekonomisk utveckling. Sverige har i dialogen med UNDP särskilt betonat vikten av arbetsskapande åtgärder för att bidra till ökad motståndskraft i krissituationer, inte minst vid utdragna kriser. Under året har 14 miljoner människor nåtts av UNDP:s insatser för förbättrade försörjningsmöjligheter. Sverige har också bidragit till UNDP:s arbete med att sprida information om de globala målen för hållbar utveckling bland annat till privata sektorn, vilket är en förutsättning för att Agenda 2030:s mål 17 om partnerskap ska kunna uppnås.

Det svenska stödet till Unicef har bidragit till arbetet mot barnfattigdom och prioriteringen av utsatta och marginaliserade flickor och pojkar.

Under 2016 har Sverige genom Unicef bidragit till att 53 länder kontinuerligt övervakar och rapporterar om barnfattigdom och 60 landkontor arbetar med realtidsdata för att identifiera marginaliserade gruppers behov.

Under 2016 utvecklade Sverige tillsammans med ILO och OECD partnerskapet Global Deal, i samarbete med en kärngrupp av länder, företag, fackföreningar och andra organisationer. Global Deal syftar till att skapa förutsättningar för social dialog. En effektiv social dialog bidrar till anständiga arbetsvillkor och förbättrad jobb-kvalitet vilket i sin tur leder till ökad jämställdhet, inkluderande tillväxt och ökat välbefinnande för arbetstagare, företag och samhällen och därmed även förbättrade levnadsvillkor.

Sverige har bidragit till arbetet som bedrivs av United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) kring handel och jämställdhet och bl.a. finansierat framtagandet av konsekvensbedömningar av handelspolitiska åtgärders effekt på kvinnor och jämställdhet.

I de påfyllnadsprocesser som genomfördes i fonderna i Världsbanksgruppen, samt Afrikanska och Asiatiska utvecklingsbankerna under 2016 verkade Sverige med framgång för ett ökat fokus på inkluderande tillväxt och att denna målsättning ska återspeglas i policyer, projektdesign och resultatuppföljning.

Även vikten av jämställdhet för ökad global ekonomisk tillväxt och utveckling har tydliggjorts och drivits inom multilaterala utvecklingsbanker och i andra internationella sammanhang.

EU

EU:s utvecklingssamarbete för inkluderande hållbar ekonomisk utveckling har bl.a. bidragit till uppbyggnad av sociala skyddsnät, jordbruks-utveckling, investeringar i hållbar energi, ökad sysselsättning i små- och medelstora företag, regional integration och institutionsuppbyggnad genom budgetsstöd. EU har vidare bidragit till regional integration och förbättrade möjligheter för utvecklingsländer att dra nytta av global internationell handel genom bl.a. insatser för att hjälpa dessa att leva upp till hälso- och säkerhetskrav på importerade varor, stöd till ny infrastruktur, ökad tillgång till förnybar energi och kapacitetsuppbyggnad inom nyckelinstitutioner. EU har ett omfattande stöd på energiområdet vilket är starkt kopplat till ekonomisk utveckling, jämställdhet, tillgång till

rent vatten, livsmedelstrygghet, hälsa och utbildning. Sverige har också verkat för att frågor som rör hållbart företagande och

ansvarsfulla globala värdekedjor uppmärksammas inom ramen för EU:s bistånd.

Tabell 2.17 Ekonomisk utveckling: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU

Indikator	Institution	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Kommentar
Förbättrad tillgång till transport (antal som drar fördel av)	AfDB	-	-	8,6 milj	7 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 5,4 %
Antal människor med ny eller förbättrad tillgång till elektricitet	WBG	32,7 milj	49,3 milj	75,3 milj	75,2 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 3,5 %
Antal människor som täcks av sociala trygghetsprogram	WBG	37,4 milj	47,4 milj	31,7 milj	39,5 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 3,46 %
Män			51 %	51 %	52 %	
Kvinnor			49 %	49 %	48 %	
Jordbruksmark där hållbara metoder för markhantering introducerats med stöd av EU (antal hektar)	EU	-	2 883 000	184 000	-	
Antal personer som fått del av yrkesutbildning, kompetensutveckling eller arbetsmarknadsprogram	EU	-	326 000	195 000	-	
Antal länder där företagsklimatet har förbättrats med EU-stöd	EU	-	7	7	-	

Migration och utveckling

Resultat bedöms utifrån hur utvecklings-samarbetet har bidragit till att öka migrationens positiva utvecklingseffekter samt minska negativa konsekvenser av ofrivillig och irreguljär migration, och därmed till att uppnå det av riksdagen beslutade målet om förbättrade levnadsvillkor för människor i fattigdom och förtryck.

Bilateralt

Sida har på uppdrag av regeringen analyserat och beskrivit i vilken mån och på vilket sätt myndighetens strategistyrd verksamhet beaktar migrationsaspekter. Myndigheten har sedan dess fortsatt arbetet med att integrera migration i sin verksamhet.

Regeringen beslutade om två nya strategier med koppling till migration, Syrienkrisstrategin (2016-2020) samt strategin för regionalt utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara (2016-2021). Den senare omfattar stärkt kapacitet hos regionala aktörer att verka för hållbara lösningar av flyktingsituationer och migrationsströmmar samt tillvarata de positiva effekterna av migration. Operationalisering av strategierna pågår för närvarande.

I Demokratiska republiken Kongo har Sverige bidragit till att återintegrerade internflyktingar och flyktingar, barn tidigare associerade med

väpnade grupper och mottagande lokalsamhällen fått stärkt förmåga att hantera återkommande kriser. I Kenya har flyktingars möjligheter att delta i ekonomin stärkts. Även i utvecklings-samarbetet med länder som Afghanistan, Somalia och Etiopien finns verksamhet som bidrar till att minska ofrivillig migration, t.ex. genom ökade försörjningsmöjligheter.

Insatser med bäring på migration och utveckling har finansierats över regionala och bilaterala strategier i bl.a. Afrika, Mellanöstern och Nordafrika, humanitära insatser och globala insatser för mänsklig säkerhet och konflikt-hantering, enligt tabell 2.5 Utfall anslag 1:1 *Biståndsverksamhet* genom Sida.

Multilateralt

Sverige har under en längre tid agerat för att få till stånd en global ordning för migrations- och flyktingfrågor, bl.a. genom ett stort engagemang i Global Forum on Migration and Development. Detta bidrog till att två internationella toppmöten om migranter och flyktingar kom till stånd 2016, vilket bl.a. ledde till antagandet av den s.k. New York-deklarationen och lanseringen av två parallella processer för att ta fram globala ramverk för migranter respektive flyktingar. I samband med toppmötena införlivades International Organization for Migration (IOM) i FN som en relaterad

organisation. Detta var något som Sverige drivit tillsammans med andra medlemsstater.

Regeringen gav också stöd till två initiativ för en bättre global ansvarsfördelning genom att stötta värdländer som tar emot ett stort antal flyktingar och nya vidarebosättningsländer. Global Concessional Finance Facility (GCFF) är ett initiativ lett av Världsbanksgruppen som genom förmedling av fördelaktiga lån till medelinkomstländer med stora flyktingbefolkningar skapar arbetstillfällen för flyktingar samt ger dem tillgång till hälsovård och utbildning. Lånen främjar utveckling i utdragna flyktingsituationer samt gynnar både värd-samhällen, deras medborgare och flyktingar. Insatserna riktas för närvarande till Jordanien och Libanon. Emerging Resettlement Countries Joint Support Mechanism (ERCM) bidrar till att öka antalet vidarebosättningsplatser globalt och på så vis till långsiktiga och hållbara lösningar för flyktingar. ERCM är beroende av att låginkomstländer är villiga att ta emot kvotflyktingar. De två initiativen är delvis avhängiga engagemang från andra givare och från potentiella mottagarländer. Att ett antal länder inte betalat ut medel till GCFF enligt sina åtaganden oroar.

Lanseringen av de FN-ledda processerna för att få till stånd globala ramverk för migranter och flyktingar var ett stort framsteg. Sverige är starkt engagerat i processen för framtagandet av de slutliga ramverken.

Sverige har också arbetat för att öka genomslaget för jämställdhetsperspektivet i arbetet med migration och betonat sambandet mellan flykt och migration och den ökade risken för människohandel, prostitution, sexuellt och könsbaserat våld samt bristande SRHR.

EU

EU har etablerat en facilitet för att bistå de nära tre miljoner flyktingar som finns i Turkiet. Facilitetens syfte är att bidra till förbättring av levnadsvillkoren för och integreringen av syriska flyktingar i Turkiet. Genom faciliteten anser regeringen att Sverige och övriga medlemsstater bidragit till humanitär verksamhet, utbildning, hälsa, lokal infrastruktur samt socio-ekonomiskt stöd.

EU:s regionala förvaltningsfond med anledning av Syrienkrisen (EU Regional Trust Fund in response to the Syrian crisis) ger ett samordnat och förstärkt EU-stöd till flyktingar

och värdsamhällen i Syriens grannländer samt länder på västra Balkan. Fondens projekt har bland annat riktats mot barn och unga människor, både flyktingar och i värdsamhällen, samt investerat i värdsamhällen för att främja sysselsättning och social sammanhållning för flyktingar och lokalbefolkning.

Projekt inom Vallettafonden (EU Emergency Trust Fund for Africa) har till syfte att påverka grundorsakerna till ofrivillig migration genom att bekämpa fattigdom, konflikter, brist på livsmedel, svaga institutioner samt klimat- och miljörelaterade hot. Det har även gjorts insatser för att skydda sårbara migranter, stärka afrikanska länders kapacitet att hantera migration, bekämpa människosmuggling och trafficking samt främja återintegreringen av återvändande migranter.

Hälsa

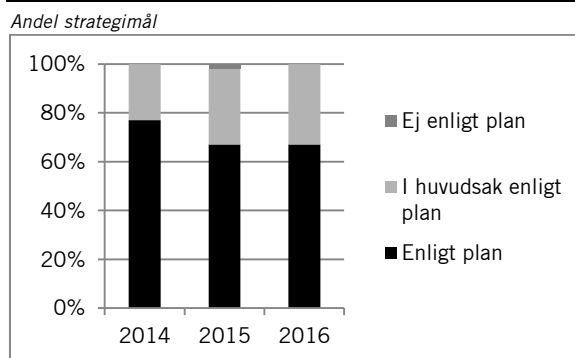
Resultat av utvecklingssamarbetet bedöms utifrån hur det har bidragit till jämlik hälsa, och därmed till det av riksdagen beslutade målet om förbättrade levnadsvillkor för människor i fattigdom och förtryck.

Bilateralt

Av regeringen beslutade mål gällande hälsa återfinns i en fjärdedel av strategierna för det bilaterala utvecklingssamarbetet. Strategimålen följer Sveriges prioriteringar på hälsoområdet med fokus på robusta och hållbara hälsosystem, SRHR och förbättrad barn- och mödrahälsa.

Insatsportföljerna för att uppfylla strategimålen har kunnat genomföras i hög utsträckning.

Diagram 2.12 Hälsa: Insatsportföljens genomförande

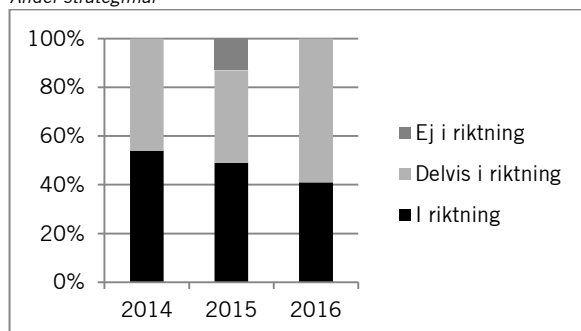

Källa: Sida, strategirapportering

Den faktiska utvecklingen har gått i önskvärd riktning i relation till knappt hälften av strategimålen och delvis i riktning mot drygt hälften.

Diagram 2.13 Hälsa: Utveckling mot förväntade strategieresultat

Andel strategimål

Källa: Sida, strategirapportering

Insatser har skett genom globala organisationer, regionalt stöd till Afrika söder om Sahara samt genom bilateralt stöd till 13 länder. Det har omfattat en kombination av tillgång till sjukvårdstjänster, kapacitetsuppbyggnad och påverkansarbete med fokus på SRHR, hälsosystemstärkande och barn- och mödrahälsa.

Hälsosystemstärkande insatser har bl.a. utgjorts av stöd för utarbetande av nationella hälsoplaner och budgetar samt förstärkning av distributionskanaler för läkemedel. I t.ex. Myanmar har stöd till kapacitet och institutionsstärkande insatser genom hälsofonder och hälsoprogram bidragit till att nära fyra miljoner människor, inklusive utsatta grupper i konfliktområden, fått tillgång till hälso-tjänster.

Insatser inom SRHR-området har bl.a. utgjorts av stöd till ungdomskliniker för rådgivning och distribution av läkemedel och dialog om känsliga frågor t.ex. rätten till säker abort. Sidas stöd har bidragit till en ökad tillgång till preventivmedel och relaterad rådgivning i fattiga länder, inte minst för ungdomar. Sidas stöd har också skapat förutsättningar för dialog i samarbetsländerna om svåra frågor såsom ungdomars rätt till sexualundervisning och preventivmedel, hbtq-frågor och tillgång till säker abort.

Sida har genomfört särskilda satsningar på menshygien och tillgång till säkra aborter. Koordinering över flera tematiska områden gav extra kraft. I slutet av året hölls ett dialogmöte med samarbetsorganisationer och andra

bilaterala givare som ett led i att utveckla strategier för hur aborträtten kan stärkas globalt. I Moçambique bidrog Sida till framtagandet av nya nationella riktlinjer för abortvården och i Zambia har ett svensktött program inriktat på sexualundervisning i skolan resulterat i förebyggande av cirka 50 000 icke planerade graviditeter.

Inom området barn- och mödrahälsa har stöd för barnmorskeutbildningar och utbildningar i akut förlossningsvård och fisteloperationer varit i fokus. Det har inneburit att tusentals personer årligen har fått barnmorskeutbildning, vilket lett till att miljontals kvinnor kunnat föda med utbildad vårdpersonal. Med Sidas stöd kunde också 15 000 fisteloperationer genomföras under 2016.

Hälsoinsatser har finansierats främst över regionala och bilaterala insatser för Afrika och Globala insatser för socialt hållbar utveckling, enligt tabell 2.5 Utfall anslag 1:1 *Biståndsverksamhet* genom Sida.

Multilateralt

Sverige har bidragit till en mer jämlik tillgång till hälso- och sjukvård genom påverkansarbete och stöd främst till Globala fonden mot aids, tuberkulos och malaria, GFATM, Globala Vaccinationsalliansen, Gavi, FN:s samlade program mot hiv/aids (UNAIDS), Världshälsoorganisationen (World Health Organisation, WHO) och FN:s barnfond, Unicef. Sverige har särskilt drivit frågor om SRHR, fungerande finansiering av alla delar av hälsoarkitekturen, globala hälsohot såsom antimikrobiell resistens (AMR), hälsosystemstärkande insatser och anpassning till nationella planer och befintliga strukturer samt balans mellan förebyggande och behandlande insatser.

I GFATM:s strategi som antogs 2016 har Sverige bidragit till tydliga skrivningar om mänskliga rättigheter, SRHR, jämställdhet och nationellt ägarskap. Sverige har också drivit på för köns- och åldersuppdelad data och för att det preventiva arbetet ska fortsätta i oförminskad utsträckning.

GFATM:s verksamhet har under 2016 bidragit till minskat antal dödsfall i aids, tuberkulos och malaria, bl.a. genom att 11 miljoner hiv-positiva fått tillgång till bromsmediciner och 2,2 miljoner tbc-sjuka fått behandling samt genom distribution av 136 miljoner myggnät.

Sverige har haft en central roll i att påtala grundtanken med UNAIDS som ett gemensamt FN-program inom hiv/aids, vikten av co-sponsorernas engagemang och tillräcklig och förutsägbar finansiering för UNAIDS arbete, inte minst på policyområdet.

Gavis verksamhet har under 2016 lett till minskad barnadödlighet genom att ha bidragit till att 62 miljoner barn har blivit fullt vaccinerade. Gavi verkar också för en sund vaccinmarknad och har över tid bidragit till lägre priser på flera viktiga vacciner.

Sverige har också haft ett särskilt engagemang för HPV-vaccinet, som minskat antalet dödsfall i livmoderhalscancer.

Som styrelsemedlem i WHO sedan 2015 har Sverige särskilt verkat för starka hälsosystem, ökad hälsosäkerhet samt tillgång till SRHR. Sverige har länge varit drivande för att få upp AMR-frågan på den globala dagordningen, Sverige bidrog aktivt inför och vid högnivåmötet om AMR i FN:s generalförsamling 2016 och har även verkat för genomförandet av den globala handlingsplanen om AMR från 2015. Sverige har aktivt verkat för att WHO, FAO och World Organisation for Animal Health (OIE) i sitt gemensamma och enskilda arbete med implementeringen av handlingsplanen ska beakta One Health-perspektivet, dvs. att människans och djurens hälsa betraktas som en enhet. Sverige har verkat för att reformera WHO inklusive arbetet med att stärka WHO:s operativa roll i kriser samt rättighets- och jämställdhetsperspektivet inom organisationen. Sverige har även verkat för att säkerställa genomförandet av det internationella hälsoreglementet IHR 2005 som är centralt i arbetet med global

hälsosäkerhet. Sverige stödjer WHO:s forskning och normgivande arbete kring reproduktiv hälsa.

Sverige har verkat för att UNFPA ska bidra till hälsosystemstärkande insatser och för att sjuk- och hälsosystem omhändertar personer utsatta för sexuellt våld inklusive kvinnor och flickor som könstympats. Sveriges stöd till UNFPA:s arbete har bland annat bidragit till att 21 miljoner människor har fått tillgång till preventivmedel, att 730 000 kvinnor och flickor har fått tillgång till vård efter könstympning, att 23 miljoner ungdomar har fått tillgång till SRHR-service och till utbildningen av 5 200 barnmorskor.

Genomgående har Sverige, trots en hårdnande motvind, fortsatt vara en global aktör och förespråkare för SRHR i såväl ord som handling. Även i arbetet mot hiv/aids har Sverige drivit ett förebyggande arbete med utgångspunkt i ett rättighetsperspektiv.

EU

I nära samarbete med andra länder har Sverige verkat intensivt för att SRHR ska ges samma inriktning i EU:s utvecklingspolicy (Consensus on Development) som i 2015 års rådslutsatser om jämställdhet i utvecklingssamarbetet. Förhandlingarna fortsatte in i 2017.

EU stödjer i sin tur internationella organisationer inom hälsoområdet som GFATM och Gavi som bidragit till resultat i enlighet med ovan. EU finansierar också omfattande insatser inom barn- och mödrahälsa som bidragit till att mödradödligheten minskats genom att kvalificerad sjukvårdspersonal medverkat vid en stor mängd födslar.

Tabell 2.18 Hälsa: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU

Indikator	Institution	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Kommentar
Antal hiv-positiva personer behandlade med bromsmediciner	GFATM	6 milj	7,3 milj	8,1 milj	11 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 3,5 %
Antal fullt vaccinerade barn	Gavi	48 milj	56,3 milj	55 milj	62 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 2,5 %
Antal behandlade för TBC	GFATM	1,5 milj	1,1 milj	1,9 milj	2,2 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 3,5 %
Antal länder som rapporterar årligen om statusen för genomförandet av det internationella hälsoreglementet (IHR)	WHO	-	-	126/196	129/196	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: ca 1%
Antal kvinnor i reproduktiv ålder och barn under 5 år som fått del av nutritionsrelaterade program med EU-stöd	EU	-	4 544 000	5 025 000	-	
Antal förlossningar med utbildad hälsopersonal med EU-stöd	U	-	1 160 000	8 104 000	-	
Antal myggmedelsbehandlade myggnät distribuerade med EU-stöd	EU	-	150 milj	204 milj	-	

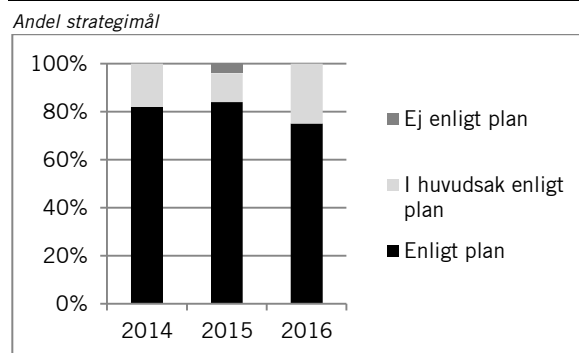
Utbildning och forskning

Resultat bedöms utifrån hur utvecklings-samarbetet har bidragit till en likvärdig och inkluderande utbildning av god kvalitet samt forskning av hög kvalitet av relevans för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling, och därmed till det av riksdagen beslutade målet om förbättrade levnadsvillkor för människor i fattigdom och förtryck.

Bilateralt

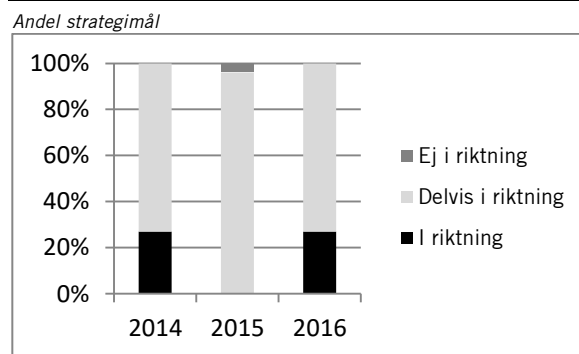
Mål, beslutade av regeringen, gällande utbildning återfinns i ungefär en femtedel av strategierna för det bilaterala utvecklings-samarbetet. Målen avser huvudsakligen stärkta utbildningssystem, flickors och pojkars förbättrade möjligheter att slutföra sin skolgång.

Insatsportföljerna för att uppfylla strategimålen har kunnat genomföras i hög utsträckning.

Diagram 2.14 Utbildning och forskning: Insatsportföljens genomförande

Källa: Sida, strategirapportering

Den faktiska utvecklingen har gått i önskvärd riktning i relation till ungefär en fjärdedel av strategimålen och i övrigt delvis i riktning mot dessa.

Diagram 2.15 Utbildning och forskning: Utveckling mot förväntade strategieresultat

Källa: Sida, strategirapportering

Insatserna är främst inriktade på att stärka nationella utbildningssystem. En stor del kanaliseras genom Global Partnership for Education (GPE). Genom detta stöd har Sverige bidragit till nationella utbildningsplaner samt samordning och effektivisering av utbildningssektorn i ca 65 av världens fattigaste länder varav 28 i konflikt eller postkonflikt. Utbildningsplanerna anknyter bl.a. till lärarutbildning och rekrytering, utveckling av läromedel, användning av ICT och system för att mäta resultat i skolan. Detta har resulterat i stabilare institutioner och ett antal grundläggande systemförändringar. Sveriges engagemang för barnrättsfrågor och en inkluderande utbildning har bidragit till att 18 utbildningsplaner innehåller specifika program för stöd till barn med funktionsnedsättning. Vidare har Sveriges betoning på jämställdhet inom utbildningsområdet bl.a. resulterat i att utbildningsministeriet i Kambodja infört en kursplan för SRHR inom vilken RFSU bidragit till utveckling av läromedel.

Sveriges riktade stöd till Unescos normativa arbete har stärkt bl.a. nationell kapacitet, vuxnas lärande, sexualundervisning samt uppföljning och statistikutveckling inom utbildningsområdet.

I Kambodja, Tanzania och Afghanistan har Sverige bidragit till stärkta nationella utbildningssystem bl.a. genom lärarutbildning av god kvalitet och grundläggande systemförändringar såsom i hantering av lärarlöner och bidrag till skolor.

Sverige har även bidragit till att trygga barns rätt till utbildning, trygghet och skydd i konfliktländer.

Svenskt stöd till högre utbildning omfattar bl.a. stipendieverksamhet genom Svenska institutet (SI) för studier på masternivå vid svenska lärosäten med syfte att stipendiaterna ska bygga kapacitet, agera förändringsaktörer och bidra till en positiv samhällsutveckling i sina hemländer. Bland stipendiaterna var 38 procent kvinnor och 62 procent män (i ansökningarna 30 respektive 70 procent). Stipendieverksamheten har kompletterats med expertutbyten och ledarskapsprogram för unga ledare. Utbildningsinsatser har finansierats främst över globala insatser för socialt hållbar utveckling, regionala samt geografiska strategier för Afrika och Asien, enligt tabell 2.5 Utfall anslag 1:1 *Biståndsverksamhet* genom Sida.

Forskningsinsatser har finansierats främst över forskningssamarbete enligt tabell 2.5 Utfall anslag 1:1 *Biståndsverksamhet* genom Sida. Det övergripande målet i strategin är att bidra till stärkt forskning av hög kvalitet och relevans för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling i främst låginkomstländer. Insatsportföljen har kunnat genomföras enligt plan och utvecklingen har gått delvis i riktning mot målen.

De bilaterala forskningssamarbetena med Bolivia, Etiopien, Moçambique, Rwanda, Tanzania och Uganda har stärkt ländernas forskningskapacitet och innovation baserad på forskning. Det har bl.a. möjliggjort bibliotek, publicering, ICT, laboratorier, nyttiggörande av forskningsresultat genom samarbete mellan forskare och lokalbefolkningar och stöd till uppbyggnad av nationella forskningsråd. Sverige har även främjat innovation baserat på resultat från forskning av särskild relevans för fattigdomsminskning och hållbar utveckling.

Kring 85 procent av doktorerna utbildade inom Sidas program fortsätter att arbeta vid universitet i sina ursprungsländer och bidrar därmed till att stärka landets forskningskapacitet. Stödet till forskarutbildningar har också utvidgats till att omfatta stöd till forskning efter doktorsexamen. Vidare har Sida finansierat forskare från låginkomstländer att delta i globala forskningsprogram kring klimat- och miljöutmaningar. Genom det svenska stödet har ett stort antal vetenskapliga publikationer, kring teman av relevans för kunskapsbasen för att uppfylla åtaganden under Agenda 2030, kunnat tas fram.

Stöd till regionala och globala forskningsorganisationer och nätverk har genererat forskningsresultat och innovation av betydelse för att hantera dagens stora samhällsutmaningar, bl.a. inom miljö, klimat, livsmedelstrygghet och global hälsa. Bland exempel kan nämnas verktyg för att utforma nationella handlingsplaner för nyföddas hälsa, en indexbaserad försäkring som erbjuder bönder i Östafrika kompensation för boskap som gått förlorad under det senaste årets extrema torka samt framställningen av ett drickbart koleravaccin som nu ingår i vacciner som WHO och Unicef tillhandahåller i katastrofdrabbade länder eller i humanitära kriser.

Sammanfattningsvis framskrider Sveriges forskningssamarbeten enligt plan, trots verksamhet i miljöer med stora utmaningar. Det långsiktiga och breda stödet till uppbyggnad av forskningskapacitet i låginkomstländer har tillsammans med kompetens och väl etablerade arbetsformer på både Sida och Vetenskapsrådet bidragit till goda resultat. Vetenskapsrådet har bidragit till att effektivt och professionellt hantera forskningsfinansieringen och integrera den forskning som finansieras via forskningsbiståndet med annan forskning som finansieras inom ramen för Sveriges nationella forskningspolitik.

Nordiska Afrikainstitutet (NAI), som finansieras över anslag 1:3, bedriver forskning inom områdena konflikt, säkerhet och demokratisering; landsbygdens förändring, resurser och ägande; städers dynamik; migration, mobilitet och transnationella relationer. NAI:s verksamhet har resulterat i forskningsmöjligheter för personer från nordiska och afrikanska länder, publicering av forskningsresultat samt föreläsning- och seminarieverksamhet. Gästforskar- och stipendieverksamhet har bidragit till inhemsk forskningskapacitet och forskningsbaserad kunskap i låginkomstländer i Afrika. Genom bibliotek och kommunikationsverksamhet har NAI gjort information om Afrika tillgänglig för en bredare allmänhet.

Multilateralt

Världsbanken är en stor givare och kunskapsförvaltare inom utbildningsområdet. Genom kärnstödet till Världsbanken har Sverige bl.a. bidragit till utbildning och rekrytering av 9 miljoner lärare under 2016. Sveriges påverkansarbete under 2016 bidrog till ett åtagande från Världsbanken om att alla utbildningsinsatser finansierade av IDA ska åtgärda klyftor mellan flickor och pojkar.

Sveriges stöd till Unicef har bl.a. bidragit till att 11,7 miljoner barn i humanitära situationer fått tillgång till formell och informell utbildning

och att andelen länder som inriktat sig på och budgeterat för flickors gymnasieutbildning ökat till 33 %, från 27 % år 2015. Vidare har Sverige genom Unicef bidragit till att över 15 miljoner barn fått tillgång till läromedel samt att 78 % av barnen från den fattigaste femtedelen gick i grundskola.

Genom UNESCO, som har ett huvudansvar för hållbarhetsmål 4, har Sverige främjat utbildning och möjligheter till livslångt lärande. Sverige har också bidragit till UNESCO:s arbete med utbildning för hållbar utveckling, vilket är centralt för att möta utmaningar som fattigdom, klimatförändringar, epidemier och konflikter. Användande av ICT samt forskning har också främjats.

Kärnstöd till FN-organisationerna och specifika stöd till deras forskningsverksamhet har bidragit till relevanta forskningsresultat inom olika områden såsom utvecklings ekonomi och tropiska sjukdomar.

EU

Sverige har varit aktivt i arbetet med genomförande och uppföljning av EU:s ramprogram för forskning och innovation (Horisont 2020). Genom Sida och som del av ramprogrammet har Sverige bl.a. stött partnerskapet mellan Europa och utvecklingsländer inom området klinisk prövning, med fokus på fattigdomsrelaterade sjukdomar.

Genom EU:s gemensamma bistånd bidrar Sverige till EU-stödet till forskning och innovation. Det största stödet under perioden 2007-2013 har gått till forskning inom området livsmedelstrygghet, nutrition och jordbruk, följt av forskning om miljö och klimatförändringar. Enligt en utvärdering 2016 var EU:s forskningsstöd relevant för EU:s utvecklingspolitik och de globala hållbarhetsmålen. Effektiviteten sades dock vara mindre god, främst på grund av avsaknaden av en strategi för verksamheten, inklusive för spridning av resultat från forskningen.

Tabell 2.19 Utbildning och forskning: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU

Indikator	Institution	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Kommentar
Antal lärare rekryterade eller utbildade	WBG	1 milj	-	6,6 milj	9 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 3,46 %
Antal barn som fått tillgång till läromedel	Unicef			15,0 milj	15,6 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 11,2 %
Antal barn i grundskola med EU-stöd	EU	-	-	19 447 000	10 635 000	
Män				9 814 000	5 355 000	
Kvinnor				8 683 000	5 183 000	
Okänt				950 000	96 000	
Antal lärare som fått utbildning genom EU	EU	-	33 000	175 000	-	

Humanitärt bistånd

Resultat bedöms utifrån hur det humanitära biståndet bidragit till räddande av liv, lindrad nöd och upprätthållen värdighet i enlighet med de humanitära principerna, och därmed till det av riksdagen beslutade målet om förbättrade levnadsvillkor för människor i fattigdom och förtryck.

Det humanitära biståndet har fördelats utifrån behov och styrs av humanitära principer om humanitet, opartiskhet, neutralitet och oberoende.

Bilateralt

Humanitära insatser har främst finansierats över strategin för humanitärt bistånd genom Sida. Mål i denna har inkluderat ökad respekt för internationell humanitär rätt, förbättrad humanitär samordning i fält samt stärkt nationell kapacitet att möta humanitära behov. Regeringen utarbetade under året en ny strategi för humanitärt bistånd genom Sida.

Sida disponerade 55 procent för land- och projektstöd, medan UD disponerade 45 procent för kärnstöd till multilaterala organisationer med humanitär verksamhet.

De sex humanitära kriser som mottog mest svenskt humanitärt stöd under 2016 var Sahel, Syrien, Sydsudan, Jemen, Irak och Demokratiska republiken Kongo.

Det svenska humanitära biståndet har möjliggjort större insatser som gett behövande tillgång till humanitärt stöd av olika slag. Det har t.ex. gjort det möjligt för 1,5 miljoner behövande i Irak att få tillgång till livsmedel från WFP, för 7 000 barn i norra Syrien att få utbildning och för drygt 4 000 hushåll i Colombia att få förutsättningar till att odla grödor.

Svenskt humanitärt bistånd har även resulterat i att 86 snabbinsatser i 42 humanitära kris-

situationer kunnat genomföras. De metoder som används är också exempel på innovation och långsiktighet: de har möjliggjort för lokala samarbetsorganisationer i exempelvis Turkiet att genomföra flexibla insatser i Syrien, och att flyktingars motståndskraft i exempelvis Tchad har stärkts.

Det humanitära biståndet har gett krisdrabbade människor skydd, livsmedel, förbättrad nutrition, insatsvaror för jordbruksproduktion, foder och vaccinationer till husdjur och boskap, hälsovård, rent vatten, sanitet, tak över huvudet och andra basförnödenheter (såsom kläder, sängkläder, myggnät, hygienartiklar, köks- och jordbruksredskap) utefter behov. Därtill har barn fått vaccinering och utbildning och krisdrabbade har fått psykosocialt stöd. Stödet har även i viss mån bidragit till att stärka motståndskraften och möjliggöra återhämtning efter kriser, exempelvis återintegrering av flyktingar och stöd till förbättrade försörjningsmöjligheter.

Samspelet mellan det humanitära biståndet och utvecklingsarbetet har stärkts och bl.a. resulterat i att gemensamma analyser och planering baserat på risk och sårbarhet allt oftare sker i kris- och högriskkontexter och att resiliens integrerats i flera strategier. Vidare att globala katastrofriskreducerande organisationer, såsom FN:s organ för katastrofriskreducering, UNISDR och Världsbankens Global Facility for Disaster Reduction and Recovery (GFDRR), som tidigare fått bidrag från det humanitära anslaget nu ingått ett partnerskap med den del av Sida som arbetar med långsiktigt utvecklings-samarbete.

Flera av Sidas större samarbetspartner har bedrivit ett strategiskt jämställdhetsarbete inom det humanitära stödet, framför allt avseende könsrelaterat våld.

Multilateralt

Sverige var drivande för den s.k. Grand Bargain-överenskommelsen som antogs vid det globala humanitära toppmötet i Istanbul där många länder och organisationer åtog sig att arbeta för ett effektivare humanitärt bistånd, genom bland annat bättre stöd till lokala aktörer, förbättrade synergier mellan humanitärt bistånd och utvecklingssamarbete, ökad transparens och mer flexibel finansiering. Sverige betonade även vikten av ett jämställdhetsperspektiv i det humanitära arbetet.

Sverige har också varit en drivande aktör i styrelserna för de största humanitära organisationerna, såsom FN:s flyktingorgan UNHCR, FN:s livsmedelsprogram, WFP, Internationella Rödakorskommittén (International Committee of the Red Cross, ICRC), FN:s organ för palestinska flyktingar (UN Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East UNRWA), UNOCHA, Unicef och FN:s fond för katastrofbistånd, CERF. Sverige bidrar aktivt till utvecklandet av dessa organisationer genom att i deras respektive styrelser driva prioriterade frågor, såsom stärkt humanitär samordning, tillvaratagandet av lokala aktörers förmågor och bättre humanitära insatser.

Sverige har agerat för ett stärkt jämställdhetsperspektiv i det humanitära krisarbetet. Sverige var bl.a. ansvarigt för att driva Call to Action on Protection from Gender-based Violence, ett initiativ för att bekämpa och bemöta könsrelaterat våld i humanitära kriser. Under Sveriges ordförandeskap har 17 nya samarbetspartner anslutit sig till initiativet och mer än 270 åtaganden har gjorts.

Flyktingfrågor fortsätter att sätta sin prägel på de humanitära utmaningarna i flera konflikter runtom i världen. UNHCR har utifrån sitt mandat och ett omfattande svenskt stöd spelat en nyckelroll i försöken att värna flyktingars rättigheter och söka lösningar på utdragna flyktingsituationer. Svenskt stöd till Unicef har möjliggjort betydande insatser för barn i länder som Syrien, Sydsudan och Afghanistan.

WFP har under 2016 gett livsmedelsbistånd till 82,2 miljoner människor utifrån sitt humanitära mandat, men tillträdesproblemen i många länder har också ökat svårigheterna att leverera stöd. För att nå behövande i svår-tillgängliga områden i konflikt, exempelvis i Nigeria, har WFP distribuerat kontanter och

mat genom snabba inresor eller leveranser från luften. I Sydsudan har man också levererat från luften. Ökningen 2016 av kontant- eller kupongstöd har effektiviserat WFP:s arbete och gett 14 miljoner människor ökad frihet att styra inköp utefter sina behov.

ICRC har varit en nyckelorganisation i värnandet av den internationella humanitära rätten och i flera fall som ensam organisation haft tillträde till kriser där andra aktörer inte kunnat arbeta. ICRC har varit en trovärdig och respekterad partner i fält vad gäller rapportering om folkrättsliga överträdelser, inte minst till FN:s säkerhetsråd. ICRC har under året säkerställt att värnandet av den internationella humanitära rätten förblir relevant och står på säkerhetsrådets dagordning.

OCHA har bidragit till strategisk samordning av det humanitära biståndet, bland annat genom att leda arbetet med gemensamma behovsanalyser och gemensamma responsplaner. Parallellt med detta har en reformprocess initierats, där Sverige varit en instrumentell aktör, och som förväntas leda till en budget i balans, ny mer ändamålsenlig organisationsstruktur, ny strategisk plan och nytt resultatramverk.

CERF har, trots en besvärlig finansieringssituation, framgångsrikt utgjort en global, flexibel mekanism för finansiering av humanitära insatser för oförutsedda behov, såväl som för underfinansierade kriser. Som exempel kan nämnas snabb finansiering av insatser för livsmedelsinsatser (mat såväl som jordbruk) i konfliktens Sydsudan, vilka hjälpte 187 000 människor, eller av insatser mot könsbaserat våld i Irak, vilka hjälpte nästan 56 000 kvinnor.

EU

Sverige har haft en framträdande roll i rådsarbetsgruppen för humanitärt bistånd och livsmedelsbistånd, COHAFSA, och i värnandet av de humanitära principerna och internationell humanitär rätt i EU:s humanitära insatser, bl.a. i framtagandet av gemensamma humanitära budskap för olika kriser och i rådsslutsatser. Sverige har uppmanat EU:s institutioner och medlemsstater att genomföra sina åtaganden från det humanitära världstoppmötet i maj 2016, samt uppmuntrat de medlemsstater som ännu inte har anslutit sig till Grand Bargain att göra så. Sverige har även presenterat Call to Action on Protection from Gender-based Violence i EU-

sammanhanget och uppmanat medlemsstater att ansluta sig.

Kommissionen bidrog 2015 (senaste rapporterat år) till behovsbaserat humanitärt stöd till över 134 miljoner människor som drabbats av naturkatastrofer och konflikter i över 80 länder till ett värde av 1,5 miljarder euro. Stödet gavs i form av livsmedel, boende, skydd, sjukvård och rent vatten.

EU har även fortsatt arbetet med att bättre länka humanitärt bistånd med långsiktig återuppbyggnad och utvecklingsinsatser.

Som givarland driver Sverige policy som stärker kopplingen mellan humanitära aktörer och utvecklingsaktörer och omvänt, som främjar resiliens och som förebygger utdragna kriser inom ramen för humanitära frågor och utvecklingsamarbete samt som främjar jämställdhetsperspektivet. Dialog har förts med andra länder om hur snabba insatser och tidig återstart av utvecklingsarbetet under och efter humanitära kriser kan bidra mer effektivt till en hållbar utveckling och ett kostnads-effektivt bistånd.

Tabell 2.20 Indikatorer från multilaterala organisationer och EU

Indikator	Institution	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Kommentar	
Antal undernärda barn som fått speciella näringstillskott	WFP	7,8 milj	7,3 milj	7,6 milj	8,7 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 20,8 %	
Antal utsatta kvinnor som fått utökat näringstillskott	WFP	-	3,0 milj	3,5 milj	4,1 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 20,8 %	
Antal nödlidande människor som fått tillgång till rent vatten och sanitet	ICRC	28,7 milj	26,2 milj	31 milj	28,4 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 4,4 %	
Antal nödlidande människor som mottagit förnödenheter	ICRC	3,5 milj	3,8 milj	5,2 milj	4,1 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 4,4 %	
Antal nödlidande människor som har fått tillgång till primärvård (i genomsnitt/månad)	ICRC	8,2 milj	6,2 milj	6 milj	8,8 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 4,4 %	
Antal nödlidande människor som mottagit försörjningsstöd	WFP	7,9 milj	8,9 milj	9,6 milj	14 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 20,8 %	
	ICRC	8,1 milj	5,3 milj	3,3 milj	3,5 milj		4,4 %
	UNRWA	-	0,3 milj	0,25 milj	0,25 milj		7,8 %
Antal länder med nya eller uppdaterade strategier för skydd mot sexuellt och könsbaserat våld	UNHCR	-	-	43	95	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 18 %	
Antal människor möjliga att hjälpa inom 72 timmar i en nödsituation	UNHCR	-	-	600 000	600 000	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2016: 18 %	
Antal personer som saknar livsmedelstrygghet som fått stöd genom sociala transföringar	EU	-	988 000	1 858 000			
	Män			240 000			
	Kvinnor			275 000			
	Uppgift saknas			1 344 000			

2.4.3 Analys

Regeringen bedömer att verksamheten har bidragit till förbättrade levnadsvillkor för människor i fattigdom och förtryck, detta genom verksamheter på ett antal olika men sinsemellan nära sammankopplade områden.

Bidrag till förbättrade levnadsvillkor

Biståndet har bl.a. bidragit till demokratiska institutioner och processer, ökad rättssäkerhet, transparens och minskad korruption, fria och oberoende media samt ökad respekt för mänskliga rättigheter, särskilt för diskriminerade grupper.

Det har, i linje med regeringens feministiska utrikespolitik, bidragit till ökad jämställdhet och alla kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna, bl.a. genom förändringar i lagstiftning, kvinnors ökade deltagande och inflytande, attitydförändringar bland män och pojkar samt genom att kvinnor och flickor har varit en uttalad målgrupp för stora delar av utvecklingssamarbetet.

Människors levnadsvillkor har vidare förbättrats genom att utvecklingsländernas förutsättningar att anpassa sig till klimatförändringar, stå emot miljöpåverkan och att bygga hållbara samhällen har stärkts.

Sverige har bidragit till att minska bakomliggande orsaker till konflikt främst indirekt genom införande av konfliktperspektiv i det bilaterala utvecklingssamarbetet och genom påverkansarbetet gentemot multilaterala organisationer.

En inkluderande ekonomisk utveckling har främjats bl.a. i form av ökad sysselsättning, stärkta sociala trygghetssystem, investeringar i infrastruktur och förnybar energi, handel, tryggad livsmedelsförsörjning samt hållbar naturresursanvändning, inklusive jord- och skogsbruk samt fiske.

Utvecklingssamarbetet i sin helhet har bidragit till att motverka grundorsakerna till att människor flyr eller tvingas migrera. Till detta kommer vissa mer specifika resultat avseende migranternas och flyktingars rättigheter.

Biståndet har bidragit till förbättrad hälsa för människor i fattigdom, långsiktigt genom uppbyggnad av hälsosystem. Det har också bidragit till genomförandet av internationella

hälsoreglementet, IHR2005, och arbetet mot AMR.

Människor har getts tillgång till utbildning genom stärkta institutioner och höjd kvalitet i utbildningen. Forskningsbiståndet har genererat forskningsresultat av betydelse för fattigdomsbekämpning och utveckling.

Det humanitära biståndet har bidragit till räddande av liv, lindrande av nöd och upprätthållen mänsklig värdighet. Det har nått flera miljoner av världens mest utsatta människor i samband med konflikter, naturkatastrofer, samt komplexa och utdragna kriser.

Genom ovan verksamheter har Sverige bidragit till samtliga globala hållbarhetsmål samt till genomförande av klimatavtalet från Paris.

Svenskt mervärde

I ett internationellt perspektiv har det svenska bidraget varit särskilt betydelsefullt för jämställdhet och kvinnors mänskliga rättigheter, SRHR samt miljö och klimat. Inte minst har Sverige på dessa områden satt betydande avtryck i internationell policyutveckling. Sveriges omfattande finansiella bidrag har i kombination med kompetens och ett aktivt engagemang i internationella fora gett resultat.

EU är Sveriges viktigaste utrikespolitiska plattform inom vilken EU:s utvecklingssamarbete är en central del. Som medlemsstat har Sverige varit tongivande i rådsarbetsgrupper, genomförandekommittéer i fält och i dagliga kontakter. Vår röst hörs och vår kompetens efterfrågas. Likaså inom OECD, FN och utvecklingsbankerna genom bl.a. arbete i styrelser.

Sveriges humanitära bistånd har varit viktigt för det humanitära systemet, genom dess storlek, förutsägbarhet, flexibilitet samt det principfasta förhållningssättet med behovsbaserad allokering och fokus på humanitära principer.

Svenskt bistånd har i hög grad varit inriktat på att bygga inhemsk kapacitet, förbättrade system och strukturella förändringar av vikt för långsiktig fattigdomsbekämpning och utveckling.

Regeringen har därför arbetat internationellt för ett förnyat globalt engagemang för principerna om bistånds- och utvecklings-effektivitet och dessas relevans för genomförandet av Agenda 2030.

Vid högnivåmötet inom det globala partnerskapet för ett effektivt utvecklings-samarbete fick Sverige genomslag för starkare skrivningar om samarbetsländerns ägarskap, civilsamhällets roll, jämställdhet och sviktande stater.

En OECD-rapport visade att Sverige ligger över genomsnittet i givarkretsen avseende transparens, användning av länders egna system och att biståndet är obundet. Sverige ligger kring genomsnittet avseende anpassning till samarbetslandets nationella prioriteringar och förutsägbarhet i utbetalningar. Vad gäller att använda ländernas egna övergripande resultatramverk samt att betala ut medel genom samarbetslandets egen statsbudget, något som antas bidra till ett mer effektivt bistånd, är Sverige dock sämre än snittet.

Sverige har arbetat aktivt med givar-samordning, utifrån lokala förutsättningar i varje samarbetsland. Genom ökat engagemang i EU:s gemensamprogrammering har Sverige bidragit till förbättrad givarsamordning i flera samarbets-länder. Genom påverkansarbete och dialog har Sverige också bidragit till åtgärder för effektivisering av FN-systemet.

Måluppfyllelse

Resultaten av det svenska biståndet måste ses tillsammans med den bredare utvecklingen i samarbetsländerna. Denna har i flertalet svenska samarbetsländer varit övervägande positivt sett över tid. 2015 års uppföljning av millenniemålen visade på en minskning av fattigdomen och en positiv trend avseende flera sociala indikatorer, om än ojämn mellan länder och mellan olika områden.

På flera håll har dock utvecklingen under senare tid gått i negativ riktning vad gäller bl.a. respekt för mänskliga rättigheter, inte minst kvinnors och flickors rättigheter och SRHR. De humanitära kriserna är många och antalet flyktingar och migranter till följd av konflikter, naturkatastrofer och fattigdom har fortsatt att öka. Flera miljötrender pekar åt fel håll, såsom halten av växthusgaser i atmosfären, havsrelaterade frågor samt förlusten av biologisk mångfald. Ökande protektionistiska strömningar riskerar att hämma låg- och medel-inkomstländerns möjligheter att dra nytta av internationell handel.

Resultatredovisningen visar att biståndet har bidragit till den positiva utveckling som setts i

många länder och på flera områden. Resultat har också bestått i att den negativa utveckling som beskrevs ovan har motverkats.

I strategierna som styr det bilaterala biståndet anges mål i termer av vad biståndet ska bidra till.

Insatsportföljerna för att uppnå respektive mål har nästan genomgående kunnat genomföras helt eller huvudsakligen enligt plan (74 respektive 25 procent). Den faktiska utvecklingen har gått helt eller delvis i önskvärd riktning i relation till det stora flertalet strategimål (54 respektive 41 procent).

Det är en tydlig förbättring jämfört med 2015. En förklaring kan vara att flera nya strategier antogs under 2014/15 för vilka resultat nu börjar kunna ses.

Vad gäller resultat på insatsnivå visar utvärderingar att mål på kort sikt oftast uppnås. Det finns dock ett fortsatt behov av att studera utvecklingssamarbetets långsiktiga effekter.

Måluppfyllelsen är generellt sett lägre för verksamhet i konfliktländer och länder med bristande respekt för mänskliga rättigheter där den övergripande utvecklingen går i oönskad riktning.

Ett område där utvecklingen gått i riktning mot målen i högre grad än andra är miljö och klimat. Områden där utvecklingen gått i riktning mot målen i relativt sett lägre grad är fred och säkerhet, utbildning och forskning samt demokrati och mänskliga rättigheter.

Vad gäller det sistnämnda finns starka motkrafter i form av allt mer restriktiv lagstiftning, krympande demokratiskt utrymme för civilsamhället såväl som för enskilda individer, allt starkare motreaktioner i internationella fora samt färre aktörer i det internationella samfundet som står upp för mänskliga fri- och rättigheter. Trots ett kraftfullt svenskt engagemang för SRHR har det hårdnande klimatet i frågan inneburit att ambitionsnivån i det globala normativa arbetet fått justeras till att bevaka ett upprätthållande av status quo medan stöd till och kontakter på nationell nivå syftat till att nå fler med SRHR.

Även i länder där utvecklingen mot demokrati och mänskliga rättigheter varit under press eller negativ konstateras dock att enskilda insatser kunnat bidra positivt. Motståndet mot demokrati och mänskliga rättigheter gör också arbetet på detta område extra viktigt. Begränsade möjligheter för kvinnor och flickor att åtnjuta sina mänskliga rättigheter, övergrepp mot och

systematisk diskriminering av kvinnor och flickor gör att arbetet måste fortsätta med oförminskad kraft.

Ett sammanlänkat bistånd

Av redovisningen framgår att det finns starka kopplingar mellan verksamhet på olika områden; mellan hälsa och miljö, utbildning och ekonomisk utveckling, demokrati och jämställdhet, för att bara nämna några. Jämställdhet, demokrati, ekonomisk utveckling, fred och säkerhet mm. är både mål i sig och förutsättningar för förbättrade levnadsvillkor i andra avseenden.

Genom bred analys och genom att finansiera verksamheter och aktörer som adresserar flera problemområden går det att uppnå synergier. Detta såväl mellan områden som miljö, mänskliga rättigheter och jämställdhet, som mellan delverksamheter inom ett område, t.ex. ekonomisk integration och handel, näringsliv och finansiella system.

Erfarenheterna visar också på behovet av både riktade insatser och integrering av centrala perspektiv i all verksamhet: fattiga människor perspektiv på utveckling, rättighetsperspektivet samt jämställdhet-, miljö och klimat- samt konfliktperspektiv. Riktade insatser har visat sig få störst genomslag medan integrering ger en bredd som annars inte vore möjlig. De två ansatserna kompletterar därmed varandra.

I två tredjedelar av Sidas verksamhet utgör jämställdhet ett delmål. Regeringen ser dock behov av att ytterligare stärka jämställdhetsintegreringen inom såväl svenska myndigheter som inom FN, utvecklingsbankerna och EU, inklusive analys av kvinnor och mäns levnadsvillkor och av hur utvecklingsinsatser bidrar till, eller riskerar att motverka, jämställdhet.

Cirka en tredjedel av Sidas verksamhet har miljö och klimat som ett delsyfte. Sidas ökade ambitionsnivå och aktiva arbete för att stärka integreringen av miljö och klimat, inklusive med avseende på bedömning av insatsers risker och konsekvenser på miljön, är positivt och behöver fortsätta.

Inom det bilaterala samarbetet har konfliktperspektivet stärkts, inte minst i analysarbetet, men det behöver vidareutvecklas i genomförandet. Det behövs bl.a. nya arbetssätt där utrikes-, säkerhets- och utvecklingspolitik samverkar bättre.

Integrering av fattiga människors perspektiv på utveckling samt rättighetsperspektivet är fortsatt centralt.

Det långsiktiga utvecklingssamarbetet och det humanitära biståndet styrs av olika principer men behöver i möjligaste mån länkas samman, inklusive för att stödja hanteringen av utdragna flyktingkriser och flyktingars behov.

Regeringen ser vidare behov av fortsatt arbete med att integrera migration och utveckling i utvecklingssamarbetet utanför den humanitära verksamheten.

Medan det bilaterala samarbetet skapat viktiga kontaktytor med enskilda länder finns även tydliga fördelar med att arbeta genom multilaterala organisationer. Det leder till bättre samordning och de multilaterala organisationerna har ofta en unik roll inom sina respektive områden. Sveriges bidrag till de multilaterala organisationerna har även gett möjlighet att i styrelser arbeta strategiskt med styrning, påverkansarbete och reformfrågor. Sverige sätter på så sätt prägel på hela den globala verksamhet till vilken vi bidrar med en andel. Det bilaterala och multilaterala biståndet samt EU-biståndet är kompletterande. Likaså har insatser på landnivå, regional nivå och global nivå kompletterat varandra.

Allt detta bekräftar vikten av en holistisk syn på utveckling och ett utvecklingssamarbete där verksamhet på olika områden samspelar.

Resultat och anslagsutveckling

Utfall under 2016 för anslag 1:1 *Biståndsverksamhet* var 2016 30,7 miljarder kronor, en något lägre siffra än föregående år, främst beroende på att Sverige 2015 tidigarelade vissa utbetalningar som innebär motsvarande minskning 2016. Långsiktigt har anslaget ökat se diagram 2.1.

Situationen med ändrat budgetanslag under året, till följd av avräkningar för asylkostnader, bedöms av regeringen ha hanterats efter omständigheterna väl av Sida och andra berörda myndigheter.

Det bilaterala biståndet ökade 2016. Området demokrati och mänskliga rättigheter inklusive jämställdhet och förvaltning är fortsatt det största inom det bilaterala biståndet.

Inom området konstateras också en förskjutning mot ökat stöd till demokratisering, mänskliga rättigheter och civilsamhälle parallellt med ett försvagat fokus på offentlig förvaltning och rättsektorn. Över tid ser vi vidare en ökning av andelen humanitärt bistånd. Beträktat över en femårsperiod är dock den sektormässiga fördelningen relativt stabil se tabell 2.7 Områdesmässig fördelning av Sveriges bilaterala bistånd.

Volymerna speglar dels innehållet i av regeringen beslutade strategier och dels Sidas val av insatser, detta i sin tur grundat på en bedömning av behoven i den aktuella kontexten och på hur Sverige kan göra störst nytta. Då strategier löper över flera år, och då det tar tid att bereda insatser för nya strategier speglas nya prioriteringar fullt ut först på sikt.

Resultat i samarbetsländer bygger inte bara på biståndsfinansiering. Särskilt den nya utvecklingsagendan kräver resurser långt utöver biståndet, inte minst nationell resursmobilisering, privata investeringar och åtgärder mot kapital- och skatteflykt. Biståndet bör därför vara katalytiskt och bidra till generering av ytterligare utvecklingsfinansiering i linje med AAAA. Här har bl.a. garantiinstrumentet varit viktigt för att få andra aktörer att bidra i finansieringslösningar i olika insatser och därmed uppfyllande av målen för utvecklings-samarbetet.

Framgångsfaktorer

Utvecklingssamarbetet har i ökad utsträckning präglats och fått draghjälp av åtaganden inom Agenda 2030. Parisavtalet har haft positiv inverkan på det globala miljö- och klimatarbetet.

Regeringens feministiska utrikespolitik har sänt en tydlig signal till alla aktörer inom biståndet vilket fått genomslag i det svenska arbetet för jämställdhet och för alla kvinnors och flickors fulla åtnjutande av mänskliga rättigheter. Regeringen konstaterar att Sverige har en fortsatt nyckelroll internationellt i arbetet med att uppnå global jämställdhet.

Stärkande av nationell kapacitet och den systemansats Sverige har valt inom bl.a. hälso-, utbildnings- och forskningsområdena har visat sig vara framgångsrik och viktig för långsiktigt hållbar utveckling.

Sveriges rättighetsbaserade ansats framstår som än mer nödvändig mot bakgrund av den

motvind som nu råder ifråga om mänskliga rättigheter, inklusive SRHR.

Vikten av långsiktighet bekräftas, såväl inom utvecklingssamarbetet som vad gäller behovet av att stärka länken mellan detta och det humanitära biståndet.

Även vikten av FN:s närvaro i länder för att stödja demokrati, övervaka mänskliga rättigheter, främja hållbar utveckling och bemöta kriser bekräftas.

För att bemöta nya samhällsutmaningar behövs kreativitet, rörlighet och anpassningsförmåga, liksom arbetsmetoder som kontinuerligt utvecklas i förhållande till en föränderlig omvärld.

Erfarenheterna visar att grunden för ett bra bistånd är kunskap och kompetens. Regeringen ser därför att uppföljning och utvärdering, analys, erfarenhetsutbyte och lärande på alla nivåer är betydelsefullt.

Utöver finansiering av olika verksamheter ser regeringen att policydialog är ett kraftfullt verktyg för förändring, särskilt i kombination med finansiering av insatser.

Utmaningar

Den negativa samhällsutveckling som kan ses i vissa samarbetsländer, med avseende på t.ex. demokrati, utrymme för det civila samhället att verka och synen på SRHR, gör biståndet extra viktigt samtidigt som det utgör utmaningar för genomförande av samarbetet.

Även kapacitetsbrist, som kan vara anledningen till att bistånd ges till ett land, utgör ibland ett hinder för genomförande av utvecklingssamarbete.

En allt större del av biståndet går till sviktande stater eller länder där det råder konflikt. Detta skapar en rad utmaningar såsom ökad oförutsägbarhet, svårigheter att finna lämpliga nationella samarbetsorganisationer, säkerhetsrisker, högre kostnader, begränsat tillträde och därmed även problem att följa upp resultat. Ett väl fungerande humanitärt system är centralt för att möta framtida kriser Förbättringar behövs inte minst inom humanitär samordning, säkerställandet av mer tillförlitliga behovsbedömningar och närmare samverkan med utvecklingssektorn. En nära koordinering mellan olika områden inom utrikespolitiken är därför central. Ett bistånd med kvalitet kräver gedigna beredningar av insatser och bra uppföljning.

Biståndet måste också kunna omfatta mindre katalytiska insatser, även om dessa kräver mer resurser för hantering. Förvaltningsanslagets storlek och utveckling i förhållande till den ökande biståndsvolymen utgör i det sammanhanget en utmaning.

Verksamheter som Sverige stödjer är ofta beroende av finansiering även från andra. Utebliven finansiering riskerar att påverka genomförande och resultat. Den internationella underfinansieringen av det humanitära systemet har lett till prioritering av de mest akuta insatserna, på bekostnad av förebyggande arbete vilket minskar kostnadseffektiviteten.

Regeringens erfarenhet är att icke-öronmärkta kärnstöd förbättrar såväl effektivitet som flexibilitet och snabbhet i verksamheten. Det syns dock en trend att givare i ökad utsträckning öronmärker bidrag till multilaterala organisationer från givare. Sverige behöver fortsätta att motverka en alltmer splittrad och öronmärkt finansiering inom FN-systemet.

Vikten av principerna för bistånds- och utvecklingseffektivitet bekräftas ständigt. Ett effektivt bistånd kräver starkt ägarskap i samarbetsländerna, resultatfokus, givarharmonisering, dialog, breda partnerskap och ömsesidigt ansvarsutkrävande.

Regeringen ser dock en internationell trend av att grundläggande biståndspolitiska principer såsom principerna för biståndseffektivitet och OECD:s definition av vad som utgör bistånd, ifrågasätts i allt högre utsträckning. Det är därför viktigt att Sverige fortsatt står upp för dessa principer.

2.5 Den årliga revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har lämnat en revisionsberättelse med reservation avseende Folke Bernadotteakademins (FBA) årsredovisning för 2016. Reservationen gäller att FBA i årsredovisningen inte har redovisat en sammanställning över väsentliga uppgifter enligt 2 kap. 4 § förordningen om (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Regeringen har haft en dialog med myndigheten gällande den bristande redovisningen och inga ytterligare åtgärder har bedömts vara nödvändiga.

2.6 Politikens inriktning

Omvärld och perspektiv inom utvecklingsarbetet

Det är regeringens ansvar att anpassa politiken till nya utmaningar och möjligheter. I större utsträckning än tidigare behöver politiken relatera till fredsbyggande och ett aktivt miljö- och klimatarbete, samt jämställdhetsfrågor i linje med regeringens skrivelse Policyramverk för svenskt utvecklingsamarbete och humanitärt bistånd (skr. 2016/17:60).

Utvecklingsarbetet ska bidra till genomförandet av Agenda 2030, det rättsligt bindande klimatavtalet från Paris (COP21) och slutdokumentet från konferensen om utvecklingsfinansiering (Addis Ababa Action Agenda (AAAA)). För att nå målen om hållbar utveckling måste biståndets begränsade resurser användas strategiskt och mer katalytiskt. Genomförandet av Agenda 2030 förstärker behovet av en samstämmig politik som tar hänsyn till fattiga människors perspektiv, mänskliga rättigheter och planetens gränser. Politiken för global utveckling (PGU) är liksom biståndet viktiga verktyg för genomförandet av den nya utvecklingsagendan, såväl nationellt som globalt.

Världen har i många avseenden upplevt en positiv utveckling under de senaste 20 åren. Bland annat har den extrema fattigdomen minskat med drygt en miljard människor. Även utvecklingen av andra dimensioner av fattigdom har överlag varit positiv om än ojämn. Regeringen ser dessvärre en rad oroande utmaningar som motverkar fortsatta framsteg. Antalet konflikter är fortfarande högt och de humanitära behoven fortsätter öka alltjämt. Effekterna av klimatförändringarna drabbar i synnerhet människor som lever i fattigdom. Miljöproblem i hav och på land hotar biologisk mångfald samt tillgången på naturresurser och livsmedel, och är en risk för global hälsa. En oroväckande utveckling syns också vad gäller mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer.

Regeringen ser även med oro på den systematiska diskrimineringen av kvinnor och flickor, samt inskränkningen av deras fulla åtnjutande av sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR). Utvecklingssamarbetet ska bidra till att stärka migrationens positiva utvecklingseffekter och motverka de negativa effekter som kan följa av irreguljär och ofrivillig migration. Den ojämlika fördelningen av välstånd är fortsatt en stor utmaning inom och mellan länder trots relativt god global tillväxt de senaste åren.

Ett grundläggande problem är också att kunskap om hur ett effektivt utvecklingssamarbete bedrivs i ökad utsträckning får stå tillbaka för intressen som saknar ägarförankring, obundenhet eller fattigdomsinriktning. Oroande är också den underminering av globala normer och rättigheter – liksom av det multilaterala systemet – som vi bevittnar. Gruppen av traditionellt likasinnade länder inom utvecklingsområdet minskar och Sverige behöver tänka nytt och söka nya allianser.

Mot denna bakgrund ska Sverige fortsatt driva en aktiv utvecklingspolitik som bevarar centrala värden för inkluderande och hållbar utveckling, fattigdomsbekämpning och demokratisk utveckling. Regeringen anser att Sverige ska gå i täten för arbetet kring genomförandet av Agenda 2030 och för ett innovativt och effektivt utvecklingssamarbete. Regeringen kommer fortsatt verka för ett stärkt globalt engagemang för utvecklings- och biståndseffektivitet samt stärkt samverkan mellan det långsiktiga utvecklingssamarbetet och det humanitära biståndet.

Utvecklingssamarbetets inriktning 2018

Utvecklingssamarbetet ska i huvudsak vara inriktat på de länder som har störst utmaningar vad gäller egna resurser, där behoven är mest omfattande och där svenskt mervärde är som störst. Under 2018 kommer höjningen av biståndsanslaget, och regeringens nya riktlinjer för strategier, samt nya och gällande tematiska, geografiska och multilaterala strategier att bidra till ett förstärkt genomslag av regeringens utvecklingspolitik. Regeringen lägger ett ökat fokus på hur biståndet och PGU ska bidra till genomförandet av Agenda 2030 med breda och långsiktiga relationer mellan Sverige och

samarbetsländerna. Samverkan med den svenska resursbasen såsom civilsamhällesorganisationer, forskarsamhället, näringslivet och svenska myndigheter, är central.

Regeringen betonar inför 2018 särskilt de områden som framgår nedan:

Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer

Regeringen kommer öka sina ansträngningar för att på olika sätt motverka den negativa utvecklingen vad gäller mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer. Det kräver stöd till demokratins aktörer, anpassat efter varje given situation. Regeringen avser fortsatt vara en stark röst för att motverka diskriminering i alla dess former. Ett centralt instrument för detta stöd blir den tematiska strategin för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i utvecklingssamarbetet. Strategin kompletterar de omfattande insatser som görs inom ramen för bilaterala och regionala strategier. När flera givarländer prioriterar ner detta område får Sveriges stöd till globala och regionala aktörer ökad betydelse. Kvinnors och flickors åtnjutande av mänskliga rättigheter utgör fortsatt en prioritering för regeringen i linje med den feministiska utrikespolitiken. Rättsstatens principer ska värnas bl.a. genom stöd till demokratiska och välfungerande offentliga institutioner. Ett exempel är reformsamarbetet med länderna i Östeuropa och på västra Balkan. Arbetet med att integrera jämställdhet, demokrati och mänskliga rättigheter med miljö och klimat är fortsatt prioriterat, t.ex. i strategierna för regionalt utvecklingssamarbete i Afrika söder om Sahara samt Asien och Oceanien.

Jämställdhet

Regeringens feministiska utrikespolitik ska drivas med oförminskad kraft för att bidra till global jämställdhet och alla kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna. Detta ska bl.a. ske genom att ett jämställdhetsperspektiv ännu tydligare genomsyrar allt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd samt genom riktade insatser. Det svenska stödet ska gå till en bredd av insatser och aktörer på olika nivåer, inte minst till kvinnoorganisationer. Arbete med maskulinitetsnormer samt mäns och pojkars ansvar för att uppnå jämställdhet är centralt.

Särskilt viktiga områden är kvinnors och flickors politiska aktörskap och ekonomiska egenmakt, frihet från alla former av våld samt medverkan i fredsarbetet. Sverige ska under 2018 bl.a. fortsätta att stödja kvinnors deltagande i fredsprocesser i t.ex. Sydsudan, Mali och Afghanistan. Sverige ska också vara fortsatt starkt drivande för SRHR. Jämställdhet, inte minst kvinnors deltagande i fredsbyggande och demokratiska processer, är en central del av den nya Irakstrategin. Regeringen har för avsikt att under 2018 ta fram en ny tematisk strategi för jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter, för att komplettera och förstärka det katalytiska, normativa och strategiska arbetet för global jämställdhet. Inom EU kommer Sverige fortsätta driva integrering av och satsningar på jämställdhet i utvecklingssamarbetet. Ytterligare fokus läggs på jämställdhetsfrågor inom multilaterala fora.

Miljö, klimat, hav och naturresurser

Klimatförändringarna är vår tids ödesfråga. Regeringen kommer under 2018 att fortsatt öka stödet till miljö- och klimatområdet. Insatser som bistår utvecklingsländerna i genomförandet av sina nationella åtaganden under klimatavtalet från Paris och andra internationella miljökonventioner kommer att öka. Stöd till klimatanpassning och förnybar energi är viktiga verktyg i detta sammanhang för att styra om finansiella flöden från utsläppsintensiva och förorenande aktiviteter till att bidra i omställningen till en klimatområde hållbar utveckling. Även insatserna för att möjliggöra utvecklingsländernas hållbara förvaltning av hav och marina resurser kommer att öka, bl.a. som en uppföljning av FN:s havskonferens i juni 2017. Sverige kommer fortsätta att ha en aktiv roll i det internationella havsarbetet för stärkta och mer integrerade insatser på området. Vidare avser regeringen tillsammans med andra givare att bidra till en ambitiös finansiell påfyllnad av den Globala miljöfonden, GEF. Ett hållbart nyttjande av jord och skog kan minska klimatförändringarnas och naturkatastrofers negativa konsekvenser, bidra till minskad fattigdom, trygga livsmedelsförsörjningen och därmed minska risken för humanitära kriser. Insatser för att främja ett hållbart nyttjande av landbaserade naturresurser fortsätter.

I flera länder i Afrika söder om Sahara satsar Sverige på att öka tillgången till elektricitet

baserad på förnybar energi i samarbete med den privata sektorn. Regeringen fortsätter verka för ett integrerat arbetssätt, bl.a. mellan miljö och mänskliga rättigheter, inom t.ex. det regionala utvecklingssamarbetet i Asien och Oceanien. Även i Bolivia ska utvecklingssamarbetet bidra till begränsad klimatpåverkan, t.ex. genom stöd till kvinnors och urfolks småskaliga lantbruk med ett hållbart nyttjande av naturresurser.

Regeringen stärker ytterligare arbetet med att integrera ett klimatperspektiv i bl.a. det Östliga partnerskapet och avser även öka andelen miljö- och klimatinvesteringar inom ramen för reformsamarbetet med t.ex. länderna i Östeuropa och på västra Balkan. Regeringen kommer att ta initiativ till ett starkt internationellt engagemang kring länken mellan klimatförändringar och säkerhet. Sverige fäster i detta sammanhang stor vikt vid vatten- och livsmedelsförsörjningsfrågorna, då bristande vatten- och livsmedelstillgång kan vara konflikt drivande.

Fred och säkerhet

Regeringen har tagit fram en ny global strategi för hållbar fred, som kombinerar strategiskt globalt stöd med flexibla och tidskritiska insatser på landnivå och innebär en ökad volym inom detta område under 2018. Genomförandet innehåller starkt samordning av svenska aktörer för att förena politisk dialog och utvecklingssamarbete och på så sätt skapa mer sammanhållet stöd till förebyggande av väpnad konflikt och inkluderande fredsprocesser.

Ökad samverkan och synergier mellan det humanitära biståndet och det långsiktiga utvecklingssamarbetet är nödvändigt. Torkan och hungersnöden på Afrikas horn är en pågående omfattande katastrof som kräver långsiktiga lösningar. Regeringen har därför för avsikt att stärka sitt engagemang på Afrikas horn med nya strategier för Sudan och Somalia och öka stödet till att motverka humanitära kriser i bl.a. Etiopien och Sydsudan.

Regeringen avser fortsätta att utveckla satsningen på politisk dialog och fredsprocesser med särskilt fokus på kvinnors deltagande och inflytande. Ett exempel på detta är stödet till den syriska oppositionens WAC (Women's Advisory Committee) inom ramen för Syrienkrisstrategin, som möjliggör deltagande i fredssamtal. Dialog och medlingsinsatser tillsammans med stöd till lokala aktörer ska

kombineras. Ett annat exempel på engagemang för medlingsinsatser är den nya Irakstrategin.

Regeringen utvecklar praktiska genomförandeformer för insatser som förebygger väpnad konflikt, liksom för hållbar freds- och statsbyggnad. Erfarenheter från den internationella dialogen för freds- och statsbyggnad och ramverket New Deal kommer att användas, liksom från FN:s fredsbyggande kommission. Genomförandet av Sveriges handlingsplan för kvinnor, fred och säkerhet samt att stärka ansatsen kring unga, fred och säkerhet under 2018 är centralt. Insatser genomförs för minhantering och till stöd för vapenkontroll vilket är av stor vikt för att främja hållbar fred.

I t.ex. Afghanistan kommer insatser för freds- och konfliktförebyggande att stärkas eftersom konfliktmiljön förvärras. I Colombia kommer regeringens stöd till genomförandet av fredsavtalet med FARC, med fokus på bl.a. mänskliga rättigheter och jämställdhet, fortsatt vara centralt för att uppnå en hållbar fred. I Palestina pågår ett arbete med att anpassa verksamheten till de utmanande förutsättningarna för utvecklingssamarbetet under 2018. Regeringen ger stöd för 2018 för att främja reformer i Ukraina. Sverige är aktivt bl.a. inom EU för att främja ett fredligt slut på den väpnade konflikten i östra Ukraina.

Ekonomisk utveckling

Sveriges utvecklingssamarbete ska bidra till en mer inkluderande hållbar ekonomisk utveckling. Utvecklingssamarbetet har en central roll i regeringens arbete för fri och rättvis handel genom att stärka låg- och medelinkomstländernas kapacitet att dra nytta av regional och internationell handel och värdekedjor. Utvecklingssamarbetet ska bidra till hållbara, ansvarsfulla och produktiva investeringar samt hållbart företagande. Utvecklingssamarbetet ska vidare bidra till hållbar utveckling inom jordbruk, skogsbruk och fiske samt av landsbygden. Utvecklingssamarbetet ska också bidra till en resurseffektiv, cirkulär och biobaserad ekonomi. Digitaliseringens potential ska tillvaratas, speciellt för kvinnor.

I enlighet med regeringens initiativ Global Deal ska arbetet för produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor stärkas. Fokus kommer att ligga på social dialog och goda arbetsmarknadsrelationer som verktyg för

skapandet av fler och bättre jobb, minskad social oro, ökad jämlikhet och en inkluderande ekonomisk utveckling.

Sverige ska bidra till förebyggande av korruption och verka för ökad hållbarhet (miljömässigt, socialt och ekonomiskt) i biståndsfinansierade upphandlingar. Sverige ska bidra till att stärka låg- och medelinkomstländernas inhemska resursmobilisering, och har i anslutning till detta aviserat att man avser att anordna en internationell konferens om kapacitetsutveckling på skatteområdet 2018.

Sverige kommer följa upp den senaste, mycket stora påfyllnaden av Världsbankens fond för de fattigaste länderna (IDA). Fokus ska läggas på att påfyllnaden bidrar till att stärka kvinnors ekonomiska egenmakt, främja klimatsmart hållbar ekonomisk utveckling, och för att skapa fler och bättre jobb, i bl.a. konfliktutsatta länder.

Migration och utveckling

Utvecklingssamarbetet ska bidra till att stärka migrationens positiva utvecklingseffekter och motverka de negativa effekterna som kan följa av irreguljär och ofrivillig migration. Utvecklingssamarbetet ska bidra till att skapa förutsättningar för att de som väljer att migrera ska kunna göra så på ett säkert, ordnat och reglerat sätt. Sverige ska stödja utvecklingsländernas förmåga att hantera olika aspekter av migration på ett sätt som säkrar migranternas och flyktingars rättigheter, särskilt kvinnors och flickors rättigheter, samt som bidrar till ländernas utveckling. Utvecklingssamarbetet ska också bidra till alternativ till ofrivillig migration genom förbättrade livsvillkor och ökad sysselsättning samt verka för hållbara lösningar till utdragna flyktingsituationer.

Sammantaget kräver dessa målsättningar insatser inom det svenska utvecklingssamarbetet, men också genom EU och det multilaterala samarbetet. Sverige ska bl.a. bidra till genomförande av de globala ramverken för migranter respektive flyktingar (Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration och Global Compact on Responsibility Sharing for Refugees) som ska antas av FN:s medlemsstater 2018.

Hälsa

Regeringen kommer under 2018 fortsätta att värna rätten till god hälsa. Det svenska utvecklingssamarbetet ska bidra till starka,

hållbara och effektiva nationella hälsosystem och institutioner på lokal och global nivå, som främjar en jämlik och jämställd tillgång till hälso- och sjukvård. Sveriges stöd till barn- och mödrahälsovård samt SRHR är viktigare än någonsin, både som en hälso- och rättighetsfråga. Ett exempel är Sveriges engagemang i She Decides-rörelsen. SRHR kommer fortsatt att ha hög prioritet, med tydliga synergier mellan hälsa, SRHR, utbildning samt vatten, sanitet och hygien (WASH).

Regeringen satsar på att öka motståndskraften mot kriser, katastrofer och hälsohot genom att bidra till hälso- och sjukvård och stärkta hälsosystem i bl.a. sviktande stater. Detta arbete stödjer regeringen främst genom multilaterala organisationer, men även genom bilaterala insatser i t.ex. Demokratiska republiken Kongo och i Zimbabwe. Sverige ska fortsatt visa ledarskap och verka för fortsatta åtgärder mot antimikrobiell resistens (AMR) samt verka för att säkerställa genomförande av det internationella hälsoreglementet (IHR).

Utbildning och forskning

Genomförandet av svenskt stöd till utbildning tar sin utgångspunkt i en helhetssyn på lärande med fokus på nationella utbildningssystem. Sverige ska stödja en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla. Utifrån svenskt mervärde kommer detta bl.a. omfatta ett ökat fokus på barns tidiga lärande och yrkesutbildning samt att främja utbildning för hållbar utveckling. Utbildningens betydelse ska särskilt uppmärksammas i konflikttrabbade och sviktande stater där flickor och kvinnor är speciellt utsatta.

Forsknings- och innovationskapacitet är grunden för ett lands ägarskap av den egna utvecklingen. Genom ökade resurser till detta område 2018 kan Sverige ytterligare stärka sin position som ledande aktör i långsiktig uppbyggnad av forskningskapacitet och forskningssystem i låginkomstländer. Stödet används till forskning och innovation kring miljö, klimat och andra områden av särskild relevans för fattigdomsminskning och hållbar utveckling. Ökade resurser 2018 möjliggör även en ny ansats, baserad på befintliga bilaterala erfarenheter, för stöd till uppbyggnad av forskningskapacitet i fragila stater.

Humanitärt bistånd

Under 2018 ska Sverige fortsatt vara en ledande aktör bilateralt, multilateralt och inom EU på det humanitära området. Svenska humanitära medel ska fortsatt användas i de krissituationer där behoven är som störst. Flera av de stora humanitära kriserna under 2017, såsom Jemen, Sydsudan, norra Nigeria, Syrien och Somalia, bedöms fortsätta under 2018. Kriserna bakom behoven är komplexa och det humanitära systemet måste kunna verka med maximal effektivitet. Sveriges humanitära bistånd ökar under 2018. Fokus läggs på internationell humanitär rätt och humanitära principer, flexibel finansiering, skyddsaspekter och jämställdhet.

Regeringen kommer att leva upp till de åtaganden som gjordes vid det globala humanitära toppmötet 2016 och inom den nya humanitära reformagendan Grand Bargain. Sverige ska fortsatt ha en ledande roll vad gäller minskad öronmärkning av givarstöd, mer lokalt ägarskap, mer innovativa arbetssätt, samt stärkt samverkan mellan humanitärt bistånd och långsiktigt utvecklingssamarbete. Det sistnämnda ska under 2018 ske genom att bl.a. i högre grad få humanitära aktörer och utvecklingsaktörer att använda gemensam analys, planering och målformuleringar. På så sätt utformas stöd som stärker samhällens motståndskraft och främjar hållbara lösningar på utdragna kriser. Under 2018 ska Sverige verka för att Världsbanken på ett mer systematiskt sätt bidrar till krisförebyggande arbete i sviktande stater och stärker sin samverkan med humanitära aktörer.

Metodfrågor och verktyg i utvecklingssamarbetet inför 2018

Utvecklings effektivitet

Svenskt bistånd ska användas på ett effektivt sätt i enlighet med OECD/DAC:s etablerade ODA-kriterier. Genomförandet av utvecklingssamarbetet ska vara flexibelt, ändamålsenligt och ska anpassas till de rådande omständigheterna i syfte att nå uppsatta mål, möjliggöra dialog och stärka det lokala ägarskapet.

Sverige tar en ledande roll i att följa internationella överenskommelser om ett effektivt utvecklingssamarbete.

Principer om bistånds- och utvecklings-effektivitet ska värnas, följas och vidareutvecklas i det svenska utvecklingssamarbetet. Att stärka kapaciteten hos utvecklingssamarbetets olika aktörer är viktigt, inklusive att stärka nationellt ansvarstagande samt att bidra till väl fungerande och oberoende institutioner, processer och fria medier. Det bilaterala utvecklingssamarbetet ska utgå från samarbetslandets egna utvecklingsstrategier, planer och prioriteringar. Det är centralt att så långt som möjligt använda landets egna system.

Strategier för utvecklingssamarbetet och det humanitära biståndet

Strategierna är ett av regeringens instrument för styrning av utvecklingssamarbetet och det humanitära biståndet. Under 2018 kommer reviderade riktlinjer för strategier att vägleda regeringen i framtagandet av nya strategier.

Strategier styr utvecklingssamarbetet som genomförs geografiskt, i enskilda länder eller regioner, genom multilaterala organisationer och inom tematiska områden. Strategier anger mål för det svenska utvecklingssamarbetet.

Regeringen har för avsikt att ta fram nya tematiska strategier inom hållbar miljö, klimat, hav och naturresurser, socialt hållbar utveckling, hållbar ekonomisk utveckling, kapacitetsuppbyggnad för genomförandet av Agenda 2030, jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter, samt mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer. Avsikten är också att ett antal nya bilaterala strategier för bl.a. Burkina Faso, Irak, Myanmar, Somalia, Sudan och Zambia kommer att operationaliseras av Sida och samlat följas upp av regeringen. Sidas ökade anslag ger utrymme för ökade ambitioner i flera länder och inom prioriterade tematiska områden. Folke Bernadotteakademien ges fler uppdrag att bidra till genomförandet av strategier.

Finansiering för hållbar utveckling

Utvecklingssamarbetet kan användas katalytiskt och strategiskt för att stärka näringslivets bidrag till fattigdomsbekämpning och investeringar i hållbar utveckling, i enlighet med Addis Ababa Action Agenda. Samma principer för ett effektivt utvecklingssamarbete och kostnads-effektiv användning av biståndsmedel ska gälla när samverkan sker med den privata sektorn. Principer av särskild vikt är obundenhet, höga hållbarhetskrav, att marknadsstörningar inte sker

samt mervärde i den meningen att insatsen möjliggör en utveckling som annars inte kunnat äga rum. Garantiinstrumentet är ett viktigt och innovativt komplement till gåvobiståndet med stor potential att i ökad utsträckning bidra till måluppfyllelse i bilaterala, regionala och tematiska strategier. En översyn av gällande förordning pågår. Den rapport om svenskt genomförande av Addis Ababa Action Agenda som Sverige presenterade vid FN:s årliga konferens Financing for Development Forum (FfD-Forum) 2017 ska under 2018 följas upp och utvecklas.

Bredare relationer

Kunskaper och relationer som har byggts upp med stöd av utvecklingssamarbetet ska användas för att utveckla långsiktiga förbindelser. Avsikten är att en ny strategi för kapacitetsutveckling för hållbar utveckling och Agenda 2030 kan bidra till bredare relationer. Ett integrerat arbetssätt på svenska utlandsmyndigheter spelar här en avgörande roll, liksom stöd till samarbetsländers kapacitet att bedriva handel och attrahera investeringar.

Fem utlandsmyndigheter (Bangladesh, Bolivia, Kenya, Tanzania och Zambia) fick 2016 ett särskilt uppdrag att ta fram konkreta exempel på hur t.ex. åtgärder för kapacitetsutveckling och andra relevanta instrument kan användas och förbättras i syfte att stödja fri och rättvis handel samt hållbara investeringar. Erfarenheterna av deras arbete ska kontinuerligt följas upp och information om t.ex. goda exempel spridas. Även dessa insatser ska vara obundna och grundas på utvecklingseffektivitet och efterfrågan från våra samarbetsparter, samt beakta det svenska mervärdet. Regeringen ska fortsätta arbeta med att bredda relationerna bortom biståndet för att bidra till hållbar utveckling.

Swedfund

Swedfund är Sveriges utvecklingsfinansiär och bidrar genom sin verksamhet till finansieringen av överenskommelserna om Agenda 2030, klimatavtalet och Addis Ababa Action Agenda. Regeringen föreslår under 2018 ett kapitaltillskott till Swedfund om 600 miljoner kronor för att stärka bolagets möjligheter att bidra till hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning. Swedfund har genom tillägg i ägaranvisningen fått instruktioner om att verksamheten ska bidra till insatser inom miljö-

och klimatområdet samt jämställdhet. Regeringen anser att bolaget ska kunna planera och bedriva sin verksamhet på ett strategiskt och hållbart sätt. Det är därför viktigt med förutsägbarhet vad gäller nivå på de resurser som Swedfund förväntas investera. Regeringen avser återkomma med förslag om ett motsvarande kapitaltillskott om 600 miljoner kronor i budgetpropositionen 2019 och 2020.

Det multilaterala utvecklingssamarbetet

Utvecklingssamarbete genom multilaterala organisationer ger Sverige en viktig plattform att driva utrikespolitiska prioriteringar. Sveriges röst ska få genomslag i de multilaterala organisationerna genom en kombination av finansiella bidrag och strategiskt påverkansarbete. Den nya strategin för multilateral utvecklingspolitik kommer att vägleda arbetet på området. Regeringen avser under året att utarbeta strategier för organisationerna GFATM, UNAIDS, UNHCR, UNICEF, UNOCHA, UNRWA och UN Women.

FN

FN har en unik och oersättlig roll för universella normer och fattigdomsminskning. Regeringen höjer ambitionen under 2018 att verka för nödvändiga reformer och en modernisering av FN så att säkerhet, utveckling och gott ledarskap samverkar. Det finns ett momentum för dessa reformer tack vare initiativ av det nya ledarskapet inom FN. Detta innebär att regeringen ska bidra till att skapa opinion för FN:s generalsekreterares reformarbete och förebyggande ansats. Regeringen verkar för adekvat flerårig kärnstödsfinansiering för att stärka framförhållning och flexibilitet. Regeringen ska använda sina bidrag till det multilaterala utvecklingssamarbetet för att driva på resultat, reform och systemkoherens. Sverige ska verka för att stärka FN:s ledarskap för att hantera klimatförändringens effekter på utveckling, humanitära krissituationer och internationell fred och säkerhet, flykting- och migrationsfrågan samt genomförandet av Agenda 2030.

Sverige ska vidare vara pådrivande i arbetet för att få FN:s olika delar att samverka bättre för hållbar fred och konfliktlösning och hållbar utveckling. Kvinnors och flickors deltagande,

egenmakt och rättigheter, inklusive SRHR, är fortsatt av central betydelse. Regeringen avser verka för att OECD/DAC behåller en stark ställning som standardsättande forum inom utvecklingssamarbetet.

Utvecklingsbankerna

Sverige ska på ett övergripande plan verka för att de internationella finansiella institutionerna (IFIs) påskyndar implementering av stöd till genomförande av Agenda 2030 och Klimatavtalet genom policydialog, egen finansiering och genom att agera som katalysator för inhemsk resursmobilisering samt privat och institutionellt kapital. Sverige ska vara pådrivande för genomförandet av Världsbankens nya sociala och miljörelaterade standarder, liksom nya upphandlingsramverk som styrmedel för ökad hållbar utveckling.

Följande områden ska stå i fokus för det svenska samarbetet och påverkansarbetet under 2018:

- Hållbar och inkluderande ekonomisk utveckling med fokus på att skapa sysselsättning.
- Miljö och klimat.
- Integrering av ett jämställdhetsperspektiv.
- Kopplingen mellan kort- och långsiktigt utvecklingssamarbete och samarbetet med bl.a. FN-organ för att bygga motståndskraft i sviktande stater, förebygga konflikter och stärka det internationella samfundets roll i humanitära katastrofer.

EU:s utvecklingssamarbete

Sverige ska fortsatt bidra till att stärka EU som global utvecklingsaktör. Genom att verka för ett effektivt och konstruktivt EU ökar Sverige också genomslaget för svenska prioriteringar på global nivå. Centrala utgångspunkter är Lissabonfördragets artikel 208, som slår fast fattigdomsbekämpning som det övergripande målet med EU:s utvecklingssamarbete, principer om bistånds- och utvecklingseffektivitet, samt OECD/DAC:s ODA-kriterier.

Regeringen kommer att verka för ökat genomslag av för Sverige prioriterade frågor och principer, verka för ett effektivt genomförande av EU:s nya utvecklingspolitik, liksom aktivt

delta i utarbetande av det ramverk som ska ersätta Cotonou-avtalet. Av särskild vikt är ett aktivt svenskt arbete i förhandlingarna av EU:s externa finansiella instrument under nästa fleråriga budgetramverk (MFF).

Regeringen kommer att prioritera genomförandet av Agenda 2030, att miljö- och klimatfrågor ges en central roll i genomförandet framöver och att EU är en stark aktör för jämställdhet, inklusive SRHR-frågor. Sverige ska verka för att bättre länka det långsiktiga utvecklingssamarbetet med det humanitära biståndet, flykting- och migrationsfrågor samt finansiella lösningar för säkerhet och utveckling som värnar och respekterar ODA-kriterierna. Sverige ska värna kvaliteten i de externa utvecklingsinstrumenten.

Bilateralt lån till Ukraina

Den pågående ryska aggressionen mot Ukraina har lett till en destabilisering av Ukrainas politiska och ekonomiska utveckling. Med anledning av detta erbjöd Sverige den 11 mars 2015 Ukraina ett bilateralt lån om 100 miljoner US-dollar. Syftet med lånet är att bidra till finansiell och ekonomisk stabilitet i Ukraina. Lånet kopplas till utbetalningarna av Internationella valutafondens lån till Ukraina. Delar av lånets ränta avses subventioneras med medel från utgiftsområde 5 Internationell samverkan, samt från utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. Den del som avses finansieras från utgiftsområde 7 är i enlighet med OECD/DAC:s definition av bistånd (den s.k. gåvodelen). Även vissa administrativa kostnader avses finansieras från utgiftsområde 5. Ett avtal om lån till Ukraina förutsätter riksdagens godkännande. Förhandlingarna om lånet fortgår och det är för närvarande osäkert när regeringen kan återkomma till riksdagen med förslag om ett avtal.

2.7 Beskrivning av indikativ fördelning på verksamheter

I tabellerna nedan anges/redovisas budget 2017 samt en indikativ fördelning 2018 av anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* per verksamhet

Tabell 2.21 Anslaget 1:1 Biståndsverksamhet. Utvecklingssamarbete genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete

Tusental kronor

	Budget 2017 ¹	Indikativ fördelning 2018
Humanitära insatser	3 675 000	4 050 000
Informations- och kommunikationsverksamhet	137 500	150 000
Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	1 825 000	1 825 000
Regionala och bilaterala strategier för Asien	1 820 000	2 250 000
Bilaterala strategier för Latinamerika	620 000	650 000
Regionala och bilaterala strategier för Afrika	5 700 000	6 800 000
Regional och bilaterala strategier för Mellanöstern och Nordafrika	1 200 000	1 300 000
Reformsamarbete i Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet	1 290 000	1 340 000
Mänskliga rättigheter, demokrati och rättstatens principer ²	785 000	910 000
Globala insatser för miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling ³	830 000	
Globala insatser för socialt hållbar utveckling ³	1 320 000	
Globala insatser för ekonomiskt hållbar utveckling ³	590 000	
Hållbar utveckling	-	3 520 000
Hållbar fred ⁴	280 000	415 000
Kapacitetsutveckling och Agenda 2030 ⁵	492 500	670 000
Forskningssamarbete	835 000	920 000
Summa	21 400 000	24 800 000

¹ Inklusivt vårändringsbudget och förslag till höständringsbudget 2017.

² T.o.m. 2017 benämndes verksamheten Särskilda insatser för mänskliga rättigheter och demokratisering.

³ Verksamheten återfinns fr. o m 2018 under rubriken Hållbar utveckling

⁴ T.o.m. 2017 benämndes verksamheten Globala insatser för mänsklig säkerhet.

⁵ T.o.m. 2017 benämndes verksamheten Kapacitetsutveckling och utbyten.

Tabell 2.22 Biståndsverksamhet

Tusental kronor

	Budget 2017 ¹	Indikativ fördelning 2018
Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar	2 817 966	3 550 000
Multilaterala och internationella organisationer och fonder	8 858 110	10 350 000
Strategiskt inriktade bidrag	1 076 250	1 263 613
Konferenser, seminarier, utredningar och projekt	40 000	40 000
Svenska institutet i Alexandria	16 650	16 650
Sektionen för turkiskt-svenskt samarbete vid generalkonsulatet i Istanbul	7 000	7 000
Polismyndigheten	170 000	200 000
Kriminalvården	32 000	35 000
Åklagarmyndigheten	6 000	8 000
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	44 000	49 000
Domstolsverket	5 000	4 000
Folke Bernadotteakademin	118 900	165 900
Svenska institutet	227 000	232 000
Nordiska Afrikainstitutet	14 000	16 000
Strålsäkerhetsmyndigheten	13 000	15 000
Kammarkollegiet ²	455 000	663 000
Vetenskapsrådet	165 000	170 000
Riksgäldskontoret	2 666	2 719
Kommerskollegium	14 500	18 500
SUMMA	14 083 042	16 806 382
Total summa anslag 1:1 Biståndsverksamhet	35 483 042	41 606 382

¹Inklusive vårändringsbudget och förslag till höständringsbudget 2017.²Inklusive kapitaltillskott till Swedfund International AB.**Tabell 2.23 De 10 största kärnstöden till multilaterala organisationer**

Tusental kronor

	Årsbidrag 2017 ¹	Indikativ fördelning 2018
FN:s flyktingkommissarie (UNHCR)	750 000	870 000
Globala fonden mot hiv, tuberkulos och malaria (GFATM)	800 000	850 000
FN:s världslivsmedelsprogram (WFP)	645 000	760 000
FN:s fond för katastrofbistånd (CERF)	675 000	695 000
FN:s barnfond (UNICEF)	744 000	650 000
FN:s utvecklingsprogram (UNDP)	620 000	630 000
FN:s befolkningssfond (UNFPA)	575 000	616 000
Gröna klimatfonden (GCF)	560 000	600 000
FN:s hjälporgan för palestinska flyktingar (UNRWA)	470 000	470 000
Globala miljöfaciliteten (GEF)	150 000	360 075
Summa	5 989 000	6 501 075

¹Inklusive vårändringsbudget och förslag till höständringsbudget 2017.

2.8 Budgetförslag

2.8.1 1:1 Biståndsverksamhet

Tabell 2.24 Anslagsutveckling 1:1 Biståndsverksamhet

Tusental kronor

2016	Utfall	30 722 920	Anslags- sparande	-15 392
2017	Anslag	35 483 042 ¹	Utgifts- prognos	35 437 142
2018	Förslag	41 606 382		
2019	Beräknat	44 209 323		
2020	Beräknat	45 612 203		

¹ Inklusiva beslut om ändringar i statens budget 2017 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för internationellt bistånd. Medlen från anslaget får även användas för att subventionera premier för avgifter avseende statens garantier för Nordiska investeringsbankens låneanordning för miljöinvesteringar som inte klassificeras som bistånd enligt OECD/DAC:s definition, och för viss verksamhet vid Sida Partnership forum i Härnösand. Anslaget får även användas för viss metodutveckling, studier, utvärderingar och erfarenhetsredovisningar, revisioner samt temporär verksamhet inom avgränsade projekt. Anslaget får även användas för förvaltningsutgifter, vilka beräknas uppgå till ca 155 miljoner kronor, vid myndigheter som genomför internationellt bistånd.

Kompletterande information

Medel från anslaget får användas för att subventionera premier för garantier i enlighet med förordningen (2009:320) om finansiering av utvecklingslån och garantier för utvecklings-samarbete.

Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2018 för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 82 000 000 000 kronor 2019–2028.

Skälen för regeringens förslag: För att främja en högre grad av förutsägbarhet i biståndsgivningen behöver ekonomiska avtal inom biståndsverksamheten kunna ingås. Nya åtaganden beräknas uppgå till ca 27 miljarder kronor. Myndigheter som disponerar bemyndiganden under anslaget är bland andra Regeringskansliet, Sida, Svenska institutet, Vetenskapsrådet, Nordiska Afrikainstitutet och Strålsäkerhetsmyndigheten.

För den del av anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* som regeringen respektive Regeringskansliet beslutar om beräknas nya åtaganden göras 2018 till ett belopp om ca 18 miljarder kronor. Den föreslagna ökningen möjliggör framförallt för regeringen att ingå fleråriga avtal med ett urval av multilaterala och internationella organisationer som Sverige har långsiktig och omfattande samverkan med på det humanitära området och i utvecklingsarbetet. Dessutom motiveras en ökning av bemyndiganderamen av den 7:e påfyllnaden av Globala miljöfonden (GEF).

För den del av anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* som Sida disponerar beräknas nya åtaganden göras 2018 till ett belopp om ca 9 miljarder kronor. Åtagandena består av insatser som löper under flera år och som berör alla Sidas verksamheter. Nya och tidigare gjorda ekonomiska åtaganden medför behov av framtida anslag t.o.m. 2026. De angivna beloppen är osäkra. Utfallet kan bl.a. komma att påverkas av att avtal tecknas senare än beräknat samt att det i mottagarländerna inträffar oförutsedda händelser som inverkar på planerade beslut om projekt och program. Förändringar kan även inträffa på grund av att utbetalningar av redan beslutade insatser förskjuts över tiden. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2018 för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 82 000 000 000 kronor 2019–2028.

Tabell 2.25 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:1 Biståndsverksamhet

Miljoner kronor

	Utfall 2016	Prognos 2017	Förslag 2018	Beräknat 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021–2028
Ingående åtaganden	56 190	55 426	73 347			
Nya åtaganden	16 019	34 754	27 353			
Infriade åtaganden	-17 247	-16 832	-18 700	-27 880	-20 859	-33 260
Utestående åtaganden	55 426 ¹	73 347	82 000			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	77 000	74 350	82 000			

¹Utestående åtaganden 2016 i svenska kronor beräknade enligt balansdagens kurs

Garantigivning

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2018 ställa ut statliga garantier för biståndsverksamhet som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 12 000 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Bemyndigandet omfattar ett statligt garantiåtagande avseende Sidas garantigivning. Denna innefattar såväl äldre system för biståndsgarantier och fristående garantier som garantier enligt det system som infördes 2009. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2018 ställa ut statliga garantier för biståndsverksamhet som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 12 000 000 000 kronor.

Kapitaltillskott till Swedfund International AB

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2018 för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* besluta om kapitaltillskott på högst 600 000 000 kronor till Swedfund International AB.

Skälen för regeringens förslag: I budgetpropositionen 2016 bemyndigade riksdagen regeringen att under 2016 fatta beslut om kapitaltillskott till Swedfund om 400 miljoner kronor. Regeringen aviserade samtidigt att den avsåg återkomma till riksdagen i budgetpropositionerna för 2017 och 2018 med förslag om ytterligare kapitaltillskott till Swedfund om 400 miljoner kronor för 2017 respektive 2018. Regeringen föreslog därför i budgetpropositionen 2017 att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om ett kapitaltillskott om 400 miljoner kronor.

Det är regeringens mening att stärka Swedfunds möjligheter att bidra till hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning genom ytterligare kapitaltillskott. Regeringens bedömning är att Swedfund har goda förutsättningar att genomföra investeringar i världens fattigaste länder baserat på lång erfarenhet, en väl utvecklad affärsmodell och en fullt integrerad resultatredovisning där frågor om anständiga arbetsvillkor, skatteintäkter, jämställdhet samt miljö och klimat beaktas och följs upp. Swedfund har inkommit med en hemställan om kapitaltillskott för 2018 baserat på att Swedfund uppvisar positiva resultat inom områdena samhällsutveckling, hållbarhet och finansiell bärkraft. Mot denna bakgrund föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2018 besluta om kapitaltillskott till Swedfund om 600 miljoner kronor, vilket innebär en ökning med 200 miljoner kronor i förhållande till det belopp som aviserats tidigare. Utgiften belastar anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet*. Det samlade beloppet för att stärka Swedfunds verksamhet förväntas därmed uppgå till 1,4 miljarder kronor under treårsperioden 2016–2018.

Det är regeringens uppfattning att bolaget bör ha en finansiering och kapitalstruktur som motsvarar den risk som följer på uppdraget som utvecklingsfinansiär och detta har varit en viktig utgångspunkt vid val av finansieringsform. Det är regeringens bedömning att kapitaltillskott är den finansieringsmodell som ger Swedfund bäst förutsättningar att bedriva en verksamhet som svarar mot det biståndspolitiska målet.

I december 2016 antogs vid bolagsstämman en reviderad ägaranvisning som inkluderade uppdaterade och delvis nya mål för Swedfund i syfte att tydliggöra ägarens uppföljning av bolagets utvecklingspolitiska och andra uppdrag. Regeringen anser att Swedfunds investeringar inte ska bidra ytterligare till att låsa in låg- och medelinkomstländer i fossilberoende, utan

främja investeringar i hållbara miljö- och klimatlösningar som leder till en omställning till förnybar energi. Ett grundläggande krav för bolagets verksamhet är att den ska bedrivas på ett affärsmässigt sätt och utföra investeringar som ska vara socialt, ekonomiskt och miljö- och klimatmässigt hållbara, vilket är angivet i ägaranvisningen.

Regeringen avser återkomma i budgetpropositionerna för 2019 och 2020 om ytterligare kapitaltillskott om 600 miljoner kronor per år. Swedfund har rapporterat om användningen av kapitaltillskottet under 2016. Kapitaltillskottet har bl.a. möjliggjort investeringar i förnybar energi och i en facilitet för lån till kvinnliga företagare.

Kapitalhöjning i Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB)

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2018 fullgöra Sveriges medverkan i kapitalhöjningen i Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB), vilket innebär inbetalningar som inklusive tidigare gjorda inbetalningar uppgår till högst 454 456 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagen har godkänt att Sverige medverkar i kapitalhöjningen i AfDB och att Sverige under 2011–2018 till AfDB skulle inbetala 436 956 000 kronor (prop. 2010/11:1 utg.omr. 7 avsnitt 3.7.1, bet. 2010/11:UU2, rskr. 2010/11:98). Åtagandet i kapitalhöjningen till AfDB gjordes i Units of Account (UA) medan bemyndigandet fastställdes i svenska kronor. UA har ökat kraftigt i värde gentemot den svenska kronan efter riksdagens beslut. Detta innebär att den summa som ska inbetalas under 2018 överstiger det bemyndigande som hade fastställts av riksdagen. Bemyndigandet behöver således utökas med 17 500 000 kronor till högst 454 456 000 kronor, för att Sverige ska kunna fullfölja sitt åtagande gentemot AfDB under 2018.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2018 fullgöra Sveriges medverkan i kapitalhöjningen i AfDB, vilket innebär inbetalningar som inklusive tidigare gjorda inbetalningar uppgår till högst 454 456 000 kronor.

Medel inom Interamerikanska utvecklingsbanken

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner att de medel som står till Sveriges förfogande inom Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB) återinvesteras i IDB.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagen har genom åren beslutat om inbetalningar till IDB:s kapitalhöjningar. Dessa beslut har fullföljts och inbetalningar har ägt rum i enlighet med riksdagens beslut. Inbetalningarna beslutades i svenska kronor och utbetalades i svenska kronor. Genom åren har även bidrag utbetalats till IDB för påfyllnad av IDB:s fond för subventionerad utlåning till de fattigaste länderna i regionen (Fund for Special Operations (FSO)). Det inbetalda kapitalet och de inbetalda bidragen hölls tidigare i ett nationellt valutakonto i IDB. Hösten 2010 genomförde IDB en reform för att minska de administrativa kostnaderna som uppkommer i samband med att hålla inbetalt kapital i varje givares nationella valuta. I samband med detta konverterades dessa nationella valutakonton till US-dollar-konton. För Sveriges del har denna reform inneburit att 3 063 219 US-dollar finns i ett icke räntebärande konto hos IDB i avvaktan på besked från Sverige om hur dessa medel ska användas. I och med att reformen slutförs kommer IDB under hösten 2017 även genomföra en konvertering enligt aktuell växelkurs av de medel som inbetalats till FSO. En uppskattning baserad på växelkursen per 31 mars 2017 visar att ytterligare ca 746 000 US-dollar kommer att ställas till Sveriges förfogande. Inga ytterligare resurser kommer därefter att tillföras då alla konton som tidigare hållits i nationell valuta i och med detta nu överförs till US-dollar.

Regeringen anser att berörda medel bör återinvesteras i IDB:s verksamhet då det är ett resurseffektivt sätt att bidra till organisationens arbete med att skapa hållbar utveckling och minskad fattigdom. Dessutom skulle valet att inte återinvestera dem riskera skada Sveriges anseende i IDB. En återinvestering är dessutom i linje med hur övriga nordiska länder har valt att hantera motsvarande resurser.

Regeringens överväganden

Anslaget tillförs 489 miljoner kronor vilket innebär en ökning från 0,99 till 1 procent av beräknad BNI 2018.

För 2018 föreslår regeringen att anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* anvisas 41 606 382 000 kronor, vilket är en ökning med 6 123 340 000 kronor jämfört med anslagna medel för 2017, inklusive vårändringsbudget och förslag till höständringsbudget för 2017. För 2019 och 2020 beräknas anslaget till 44 209 323 000 kronor respektive 45 612 203 000 kronor.

Tabell 2.26 Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:1 Biståndsverksamhet

	2018	2019	2020
Anvisat 2017¹	33 706 103	33 706 103	33 706 103
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	3 091 590	1 792 995	1 588 775
Varav BP18	380 070	332 188	303 252
Varav			
Förvaltning Sida	-75 000	-150 000	-200 000
Sidas lokaler utomlands	-4 300	-4 300	-4 300
Förvaltning Folke Bernadotteakademien	-14 600	-14 600	-14 600
Utvärdering av internationellt bistånd	-1 000	-1 000	-1 000
Stöd till IOM	-50 000	-50 000	-50 000
Money from Sweden	-3 660	-2 800	-2 800
Biståndsverksamhet	-8 500	-8 500	-8 500
Höjd biståndsram till 1 procent	488 900	508 000	529 100
Valutakursdiff AIIB	-8 386		
Ändrad avräkningsmodell	56 616	55 388	55 352
Övriga makroekonomiska förutsättningar	2 332 303	4 263 205	6 382 105
Volymer	8 386		8 500
Överföring till/från andra anslag			
Varav BP18			
Övrigt	2 468 000	4 447 020	3 926 720
Förslag/beräknat anslag	41 606 382	44 209 323	45 612 203

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2016 (bet. 2016/17:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget

2.8.2 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingsamarbete

Tabell 2.27 Anslagsutveckling 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingsamarbete

<i>Tusental kronor</i>				
2016	Utfall	1 071 114	Anslags-sparande	29 343
2017	Anslag	1 103 463 ¹	Utgifts-prognos	1 129 513
2018	Förslag	1 171 090		
2019	Beräknat	1 264 502 ²		
2020	Beräknat	1 335 922 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2017 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 244 929 tkr i 2018 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 293 335 tkr i 2018 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för förvaltningsutgifter avseende Styrelsen för internationellt utvecklingsamarbete (Sida). Anslaget får även användas för förvaltningsutgifter för samarbete inom Östersjöregionen, som inte klassificeras som bistånd enligt OECD/DAC:s definition.

Regeringens överväganden

En starkt svensk förmåga och en ambition att inta en ledande roll inom det globala utvecklingsarbetet förutsätter en stark svensk fältnärvaro. Arbetet i fält, med fler små och flexibla insatser, förskjuts alltmer till länder och regioner som befinner sig i, eller riskerar att hamna i, en konflikt- eller i en postkonfliktsituation.

Regeringen anser mot bakgrund av ovan att anslaget bör öka med 200 000 000 kronor över en treårsperiod, varav 75 000 000 kronor för 2018.

Vidare bör anslaget för 2018 ökas med 4 300 000 kronor för att justera för den högre kostnadsutveckling för lokaler som präglar de länder och orter som Sida har fältnärvaro i.

För 2018 föreslår regeringen att anslaget 1:2 *Styrelsen för internationellt utvecklingsamarbete* anvisas 1 171 090 000 kronor, varav 5 000 000 kronor inte klassificeras som bistånd enligt OECD/DAC:s definition. För 2019 och 2020 beräknas anslaget till 1 264 502 000 kronor respektive 1 335 922 000 kronor.

Tabell 2.28 Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete

Tusental kronor

	2018	2019	2020
Anvisat 2017¹	1 095 848	1 095 848	1 095 848
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	16 283	33 768	52 903
Beslut	58 959	134 886	187 171
Varav BP18 ³	79 300	154 400	204 300
Varav ³			
Förstärkning förvaltning Sida	75 000	150 000	200 000
Kostnadsutveckling för Sidans lokaler utomlands	4 300	4 300	4 300
Överföring till/från andra anslag			
Varav BP18 ³			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 171 090	1 264 502	1 335 922

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2016 (bet. 2016/17:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2017. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2019–2020 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

2.8.3 1:3 Nordiska Afrikainstitutet

Tabell 2.29 Anslagsutveckling 1:3 Nordiska Afrikainstitutet

Tusental kronor

			Anslags-sparande	
2016	Utfall	14 060		416
2017	Anslag	14 594 ¹	Utgifts-prognos	14 855
2018	Förslag	16 103		
2019	Beräknat	16 355 ²		
2020	Beräknat	16 630 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2017 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 16 103 tkr i 2018 års prisnivå.

³ Motsvarar 16 103 tkr i 2018 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Nordiska Afrikainstitutets förvaltningsutgifter.

Kompletterande information

Nordiska Afrikainstitutet (NAI) har, enligt förordning (2007:1222) med instruktion för Nordiska Afrikainstitutet, som uppgift att främja och bedriva vetenskaplig forskning om

Afrika, verka som centralpunkt och katalysator för den nordiska Afrikaforskningen och främja samarbete och kontakter mellan nordiska och afrikanska forskare; sprida kvalificerad och relevant information inklusive att föra en aktiv policydialog samt bevaka och tillgängliggöra litteratur om det moderna Afrika. Arbetet utförs inom tre verksamhetsområden: forskning, kommunikation och bibliotek.

Regeringens överväganden

Det är centralt att myndigheten stärker forskningens policyrelevans och att verksamhetens inriktning svarar upp mot ett Afrika i förändring, med ökad tonvikt på aktuella trender samt förutsättningar och hinder för utveckling. Framöver är nyrekrytering av forskare prioriterat för att fortsatt kunna nå verksamhetsmålen.

För 2018 föreslår regeringen att anslaget 1:3 *Nordiska Afrikainstitutet* anvisas 16 103 000 kronor. För 2019 och 2020 beräknas anslaget till 16 355 000 kronor respektive 16 630 000 kronor.

Tabell 2.30 Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:3 Nordiska Afrikainstitutet

Tusental kronor

	2018	2019	2020
Anvisat 2017¹	14 594	14 594	14 594
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 504	1 756	2 031
Beslut	5	5	5
Varav BP18 ³			
Överföring till/från andra anslag			
Varav BP18 ³			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	16 103	16 355	16 630

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2016 (bet. 2016/17:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2017. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2019–2020 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

2.8.4 1:4 Folke Bernadotteakademien

Tabell 2.31 Anslagsutveckling 1:4 Folke Bernadotteakademien

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Anslags- sparande	Utgifter- prognos
2016	Utfall	102 909	3 098	108 984
2017	Anslag	107 023 ¹		
2018	Förslag	123 955		
2019	Beräknat	125 925 ²		
2020	Beräknat	128 080 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2017 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 123 955 tkr i 2018 års prisnivå.

³ Motsvarar 123 955 tkr i 2018 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas till Folke Bernadotteakademins förvaltningsutgifter.

Kompletterande information

Folke Bernadotteakademien har i uppgift att stödja internationell fredsfrämjande verksamhet.

Regeringens överväganden

Under de senaste åren har Folke Bernadotteakademien uppdragits att genomföra delar av flera biståndsstrategier Demokratiska republiken Kongo, Liberia, Mali, Colombia och Afrika söder om Sahara. Under innevarande år väntas regeringen även besluta om ytterligare uppdrag. Styrmodellen är tydlig och fungerar väl. Regeringen bedömer att en justering av förvaltningsanslaget är motiverat för att Folke Bernadotteakademien ska genomföra uppdragen på ett strukturerat sätt med bibehållet effektivt användande av statens medel.

Stärkt förvaltning skulle också främja Folke Bernadotteakademins bidrag till genomförandet av regeringens satsning på fredsdiplomati, såsom specificerat i budgetproposition för 2017.

Från och med 2018 föreslår regeringen att anslaget 1:4 *Folke Bernadotteakademien* anvisas en ökning med 14 600 000 kronor.

För 2018 föreslår regeringen att anslaget 1:4 *Folke Bernadotteakademien* anvisas 123 955 000 kronor. För 2019 och 2020 beräknas anslaget till 125 925 000 kronor respektive 128 080 000 kronor.

Tabell 2.32 Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:4 Folke Bernadotteakademien

Tusental kronor

	2018	2019	2020
Anvisat 2017¹	107 023	107 023	107 023
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 325	4 063	5 964
Beslut	14 607	14 839	15 093
Varav BP18 ³	14 600	14 600	14 600
Varav ³			
Förstärkning förvaltning Folke Bernadotteakademien	14 600	14 600	14 600
Överföring till/från andra anslag			
Varav BP18 ³			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	123 955	125 925	128 080

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2016 (bet. 2016/17:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2017. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2019–2020 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

2.8.5 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete

Tabell 2.33 Anslagsutveckling 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete

Tusental kronor

År	Utfall	Belopp	Anslags-sparande	Utfall
2016	Utfall	45 790	Anslags-sparande	3 368
2017	Anslag	50 000 ¹	Utgifts-prognos	48 500
2018	Förslag	50 000		
2019	Beräknat	50 000		
2020	Beräknat	50 000		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2017 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget används för utgifter för Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete. Medlen används i överensstämmelse med OECD/DAC:s definition av bistånd och inom ramen för målen för svensk biståndspolitik.

Kompletterande information

Riksrevisionen ska bedriva internationellt utvecklingssamarbete i enlighet med vad riksdagen beslutat. Verksamheten redovisas under avsnittet Riksrevisionen under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning. Riksrevisionen publicerar vidare återkommande en uppföljningsrapport som beskriver inriktningen, resultat och effekter av myndighetens internationella utvecklingssamarbete.

Riksrevisionens överväganden

Målet med Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete är att bidra till att stärka de nationella revisionsorganens kapacitet och förmåga att bedriva revision enligt internationella standarder. Huvudinriktningen bör vara långsiktigt institutionellt samarbete. Insatserna initieras, planeras och genomförs i direkt samverkan med samarbetsparterna.

Utvecklingssamarbetet sker i globala, regionala och bilaterala program i Afrika, Asien, västra Balkan och Östeuropa. Riksrevisionen

föreslår att anslag 1:5 *Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete* för budgetåret 2018 ska anvisas 50 000 000 kronor. Även för de följande åren bör anslaget beräknas till 50 000 000 kronor.

Tabell 2.34 Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete

Tusental kronor

	2018	2019	2020
Anvisat 2017¹	50 000	50 000	50 000
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	50 000	50 000	50 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2016 (bet. 2016/17:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

2.8.6 1:6 Utvärdering av internationellt bistånd

Tabell 2.35 Anslagsutveckling 1:6 Utvärdering av Internationellt bistånd

Tusental kronor

År	Utfall	Belopp	Anslags-sparande	Utfall
2016	Utfall	13 914	Anslags-sparande	2 803
2017	Anslag	16 437 ¹	Utgifts-prognos	15 073
2018	Förslag	17 679		
2019	Beräknat	17 957 ²		
2020	Beräknat	18 260 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2017 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 17 680 tkr i 2018 års prisnivå.

³ Motsvarar 17 679 tkr i 2018 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för den verksamhet som bedrivs av Expertgruppen för biståndsanalys (EBA) och för EBA:s förvaltningsuppgifter.

Regeringens överväganden

Regeringen lägger stor vikt vid kunskap och evidens som grund för den framtida utformningen av Sveriges internationella bistånd. EBA har, med sin oberoende ställning, en viktig roll i detta. För att öka EBA:s kapacitet att genomföra utvärderingar och analyser föreslås

ett ökat anslag om 1 000 000 kronor. Regeringen avser göra en översyn av EBA under 2018.

För 2018 föreslår regeringen att anslaget 1:6 *Utvärdering av internationellt bistånd* anvisas 17 679 000 kronor. För 2019 och 2020 beräknas anslaget till 17 957 000 kronor, respektive 18 260 000 kronor.

Tabell 2.36 Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:6 Utvärdering av internationellt bistånd

<i>Tusental kronor</i>	2018	2019	2020
Anvisat 2017 ¹	16 437	16 437	16 437
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	241	503	789
Beslut	1 001	1 017	1 034
Varav BP18 ³	1 000	1 000	1 000
<i>Varav ³</i>			
Förstärkning Utvärdering av internationellt bistånd	1 000	1 000	1 000
<i>Överföring till/från andra anslag</i>			
Varav BP18 ³			
<i>Övrigt</i>			
Förslag/beräknat anslag	17 679	17 957	18 260

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2016 (bet. 2016/17:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2017. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2019–2020 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Bilaga

Samarbetsstrategier

Bilaga

Samarbetsstrategier

Innehållsförteckning

Samarbetsstrategier.....	5
--------------------------	---

Tabellförteckning

Tabell 1.1	Samarbetsstrategier.....	5
------------	--------------------------	---

Samarbetsstrategier

Tabell 1.1 Samarbetsstrategier
Miljoner kronor

	Tidsperiod för gällande strategi	Kommentar	Utbetalat stöd 2016
AFRIKA			
Regional strategi Afrika söder om Sahara ¹	2016-2021		365
Strategi för regionalt arbete med hiv och aids och SRHR, samt arbete för hbt/personer mänskliga rättigheter i Afrika söder om Sahara	2015-2019		363
Burkina Faso	2004-2010	Till dess regeringen beslutat om ny strategi tar verksamheten sin utgångspunkt i den tidigare samarbetsstrategin.	97
Demokratiska Republiken Kongo	2015-2019		223
Etiopien	2016-2020		202
Kenya	2016-2020		315
Liberia	2016-2020		173
Mali	2016-2020		192
Moçambique	2015-2020		512
Rwanda	2015-2019		176
Somalia	2013-2017		345
Sudan	2014-2016	Strategi förlängd att gälla under 2017, eller till dess att regeringen har fattat beslut om ny strategi	57
Sydsudan	2014-2016	Strategi förlängd att gälla under 2017, eller till dess att regeringen har fattat beslut om ny strategi	54
Tanzania	2013-2019		649
Uganda	2014-2018		211
Zambia	2013-2017		334
Zimbabwe	2017-2021		183
ASIEN, MELLANÖSTERN OCH NORDAFRIKA			
Regional strategi Asien	2015-2020		185
Regional strategi Mellanöstern och Nordafrika	2016-2020		350
Regional strategi Syrien	2016-2020		335
Afghanistan	2014-2019		690
Bangladesh	2014-2020		173
Irak	2017-2021		15
Kambodja	2014-2018		239
Myanmar	2013-2017		171
Palestina	2015-2019		323

¹ Summan består av regionalt stöd avseende Regionalt Afrika, Afrika Söder om Sahara, Afrikas horn, Centralafrika, Södra Afrika, Viktoriasjön, Västra Afrika samt Östra Afrika.

	Tidsperiod för gällande strategi	Utbetalat stöd 2016
Bolivia	2016-2020	120
Colombia	2016-2020	212
Guatemala	2016-2020	234
Kuba	2016-2020	4
ÖSTEUROPA OCH CENTRALASIEN ²		
Albanien	2014-2020	75
Bosnien och Hercegovina	2014-2020	129
Georgien	2014-2020	85
Kosovo	2014-2020	74
Makedonien	2014-2020	1
Moldavien	2014-2020	96
Serbien	2014-2020	91
Turkiet	2014-2020	58
Ukraina	2014-2020	165
Regionalt Central och Östeuropa	2014-2020	39-
Regionalt Europa	2014-2020	152
Regionalt Västra Balkan	2014-2020	68
TEMATISKA STRATEGIER³		
Humanitärt bistånd genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	2017-2020	3 589
Informations- och kommunikationsverksamhet, inklusive genom organisationer i det civila samhället	2016-2022	106
Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	2016-2022	1 721
Särskilda insatser för mänskliga rättigheter och demokratisering	2014-2017	616
Strategi för särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer	2016-2020	72
Globala insatser för miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling	2014-2017	727
Globala insatser för socialt hållbar utveckling	2014-2017	1 249
Globala insatser för ekonomisk hållbar utveckling	2014-2017	517
Globala insatser för mänsklig säkerhet	2014-2017	224
Kapacitetsutveckling och utbyten	2014-2017	412
Forskningssamarbete och forskning inom utvecklingssamarbetet	2015-2021	782

²De enskilda landstrategierna ersattes under 2014 av Resultatstrategi för Sveriges reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014-2020

³Medel från utgiftsområde 7 finansierar också verksamhet som styrs av resultatstrategin för internationell civil krishantering, redovisad under utgiftsområde 5.

**MULTILATERALA
ORGANISATIONSSTRATEGIER⁴**

Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB)	2016-2018
Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB)	2016-2019
FN:s Livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO)	2014-2017
Globala vaccinalliansen (GAVI)	2015-2020
Globala miljöfonden (GEF)	2016-2018
Globala fonden för aids, tuberkulos och malaria (GFATM)	2014-2017
Internationella jordbruksutvecklingsfonden (IFAD)	2016-2018
FN:s utvecklingsprogram (UNDP)	2017-2021
FN:s miljöprogram (UNEP)	2015-2018
FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur (UNESCO)	2014-2017
FN:s befolkningsfond (UNFPA)	2017-2021
FN:s barnfond (UNICEF)	2014-2017
World Bank (Världsbanken)	2016-2018
FN:s världslivsmedelsprogram (WFP)	2016-2017
Världshälsorganisationen (WHO)	2016-2019

⁴ Vidare finns strategier för organisationer som belastar anslag inom andra utgiftsområden, såsom FAO, UNEP, UNESCO och WHO. I biståndsramen inkluderas den del av Sveriges bidrag som enligt OECD/DAC klassificeras som bistånd. För utbetalningar till 15 största multilaterala organisationerna, se kap 2.4 Resultatredovisning, tabell 2.8.